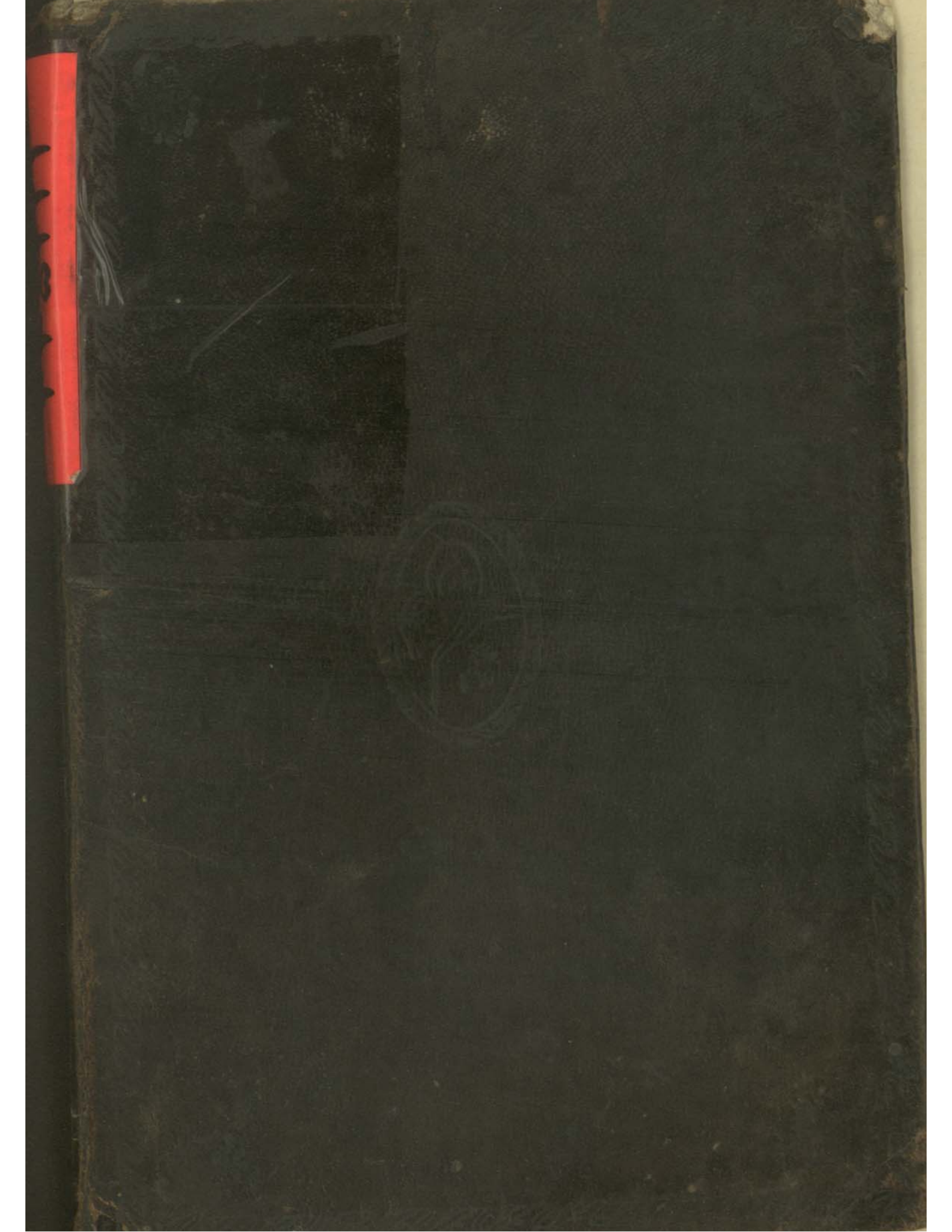
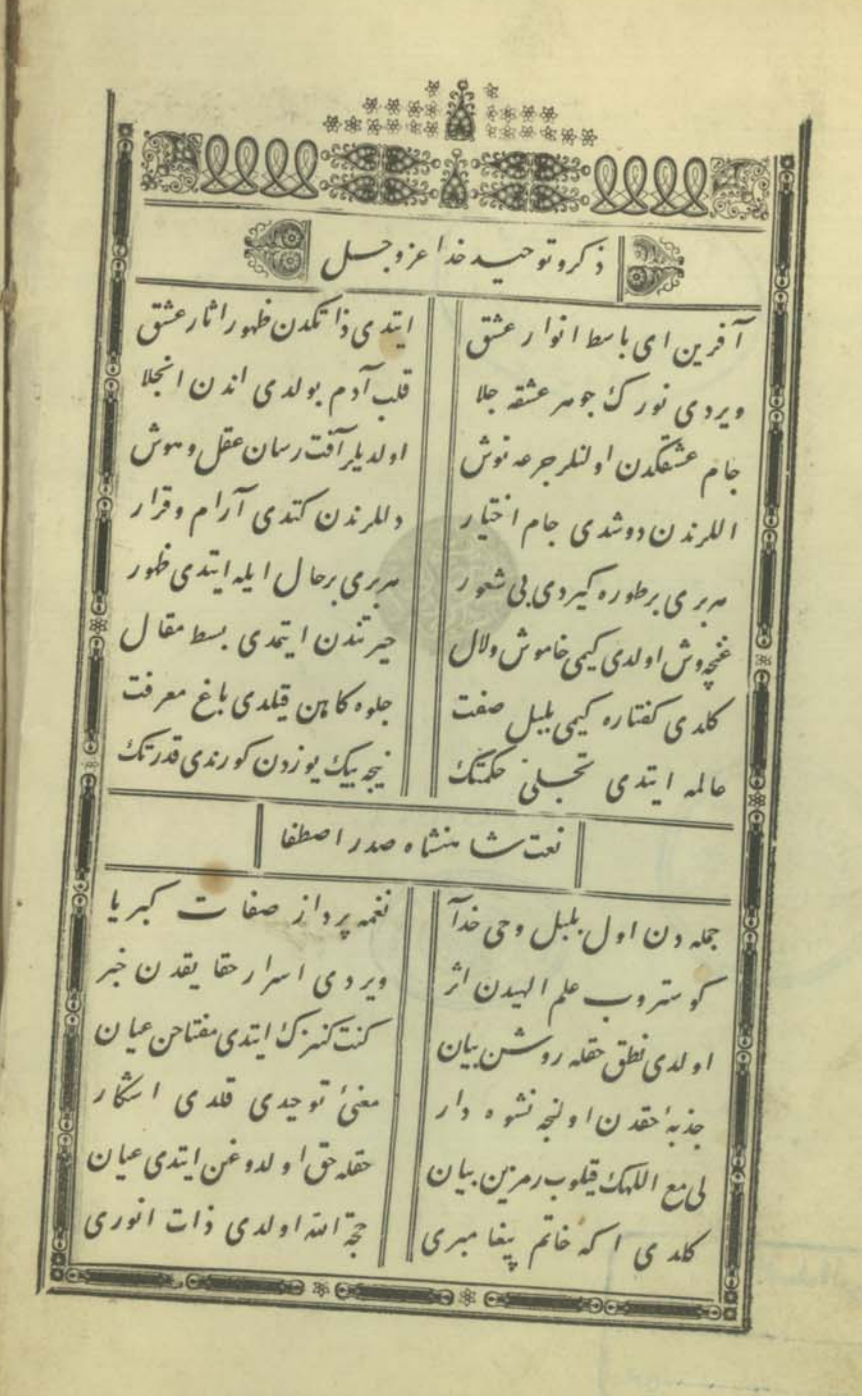

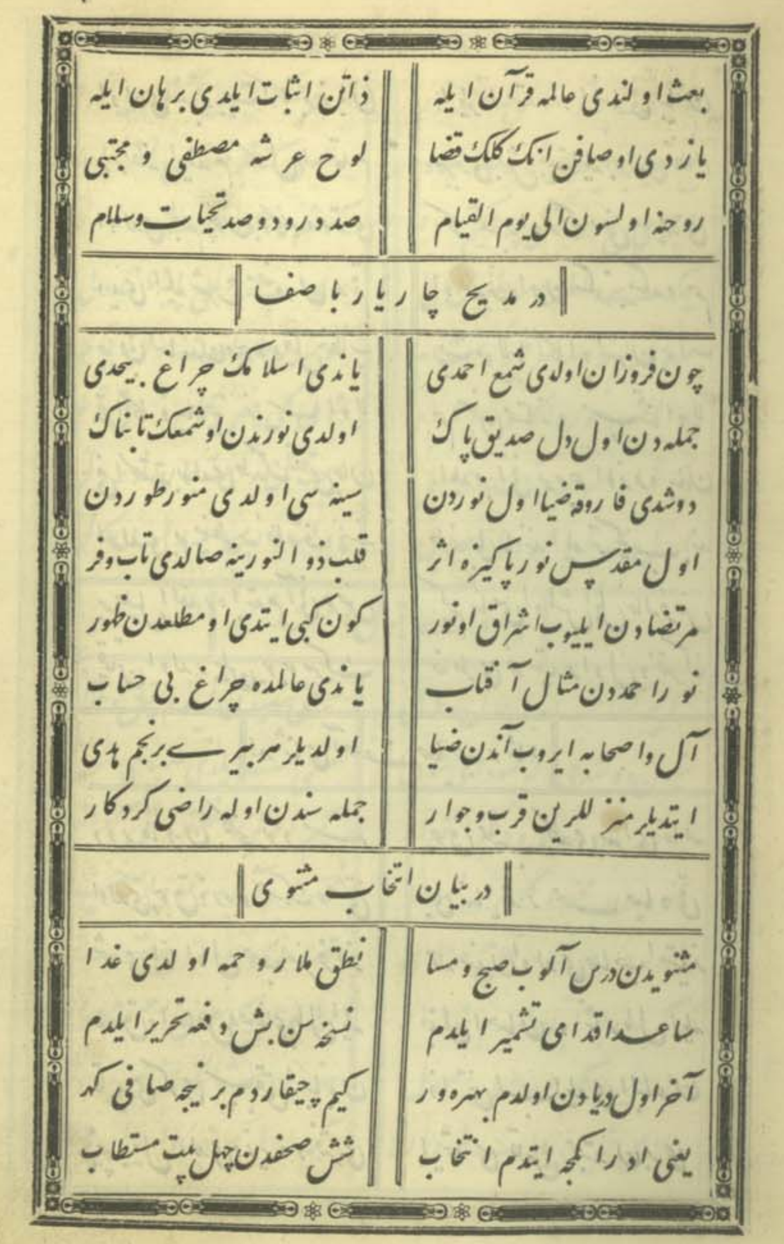

ذکر توحید خدا عز و جل

آفرین ای باسط انوار عشق / ایتدی ذاتکدن ظهور آثار عشق
ویردی نورک جوهر عشقه جلا / قلب آدم بولدی اندن انجلا
جام عشقکدن اولنلر جرعه نوش / اولدیلر آفت رسان عقل و هوش
اللرندن دوشدی جام اختیار / دللرندن کتدی آرام و قرار
هر بری برطوره کیردی بی شعور / هر بری برحال ایله ایتدی ظهور
غنچه وش اولدی کیمی خاموش و لال / حیرتندن ایتمدی بسط مقال
کلدی کفتاره کیمی بلبل صفت / جلوه کاهن قیلدی باغ معرفت
عالمه ایتدی تجلی حکمتک / نیجه بیک یوزدن کورندی قدرتک

نعت شهنشاه صدر اصطفا

جمله دن اول بلبل وحی خدا / نغمه پرداز صفات کبریا
کوستروب علم الیهدن اثر / ویردی اسرار حقایقدن خبر
اولدی نطق حقله روشن بیان / کنت کنزک ایتدی مفتاحن عیان
جذبهٔ حقدن اولنجه نشوه دار / معنیٔ توحیدی قلدی آشکار
لی مع اللهک قیلوب رمزین بیان / حقله حق اولدوغن ایتدی عیان
کلدی اکه خاتم پیغامبری / حجة الله اولدی ذات انوری

بعث اولندی عالمه قرآن ایله / ذاتن اثبات ایلدی برهان ایله
یازدی اوصافن انک کلک قضا / لوح عرشه مصطفی و مجتبی
روحنه اولسون الی یوم القیام / صد درود و صد تحیات و سلام

در مدیح چار یار باصفا

چون فروزان اولدی شمع احمدی / یاندی اسلامک چراغ سرمدی
جمله دن اول دل صدیق پاک / اولدی نورندن اوشمعک تابناک
دوشدی فاروقه ضیا اول نوردن / سینه سی اولدی منور طوردن
اول مقدس نور پاکیزه اثر / قلب ذو النورینه صالدی تاب و فر
مرتضادن ایلیوب اشراق او نور / کون کبی ایتدی اومطلعدن ظهور
نور احمددن مثال آفتاب / یاندی عالمده چراغ بی حساب
آل و اصحابه ایروب آندن ضیا / اولدیلر هر بیری بر نجم هدی
ایتدیلر منزللرین قرب و جوار / جمله سندن اوله راضی کردکار

در بیان انتخاب مثنوی

مثنویدن درس آلوب صبح و مسا / نطق ملا روحمه اولدی غدا
ساعد اقدامی تشمیر ایلدم / نسخه سن بش دفعه تحریر ایلدم
آخر اول دریادن اولدم بهره ور / کیم چیقاردم برنیجه صافی کهر
یعنی اوراکجه ایتدم انتخاب / شش صحفدن چهل بیت مستطاب

اولدی هر بیت گویا بر زبان	ایلر استعداد انسانی بیان
ربطنه ایتدم کمال اهتمام	هر بری بش بیت ایله بولدی نظام
اولدی طبعم چون بو کاره مهتدی	کوشمه بر اوزکه معنی سویلدی
دیدی ایله شرح مضمون رقم	اولندن اون سکز بیتکده هم
جان لساندن وجوده قیل خطاب	بیت مولانا اکا اولسون جواب
تا اکا دیباجهٔ زیب اولا	هم سخن ممتاز و مستثنا اولا
فی الحقیقه بولدی طبعک نطقی جان	ایلدم آنی بو وجه اوزره بیان
اولدی بو منظومهٔ عارف پسند	طرز بی مانند ایله ترکیب بند
برجلیل القدره ایتدم آنی عرض	کیم ثناسی اولمش اهل حاله فرض
قیمتن اولدر بیلن بو جوهرک	خاطری فهرستیدر اول دفترک

در ثنای آصف صاحب رشاد

دور ملادن گنجه بو دمسه	چوق محب گلدی سرای عالمه
اولدی چوق ذره بو شمسک عاشقی	بی نهایتدر محب صادقی
شمدی اما اول محب سرفراز	جمله سندن اولدی صاحب امتیاز
صدق و اخلاص و صفای بال ایله	بذل احسان و نثار مال ایله
قاپدی گوی سبقتی احبابدن	ذاتنی لب ایلدی الباابدن
نیچه ییل اولدی وزیره دفتری	ایتمدی قلبن مجتبدن بری

عاقبت پرتو صالوب مانند نور	اوخلوصک ایتدی آثاری ظهور
حج نصیب ایتدی اکا رب العباد	بولدی گتدکجه صفاسی ازدیاد
ایلدی حج فرضنی چونکیم ادا	گوشهٔ عزلتده قلدی انزوا
چکدی دامان مناصبدن الی	بولدی اعلی پایه مانند ولی
صدقله اخلاصله هر صبح و شام	گوستر طاعات مولایه قیام
دائما ویرسون اکا رب الانام	شوق کلی فیض کام ذوق تام
ذاتنه اولسون قرین و متصل	صحت تن راحت جان نور دل
اول محمد نام محمود الخصال	دولت دارین ایله بولسون کمال

در تمنای قبول اعتذار

گرچه گستاخانه بی حال و مآل	منطق معنیدن ایتدم قیل و قال
بیلین دوشدی دله سودای شوق	عقلمی مست ایلدی صهبای شوق
یوخسه بنده یوق او دکلو اقتدار	کیم اولم بو نطقله معنی گذار
قنده بن قنده کلام اولیا	قنده در آلوده قنده اصفیا
قنده جوری قنده نطق مولوی	قنده عامی قنده شرح مثنوی
گرچه بو جرأتدن اولدم شرمسار	ایلرم اما که عرض اعتذار
وار امیدم کیم ایده اهل اصول	عذرمی شایستهٔ حسن قبول
یا الهی قیل بنی چاره زبان	کیم اولم گوینده‌ٔ اسرار جان

بشنوید این دادهای جان زتن

کوش قیل ای غافل سر وطن — وی غریب شهر دار القید تن

کورنه دیر جان کرفتار کی سکا — کور نیجه فریاد ایدر یارک سکا

یعنی تا اولدم مکاندن بعید — مختتم کتدکجه اولدی بر مزید

دوشدم اعلای مراتبدن جدا — کندی اسفلده بولدم مبتلا

ایلدی فرقت بنی آشفته حال — کر ایدرسک حسب حالمدن سؤال

بشنو این نی چون حکایت میکند
از جدایها شکایت میکند

مبدأمدن تا بنی دور ایتدیلر — اضطراری زار و مهجور ایتدیلر

تنکنای تنده اولدم بی حضور — قالدی اول وسعت مقامی دور و دور

اول زماندن تا که کلدم عالمه — ایلرم آه و فغان و دمدمه

جایکاه اولدی بکا دار المحن — قلدی آواره بنی حب وطن

کوش ایدن نالان اولور ایتسم کله — دکله حالم نه دیر فریاد له

کز نیستان تا مرا ببریده اند
در نفیرم مرد و زن نالیده اند

دردی فهم ایده مز آسوده کان — بیخبردر صافدن آلوده کان

کیمسه بلمز کیم نه دردله غم — رازی کشف ایتمکه یوق همدمم

قنده در اول عالم وصلت قنی — قنده در اول بزم جمعیت قنی

قنده سوق ایتدی بنی حکم قضا — قنده قالدی عالم امن و بقا

جوش ایدوب شوق وطنله نی کبی — بن دخی عشاق ایچنده نی کبی

سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
تا بگویم شرح درد اشتیاق

عالم ارواحدن قلدم نزول — بر عجب جمعیته بولدم وصول

عقل و نفس و فکر و حس و وهم و ظن — جمع اولوب اولمشلر انده انجمن

همدم اولدم بنده اول یارانله — صحبت ایتدم عاقل و نادان ایله

داخل اولدم بویله چوق جمعیته — ایرمدم بر ذوقه بر کیفیته

نیک و بد هر جمعه ایتدم اتصال — بر بنده اولمدم آسوده حال

من بهر جمعیتی نالان شدم
جفت بدحالان و خوش حالان شدم

ای تعجب ایلین فریادمه — سن یتشمزسین بنم امدادمه

بنده اولسیدک بو فرقتدن خبیر — عالمه دیردک زهی بئس المصیر

بن نیجه نالان و کریان اولمیم — یا نیجه حسرتله سوزان اولمیم

اصل و وصلمدن آیردی روزکار — ایتدی مهجور و غریب و دلفکار

نوله قیلسم اول طرفدن کفت و کو — نوله ایتسم اول مقامی جست و جو

هرکسی کو دور ماند از اصل خویش
باز جوید روزگار وصل خویش

ایلدم هر تنده بر مدت قرار / هرکس اولدی ظنی اوزره باکه یار
صاندیلر کیم بیلدیلر اسراری / زعمله فهم ایتدیلر مقداری
صورمدیلر اصل و وصلمدن خبر / گورمدیلر نور پاکمدن اثر
بلمدی کیمسه درونم رازینی / قویدیلر گوشه نالهم سازینی
قالدم اول حالتله سرگردان اولوب / نوله دیرسم نی گبی نالان اولوب

هرکسی از ظن خود شد یار من
از درون من نجست اسرار من

نالهمی بیهوده صاندی اهل تن / بلمدی تندر بگا بیت الحزن
دیدهٔ ظاهرده یوق نور یقین / کیم دم نالهمدن اوله رازبین
گوش تنده یوق او حس معنوی / کیم ایدم اکه خطاب بشنوی
بن نیم آه دل زارم ندر / بیلرم بو دارده کارم ندر
یاردر ذکرم لبا غنده بنم / گیزلودر رازم فغانده بنم

سر من از نالهٔ من دور نیست
لیک چشم و گوش را آن نور نیست

گرچه کیم بندن دگلدر تن نهان / بن دخی اولمقده یم اندن عیان

ایتدم اول دگلو بدنله اتحاد / کیم بن اولدم گوییا اندن مراد
تن بنمله بولدی دنیاده وجود / بن انکله اولمشم صاحب شهود
جسم ایله بز گرچه اولدق رازداش / لیک هرگز ایتمز اول رازی فاش
بن تماشا ایلرم دائم تنی / یوق اجازت گورمکه بر تن بنی

تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
لیک کس را دید جان دستور نیست

گوش ایدوب ای صاحب فهم و ذکا / نالهمی ظن ایلمه باد هوا
نالهٔ دلسوزم آتشدر بنم / اولدی زیرا گلخن تن مسکنم
تا که اولدم شمع بزم اشتیاق / یاقدی یاندردی بنی نار فراق
یوغیسه سنده بو آتشدن قبس / گندوگی محو ایله تا کیم هر نفس
نی گبی فریاد کٔ اوله آتشین / دییهلر گوش ایلیوب اهل یقین

آتش است این بانگ نای و نیست باد
هرکه این آتش ندارد نیست باد

چونکه جام فرقتی نوش ایلدم / پس خم صهبا گبی جوش ایلدم
دوشدی بر آتش بو حالتدن بگا / ایلرم سوز و گداز ایله نوا
نی گبی اولدی فغانم سوزناک / می گبی جوش ایلدم بی وهم و باک
آرزوی گلشن آباد وصال / ایتدی بلبل وش بنی شوریده حال

صانمه انجق برنم سوزان عشق ‌‌ ‌ ‌ جمله اشیا اولدی هب جوشان عشق

آتش عشقست کاندر نی فتاد
جوشش عشقست کاندر می فتاد

بن که اولدم منقطع اول یاردن ‌ ‌ ‌ چقدی ناله‌م پرده‌ٔ اسراردن
جانم اما حسرت جانانه‌ده یم ‌ ‌ ‌ آنم اما آتش سوزانده یم
بر حریفم یوق که دردم سویلیم ‌ ‌ ‌ تا ایدم انک دمندن دفع غم
نفرتم وار الفت اضداددن ‌ ‌ ‌ بر اثر یوق چاره‌دن امداددن
آشنادر رازمه چون رازنی ‌ ‌ ‌ آه ایدوب اولسم نوله دمسازنی

نی حریف هرکه از یاری برید
پرده‌هایش پرده‌های ما درید

درد هجر ایله اولدم ناتوان ‌ ‌ ‌ باری اولسه بر طبیب مهربان
ایتسه بیماران هجرانی طلب ‌ ‌ ‌ هم قیلوب دمسازلک ایتسه طرب
صونسه کأس زهر پرهیزی بکا ‌ ‌ ‌ ایلسه تریاق وصلتله دوا
اولسه قهرنده بدید آثار لطف ‌ ‌ ‌ ایتسه اول یوزدن بکا اظهار لطف
اولیه بر حاذق طبیبک فی المثل ‌ ‌ ‌ وصفیدر کویا بو بیت بی بدل

همچو نی زهری وتریاقی که دید
همچو نی دمساز و مشتاقی که دید

نوله خونبار اولسه چشمم دمبدم ‌ ‌ ‌ هم اسیر قیدتن هم عاشقم
ایلسم زخم دلی شرح و بیان ‌ ‌ ‌ سوزلرمدن سیل خون اولور روان
عشقله قان اغلین مجنون بنم ‌ ‌ ‌ ره نورد وادئ پرخون بنم
هردمم عشق آتشندن بر شرر ‌ ‌ ‌ هر سوزم پرکاله‌ٔ خون جکر
هر بیانم داستان عشق و غم ‌ ‌ ‌ غیری سوز بلم که زیرا دمبدم

نی حدیث راه پرخون میکند
قصه‌های عشق مجنون میکند

سری فهم ایده مز ادراک تن ‌ ‌ ‌ دکله مز کفتاری می کوش بدن
سویلسم اصل و مقامدن خبر ‌ ‌ ‌ کوش ایدن مجنون صانوب بقمز کجر
هوش جاندر آشنا بو سوزلره ‌ ‌ ‌ کوش دلدر مشتری بو کوهره
بنده واردر عشقله بر خوش جنون ‌ ‌ ‌ کیم فدا درا که عقل ذوفنون
اول جنوندن ذوق ایدن فرزانه‌در ‌ ‌ ‌ عقل اکا محرم دکل بیکانه‌در

محرم این هوش جز بیهوش نیست
مرزبان را مشتری جز کوش نیست

بزکه تن قیدنده بسته جانلرز ‌ ‌ ‌ مبتلاسی درد بی درمانلرز
کچدی غفلتله بزم ایاممز ‌ ‌ ‌ دوشدی اول ایامه هم آلاممز
کیم نیچون ایتدک اول ایامی تلف ‌ ‌ ‌ ایتمدک جهد ایلیوب کسب شرف

كوردیلر یوق بزده دردسوزلر
یانه یانه كتدیلر اول روزلر
ضایع ایتدك چونكه اول اوقاتی هب
آه ایدوب دیرسك نه اصی روزوشب

درغم ما روزها بیگاه شد
روزها باسوزها همراه شد

چون بزی مشغول ایدوب قیدوجود
قلدی مفتون غم بود ونمود
كوستروب علم درونه اشتغال
اولمدق وقتنده جویای كمال
غم دكل ایتسون قواول كونلر كذر
اول طلبدن واردخی بزده اثر
اولور البته بزمله یاریار
تك محبت دلده اولسون برقرار
چونكه ثابتدر بزنده عشق پاك
بزدخی دیرسك نولابی وهم باك

روزها كررفت كورو باك نیست
توبمان ای آن كه چون توپاك نیست

ماهئ دریای وحدت یعنی جان
كورنه سویلر اهل جسمه بی زبان
كرچه صید ایتدی بنی شست بدن
بنده درانما او بحر موج زن
طویمدم اول بحرك آبندن هنوز
غیریلر قانوب هم ایتدی دفع سوز
كیمكه بو روزیدن اولمز بهره ور
اولورانك هركونی بریبل قدر
بحر عشقه سیر اولانلر حاصلی
اولمدی روزیء وصلك واصلی

هركه جزماهی زابش سیرشد

هركه بی روزیست روزش دیرشد

تاكه تندر طوطیء جانه قفس
بویله در كفتاری آنك هرنفس
كیم بكا آیینه درنور جمال
چشممه اندن كورندی روی حال
حالمی كراتله ایتدم بیان
اولمدیلر فهمه طالب عامیان
من عشقی شرح ایدوب قلدم تمام
ایتمزین من بعد تطویل كلام
اولدی زیرا اباكه بو معنی عیان
بلدم ای جوری كه بی ریب وكمان

درنیابد حال پخته هیچ خام
پس سخن كوتاه بایدو السلام

افتتاح شرح ابیات كزین

ای ویرن هستئ موهومه وجود
وی اولان دلبستهٔ بود ونبود
صورت فانیسنه آدم دین
جسم بی بنیادینه عالم دین
تا بكی بو عجب وبو كبرومنی
كندوكی كوردك نه صاندك سن سنی
دایما رغبت ایدرسن صورته
هیچ نظر قلمزسن اصل وسیرته
سن كوكلده فكرسن انجق همان
نیته كیم ملای روم ایتمش بیان

ای برادر تو همین اندیشهٔ
مابقی تو استخوان وریشهٔ

استخوان وریشه یه ایتمه نظر
اول دكلدر آدمیده معتبر

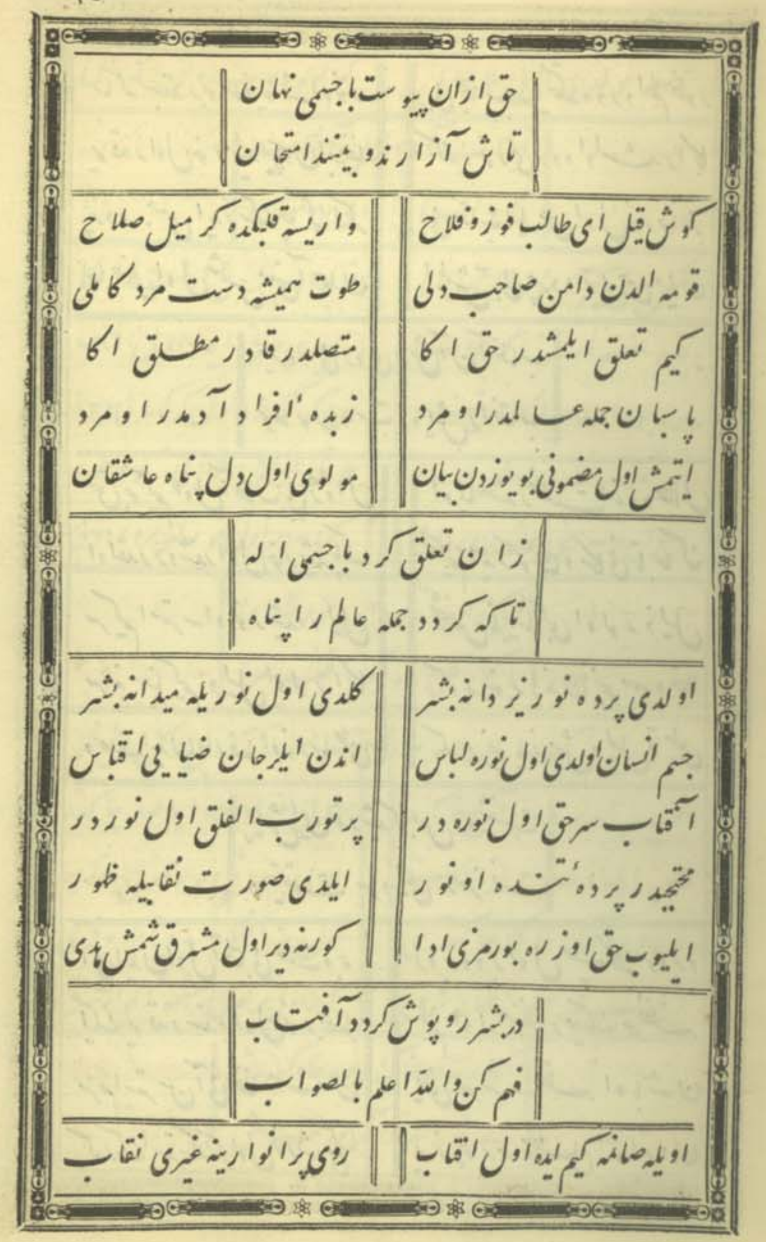
صورت جسمه اولنمز اعتبار ... کیم آنی با دفنا ایلر غبار
کنج معنانک طلسمیدر بو تن ... واصل کنج اولور آنی هدم ایدن
اولدیلر بو باد واتش خاک وآب ... جانله جانان ارا سنده حجاب
استخوان وریشه یی قومغزی کور ... نطق ملادن بو بیت نغزی کور

استخوان وریشه روپوشست وبس ... در دوعالم غیری یزدان نیست کس

گزلو در بر نقطه ده جمله حروف ... صغدی بر صفره نماتیله الوف
ذره ایچره افتاب ایتدی مکان ... اولدی کمتر قطره ده دریا نهان
صغمین ارض وسمای عالمه ... صغدی قدر تله درون ادمه
ایلدی بر خرده نقشی جایگاه ... اکبر واعظم اولان سر اله
بلمک استر سک بو رمزی آشکار ... کورنه سویلر عارف معنی گذار

عالم کبری بقدرت سحر کرد
کرد خود را در کهین نقشی نورد

اولمه زینهار ای رهین سوء ظن ... منکر اهل دل وخاطر شکن
قیل حذر هر بیشه ده بر شیر وار ... هر خرابه کوشه ده بر میر وار
دخلی قو پهوش اولان مستانه یه ... چکمک طعنی آتمه هر دیوانه یه
بلکه بر دلدن خداوند جهان ... صورت قهرین ایده سا که عیان
اولدی بو دعوایه برهان قوی ... بو مپلم بیت صاحب مثنوی

حق ازان پیوست با جسمی نهان
تاش آزارند وبینند امتحان

کوش قیل ای طالب فوز وفلاح ... وار یسه قلبکده گر میل صلاح
قومه الدن دامن صاحب دلی ... طوت همیشه دست مرد کاملی
کیم تعلق ایلمشدر حق اکا ... متصلدر قادر مطلق اکا
پاسبان جمله عالمدر او مرد ... زبده افراد آدمدر او مرد
ایتمش اول مضمونی بویوزدن بیان ... مولوی اول دل پناه عاشقان

زان تعلق کرد با جسمی اله
تا که گردد جمله عالم را پناه

اولدی پرده نور زیر دانه بشر ... کلدی اول نوریله میدانه بشر
جسم انسان اولدی اول نوره لباس ... اندن ایلر جان ضیایی اقتباس
آفتاب سر حق اول نوره در ... پرتو رب الفلق اول نور در
محتجبدر پرده تنده او نور ... ایلدی صورت نقابیله ظهور
ایلیوب حق او ذره بو رمزی ادا ... کورنه دیر اول مشرق شمس هدی

در بشر روپوش کردد آفتاب
فهم کن والله اعلم بالصواب

اولیله صانمه کیم ایده اول آفتاب ... روی پر انوارینه غیری نقاب

ساکه نسبتدر بو سوز یوخسه او نور ... بی حجاب ایمکده در دائم ظهور
یو قدر اول خورشید ایچون ابر خفا ... کندو نوری پرده اولمشدر اکا
پردهٔ جسمی ایدرسک چاک اگر ... بی نقاب ایلرسن اول نوره نظر
حاصلی اول شمس معنی آسمان ... ایلمش بی پرده بو وجهی عیان

میرود بی روی پوش آن آفتاب
فرط نور اوست رویش را نقاب

حق بو کیم اول آفتاب بی زوال ... اولمامشدر ظلمت اندود ظلال
اولقدر روشندر اول خورشید پاک ... کیم ایدر کون و مکانی تابناک
هر کیم استرسه او خورشیده دلیل ... شخص نابینا کبی اولور ذلیل
هر نه معنا کیم دلیل اولور اکا ... کورینور اندن نیجه سهو و خطا
وصف ایدن عارف او نور ساطعی ... کورنجه یازمش دلیل قاطعی

پیش این خورشید کو بس روشنست
در حقیقت هر دلیلی رهزنست

ای ایدن اول آفتابی جست و جو ... روبرو در اول پس نکه روبرو
لیک یو قدر سنده اول نور بصر ... کیم اوله منظور عینک هر نظر
هر دم استرسن آنی خفا شدن ... یعنی هر تیره نظر اوباشدن
کورمک استرسک اگر اول خورشیدی سن ... یوز چویرمه مطلع انواردن

شمسله بولدی انی ملا جلال ... کیم اولور بو بیت روشن اکه دال

آفتاب آمد دلیل آفتاب
گر دلیلت باید از وی رو متاب

شمس حق کیم کونه صالمشدر ضیا ... قلب ادم مشرق اولمشدر اکا
چار عنصر اولیمز اکه حجاب ... نه سپهری حرق ایدر اول افتاب
نه وجود اولور اکا مانع نه بود ... سن گرک بود اول گرک سه بی وجود
نیجه ممکندر نهان اولمق او نور ... طور تلم اولمش حجابی کوه طور
رفع ایدوب معنی یوزندن پرده یی ... کورنه دیر اول نورله پرورده یی

کی توان اندود این خورشید را
با گِلی کل تو بگو آخر مرا

نور حق هر کیمده اولسه لاجرم ... کو سترکندین دکل مانع ظلم
جسم ادم خود بر آوج خاکدر ... اول ضیادن دایما صد چاکدر
طین ایله اندوده اولمز افتاب ... روی بد ره تیره ویرمز هیچ تراب
نوره دوکسک خاکله خاکستری ... اول بنه اظهار ایدر تاب و فری
ایلیوب بو بیتله اظهار شوق ... کورنه دیر اول چشمهٔ انوار شوق

گر بریزی خاک و صد خاکسترش
بر سر نور او بر آید بر سرش

اولیای حق گروه اهل حال
کورنه رمزیله ایدرلر قیل وقال

یعنی دیرلر بز یقین دریا سپوز
آدمک ممتاز و مستثنا سپوز

جسمز گرچه مثلده کاهدر
قلبمز دریای علم الله در

بزاوکاه التنده گزلنمش یمز
عالم صورتده مخفی عالمز

بحر عرفان ایلیوب جوش وخروش
ایتدی بو بیت لطیفی در گوش

جسم ما روپوش ما شد در جهان
ما چو دریا زیر این که در نهان

پرده اولمز نور عشقه جسم ودل
ایده مز پوشیده بحری کاه وگل

روی عماننی اورتمز می کاه ایله
شمس اولور می تیره گرد راه ایله

مانع اولمز موج دریایه غبار
سایه ایتمز چهرهٔ خورشیدی تار

پردهٔ جان ایلمه خاک تنی
سیل عشقه ویر بو خاشاک تنی

تا که سنده حضرت ملا گبی
دیه سن جوش ایلیوب دریا گبی

که که باشد کو بپوشد روی اب
طین چه باشد کو بپوشد افتاب

کوش قیل ای طالب سر یقین
کورنه تعلیم ایلمشلر مرشدین

برایکی کون جهد ایدوب بیک جان ایله
کوشش ایله جذبهٔ رحمان ایله

ایله انکله مصیقل سینه کی
قابل دیدار قیل اینه کی

بر نیچه دم دنیوی اشغالی قو
قلبی پاک ایت قالبه اقبالی قو

کیم دیمش اول کامل صافی درون
مشتویده بو سوزی بی چند و چون

صیقلی کن یک دو روزی سینه را
دفتر خود ساز ان اینه را

مورث غفلتدر اوصاف خودی
میل ایدن فرق ایده مز نیک و بدی

ایتمه اوصاف وجوده اعتبار
اول سنی مفتون ایدر بی اختیار

قایم و صایم مسبح ورد خوان
جمله اوصاف خودیدر بی گمان

همچنان اوصاف صورت سربسر
چهرهٔ معنایه اولدی پرده لر

پاک ایدوب اوصاف تندن ذاتنی
کورنه دیر اول وجه حق مراتنی

خویش را صافی کن از اوصاف خود
تا ببینی ذات پاک وصاف خود

ادمی ایتدکده ایجاد اول حکیم
قلبن ایتمش مظهر سر علیم

چرخ عشقه ایلمش انی رصد
راصد اولمشلر اکا فکر و خرد

انجم افلاک عشقی سربسر
اندن استنباط ایدر اهل نظر

هیأت ادمدر اسطرلاب عشق
بویله تصویر ایلمش ارباب عشق

بلک استرسک بو علم پاکی سن
اوقی بو بیتی حسامی نامه دن

ادم اصطرلاب اسرار علوست

وصف آدم مظهر آیات اوست

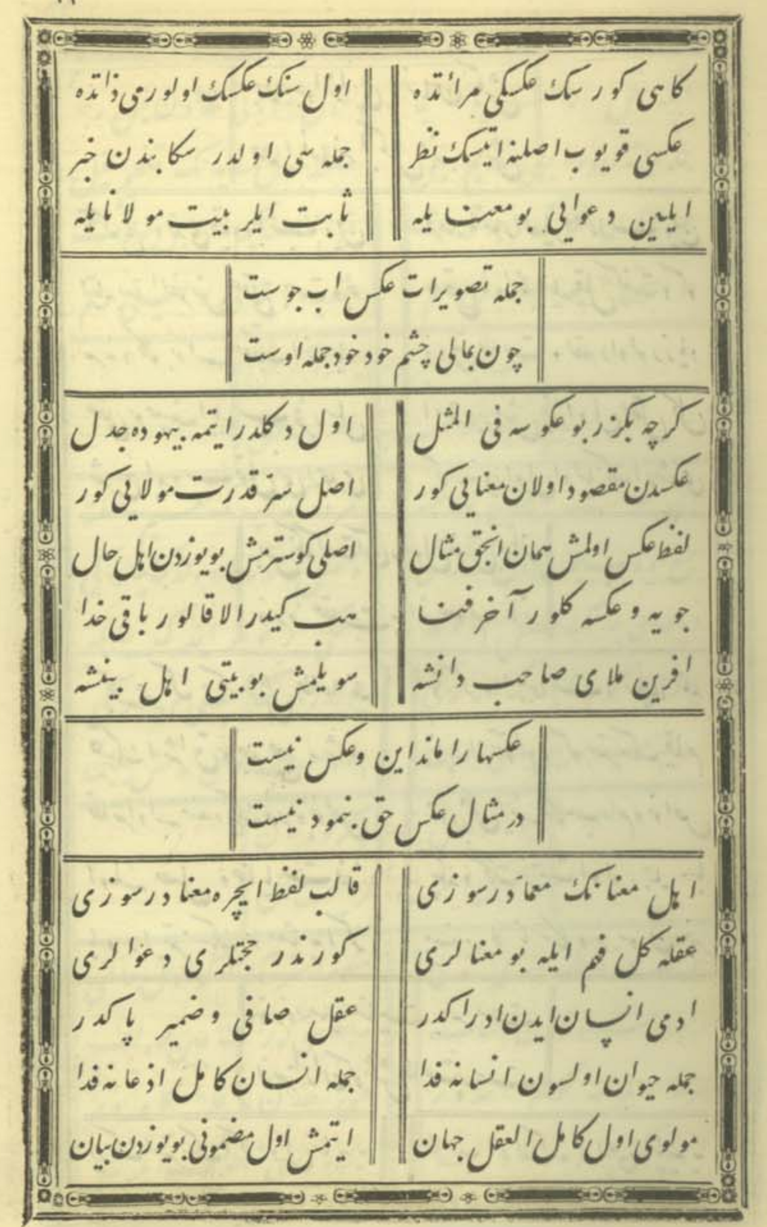
ادمیدن سرنه کیم ایلر ظهور   عکس هودر ایتمه بوسوزدن نفور
ادم اولدی وجه هویه آینه   اصلنه ظاهردر اول معنا بینه
مظهر آثار حقدر آدمی   انده سیر ایله نقوش عالمی
بوسوزی تحقیق ایدر بی اشتباه   ناظر اولسک آب جوده عکس ماه
ایلمش اول جویبار فیض جان   بو مصفی بیت ایله انی عیان

هرچه دوری می نماید عکس اوست
همچو عکس ماه کاندر اب جوست

پاکدر خلقک ازلدن خلقتی   بی کدورتدر خمیر طینتی
صاف نوراولمشدر انک مایه سی   بوقدر اصلنده او نورک سایه سی
ایتدی اما انی گرد ماسوا   تیره و مغبر زهی حکم قضا
اول کدردن انی پاک ایتمکینه   اب صافی کبی اولور اینه
فیض الوب ملای پرادراکدن   نکته فهم ایله بو بیت پاکدن

خلق را چون اب دان صاف وزلال
اندرو تابان صفات ذوالجلال

عالم ظاهرده اشیا وصور   اب ایچنده عکسه بکزر سربسر
بوقدر انلرده بقا بی اشتباه   ابده عکسک اولور حالی تباه

کاهی کورسنک عکسکی مرآتده   اول سنک عکسک اولورمی ذاتده
عکسی قویوب اصلنه ایتسک نظر   جمله سی اولدر سکا بندن خبر
ایلیین دعوایی بو معنا یله   ثابت ایلر بیت مولانا یله

جمله تصویرات عکس اب جوست
چون بمالی چشم خود خود جمله اوست

کرچه بکزر بو عکوسه فی المثل   اول دکلدر ایتمه بیهوده جدل
عکسدن مقصود اولان معنایی کور   اصل سر قدرت مولایی کور
لفظ عکس اولمش همان انجق مثال   اصلی کوسترمش بویوزدن اهل حال
جویه وعکسه کلور آخر فنا   هپ کیدر الا قالور باقی خدا
افرین ملای صاحب دانشه   سویلمش بو بیتی اهل بینشه

عکسها را ماند این وعکس نیست
در مثال عکس حق بنمود نیست

اهل معنانک معما درسوزی   قالب لفظ ایچره معنا درسوزی
عقله کل فهم ایله بو معنالری   کورنذر جملری دعوالری
ادمی انسان ایدن ادراکدر   عقل صافی وضمیر پاکدر
جمله حیوان اولسون انسانه فدا   جمله انسان کامل اذعانه فدا
مولوی اول کامل العقل جهان   ایتمش اول مضمونی بویوزدن بیان

جمله حیوانزا پی انسان بکش
جمله انسانرا بکش از بهر هش

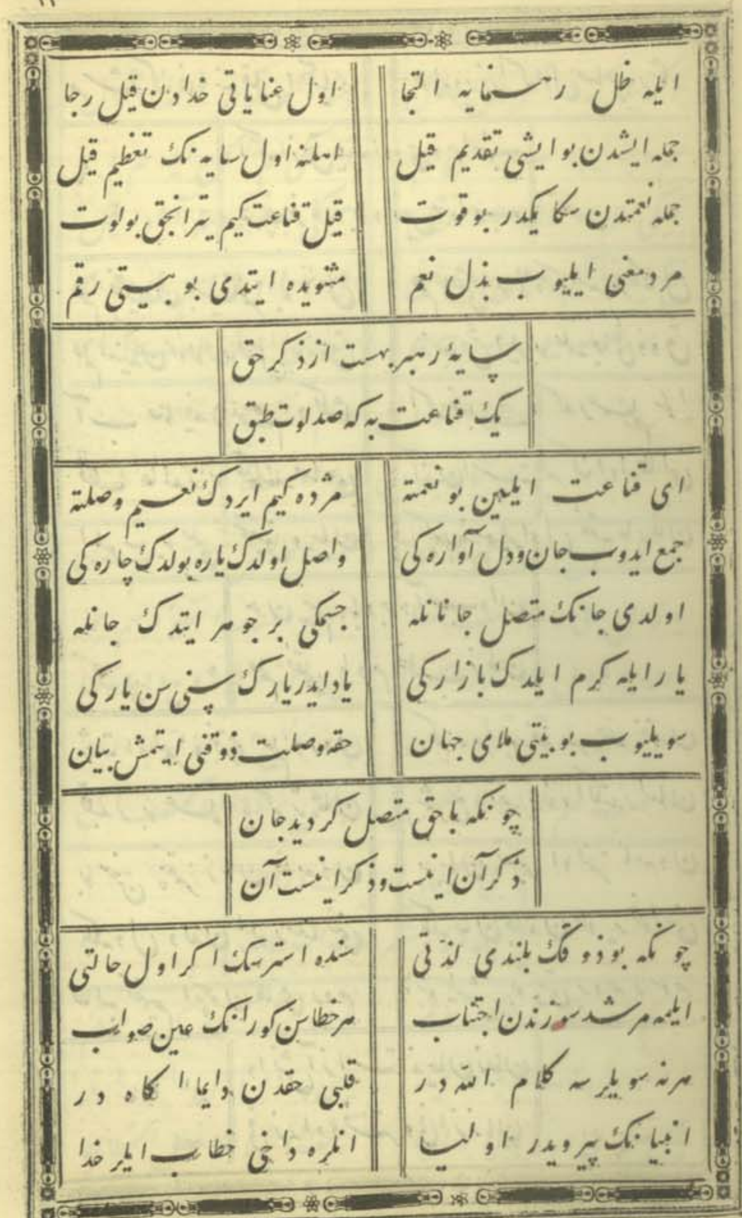
تاکه فتح اولدی عباده باب دین ... فرضه مأمور الدیلر اصحاب دین
ایله بعد الفرض عقلی جهت وجو ... عاقل و دانا ایله قیل کفت و کو
هرنه دکلو بولسه عقلك ازدیاد ... ذوق طاعت اولقدر اولور زیاد
عقلی توصیف ایلیوب فخر رسل ... امت ویرمش خبر اول عقل کل
شرح ایدوب قول نبی امجدی ... کورنه دیر اول اولیانك ارشدی

بس نکو کفت آن رسول خوش جواز
ذرهٔ عقلت به از صوم و نماز

کچسه عمرك کوشش طاعاتله ... ذکر و تسبیحات و تهلیلاتله
قلسك اشراق و تهجد صبح و شام ... زهدله تقوادە کوسترسك قیام
ظاهر اولسه سنده بیك درلو خواص ... حسن ظن ایتمه سکا هب عام و خواص
اولمسه فضل و عنایات خدا ... چکدوکك زحمت اولور جمله هبا
باور ایتمز سك بو معنایه اکر ... بیت مولانا سکا ویرسون خبر

ذرهٔ سایه عنایت بهترست
از هزاران کوشش طاعت پرست

ایرمك استرسك اکر اول سایه یه ... طالب اولدکسه بو اعلی پایه یه

ایله ظل رهنمایه التجا ... اول عنایاتی خدادن قیل رجا
جمله ایشدن بو ایشی تقدیم قیل ... املنه اول سایه نك تعظیم قیل
جمله نعمتدن سکا یکدر بو قوت ... قیل قناعت کیم یترانجق بولوت
مرد معنی ایلیوب بذل نعم ... مثنویده ایتدی بو بیتی رقم

سایهٔ رهبر بهست از ذکر حق
یك قناعت به که صد لوت طبق

ای قناعت ایلیین بو نعمته ... مژده کیم ایردك نعیم وصلته
جمع ایدوب جان و دل آواره کی ... واصل اولدك یاره بولدك چاره کی
اولدی جانك متصل جانانله ... جسمکی بر جوهر ایتدك جانله
یار ایله کرم ایلدك بازارکی ... یاد ایدر یارك سنی سن یارکی
سویلیوب بو بیتی ملای جهان ... حقه وصلت ذوقنی ایتمش بیان

چونکه باحق متصل کردید جان
ذکر آن اینست و ذکر انست آن

چونکه بو ذوقك بلندی لذتی ... سنده استرسك اکر اول حالتی
ایله مرشد سوزندن اجتناب ... هر خطابن کورانك عین صواب
هرنه سویلرسه کلام الله در ... قلبی حقدن دایما آگاه در
انبیانك پیرویدر اولیا ... انلره داخی خطاب ایلر خدا

مرشدک فرماننه قیل انقیاد | بویله دیر زیرا که اول صاحب رشاد

آنکه از حق یاب اووحی و جواب
هرچه فرماید بود عین صواب

علم تقلیدن بیلنمز بو مآل | علم عقلی بونده کوسترمز کمال
علم معنیدن اولور حاصل بو ذوق | جذب حق ایلر بو علمه جانی ذوق
آب صافیدر بو علم دلکشا | اکه نسبت خاکدر علم سوا
قطب عالمدر بو علمک صاحبی | آندن اسپته غیرک اولمه طالبی
ایلیوب بو علمی تحقیق و بیان | کورنه سویلر اول فقیه عارفان

چون یمم با وجود آب دان
علم نقلی بادم قطب زمان

ثبت اولنمز دفتره علم درون | بکزه مز بو فنه هر جمله فنون
قلبدر بو علم پاکه ترجمان | شرح و تقریرینده الکندر لسان
بو سخن چقمز زبان خامه دن | بو بیان تعلیم اولنمز نامه دن
بلکه دل دلدن الور معناسنی | بلکه جان جاندن طویر فحواسنی
طالبه تفهیم ایچون ملای روم | سویلمش بو بیتی بر وجه رسوم

دانش آنرا اسپتاند جان زجان
نی زراه دفتر ونی اززبان

جونکه بیلدک قاله کلمزمش بو حال | سنده کوستر علم حاله اشتغال
علم دینه ایلیوب بو علمی ضم | ذاتکی هم اکمل ایله هم اتم
قلبکی علم سوادن ساده قیل | عقلکی بو خدمته آماده قیل
فتح ایده تا کیم بو علمی ساکه حق | بی سواد و بی معلم بی ورق
کر بو تحصیله ایدرسک اهتمام | سن دخی باقول ملای انام

بینی اندر دل علوم انبیا
بی کتاب و بی معید واوستا

عارفک لوح دلنده بی کمان | ثبت اولنمش بشقه بر علم نهان
یازمش آنی خامهٔ دست خدا | بی حروف و نقطهٔ رسم هجا
اولدیلر اول علمه عالم راسخون | بی رواة و بی شروح و بی متون
اطلاعندن بولورتن تازه جان | جانه بخش ایلر حیات جاودان
صاحب علم لدن ملا جلال | ایلمش بو نکته دن کشف مآل

بی صحیحین احادیث ورواة
بلکه اندر مشرب آب حیات

ایرمک استرسک بو علمک ذوقنه | باقمه نفسک کونه کونه عوقنه
آشنا اول عالم بالله ایله | یعنی بر دانادل واکاه ایله
قیل تعلم بی سؤال بی جواب | کشف اولنجه تا سکا فصل الخطاب

جان نثار ایت لعل گوهرباریته ‖ تا ایرنجه علمنك اسراریته
عالم حقك ایدوب فضلن بیان ‖ نطق ملا بویله اولمش درنشان

لعل اوكو یاز یاقوت القلوب
فی رساله خوانده فی قوت القلوب

علم حق یم جسم آدم اولدی نم ‖ كورینجه كرلندے بوغده اویم
علم حقدر بر جهان بی كران ‖ اوج ارش تنده نهاندر اول جهان
آدمیدر اوج ارش تندن مراد ‖ فهم قیل والله اعلم بالرشاد
اوزكه حكمت اوزكه قدرت اوزكه سر ‖ كیم اوله كل جز ایچنده مستتر
ایلیوب ملا بو صورتدن كلام ‖ كورینجه آچمش او معنایی تمام

بحر علمی در نمی پنهان شده
درسه كز تن عالمی پنهان شده

علم حقدن چون بوله قلبك جلا ‖ اوله جب نلر قبله سی ظاهرسكا
قبلهٔ جاندر خداے لامكان ‖ لیك اولمشدر نهان اندر نهان
یو قدر انك بر معین جانبی ‖ هركس او لمشدر اگرچه طالبی
اولدی چون اول قبله مستور خفا ‖ ایتدے هر ملت توجه بریكا
ایلیوب بو بیت ایله شرح مآل ‖ كورنه دیر اول قبلهٔ اصحاب حال

قبلهٔ جانها چو پنهان كرده اند

هركسی روجانبی آورده اند

قبلهٔ ارباب دل صبر و سكون ‖ قبلهٔ اصحاب تن شك و ظنون
قبلهٔ حكمت شناسان آسمان ‖ قبلهٔ عادت پرستان خاكدان
قبلهٔ طاعت وران حور و جنان ‖ قبلهٔ سوداگران سود و زیان
قبلهٔ دنیا طلب روے ریا ‖ قبلهٔ عقبا طلب سیر لقا
قبلهٔ ملای معنی شمس حق ‖ كیم بو بیته حالی اولمش ماصدق

قبلهٔ معنی وران صبر و درنك
قبلهٔ صورت پرستان نقش سنك

قبله گاه فلسفی وهم و قیاس ‖ قبلهٔ دهری نقوش بی مساس
قبلهٔ اشراقیان ظل و خیال ‖ قبلهٔ مشائیان فكر محال
قبلهٔ لاادریان خبط و خطا ‖ قبلهٔ ابلیسیان شر و شقا
قبلهٔ كج مذهبان جنك و جدل ‖ قبلهٔ خوش مشربان حسن ازل
قبلهٔ ملای رومی نور جان ‖ كیم بو بیت ایچره انی ایتمش بیان

قبلهٔ عقل مفلسف شد خیال
قبلهٔ عارف بود نور وصال

كروه اختلافات ملل ‖ كوسترر سه عقلكه وجه خلل
بر امام دینه ایله اقتدا ‖ تا بوله هر شبهه دن قلبك رها

کرچه ظاهر قبله در بیت الله
قبله و مسجودینی فهم ایلیین
قبله حقی کوروب عین الیقین

لیک سجده حقه در بی اشتباه
ایلمز فکر تحرّی میل ظن
دیدی بو بیتی امام اهل دین

قبله را چون دست حق کرد عیان
پس تحرّی بعد ازان مردود دان

دست حق چون آدمی ایتدی عیان
ایردی حقدن چون بو اکرام آدمه
صانمه کیم اول سجده آب و خاکه در
قبله وحدت شریک ایتمز قبول
قبله بر در ایله ترک اختلاف

قلدی مسجود ملایک ویردی شان
اولدی قبله وجه آدم عالمه
صورت آدمده نور پاکه در
اهل شرک اول قبله یه بولمز وصول
بویله دیرملای رومی بی خلاف

قبله وحدانیت دو چون بود
خاک مسجود ملایک چون شود

سن دخی فرزند آدم سن نه وار
بر پسرده اولمسه سر پدر
ویرمسون دیرسک بو تهمت غم سکا
صاف اولوب آدم که اول نوری بولور
بویله در خاصیت نور جلیل

کور بو قبله سنده و رای اشکار
ناخلف دیرلر اکا نوع بشر
جهد ایدوب قیل کسب انوار خدا
مستعد سجده تعظیم اولور
کیم دیمشدر اول ولی بی عدیل

آدمی چون نور کیرد از خدا
کشت مسجود ملایک زاجتبا

کوش قیل ای ناظر آثار حق
حکمت حقیله اولمشدر نهان
بویله در چون بو رموز نادره
پس بو وادیده کورندی صد طریق
نیته کیم اول هادی راه هدی

بو العجیدر معنی اسرار حق
سرده سر مغنیده معنی جانده جان
نیجه فهم ایتسون عقول قاصره
کتدی بر اوز که طریقه هر فریق
سالکه بو بیتی ایتمش رهنما

بل حقیقت در حقیقت غرقه شد
زین سبب هفتاد و بل صد فرقه شد

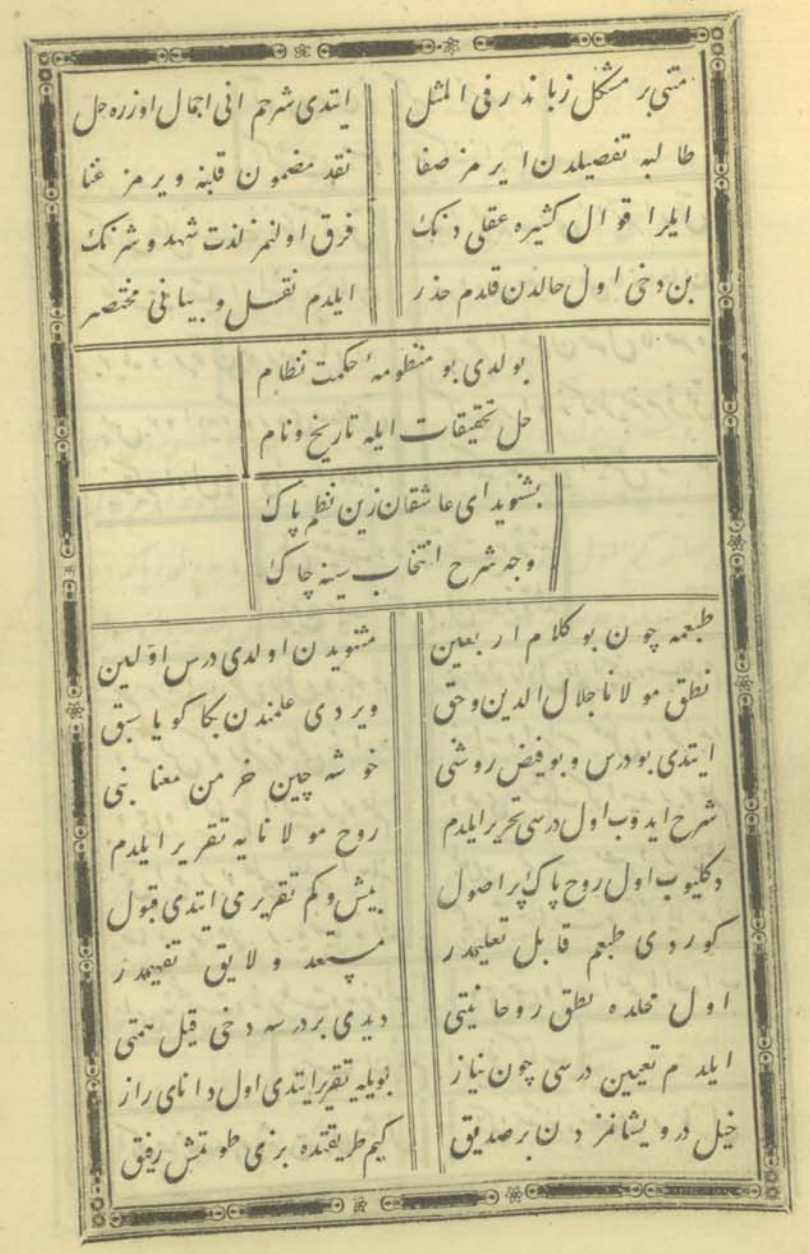
علم ربانی دکل رمل و نجوم
دکمه کس کورمز بو علمی خوابده
وحی و الهام الهیدر بو علم
حق ایدر بو علمی تعلیم امته
صانمه بو علمی ریاضیاتدن

محو اولورا اول علم ایچنده هب علوم
خوابه وار سه محفل و محرابده
دعوی عشقک کو امیدر بو علم
بلمین کرچه مصدر جهلنه
کچ بو توجیهات و تأویلاتدن

این نه نجمست و نه رملست و نه خواب
وحی حق والله اعلم بالصواب

در بیان نام و تاریخ کتاب

کرچه مجملدر بو شرح بی مثال
لیک متننده مفصلدر مآل

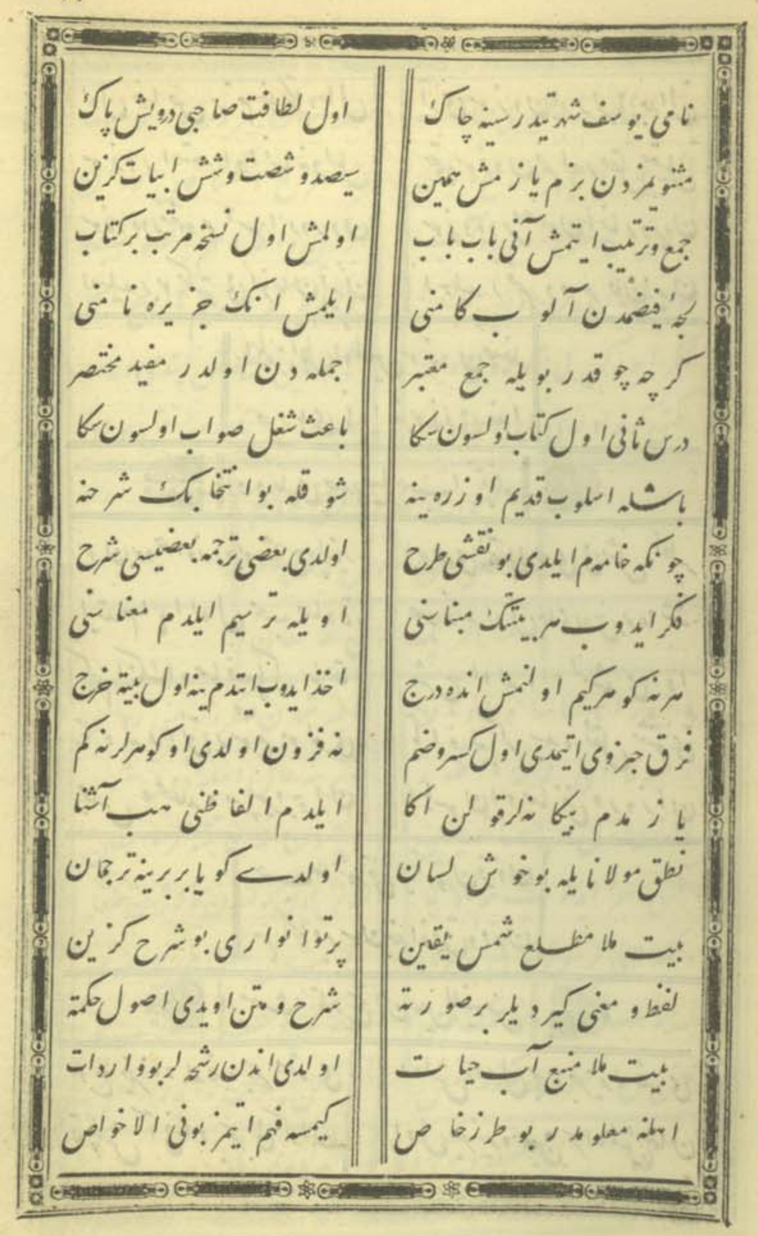

متنی بر مشکل زباندر فی المثل — ایتدی شرحم انی اجمال اوزره حل
طالبه تفصیلدن ایرمز صفا — نقد مضمون قلبه ویرمز غنا
ایلرا قوال کثیره عقلی دنک — فرق اولنمز لذت شهد و شرنک
بن دخی اول حالدن قلدم حذر — ایلدم نقل و بیانی مختصر

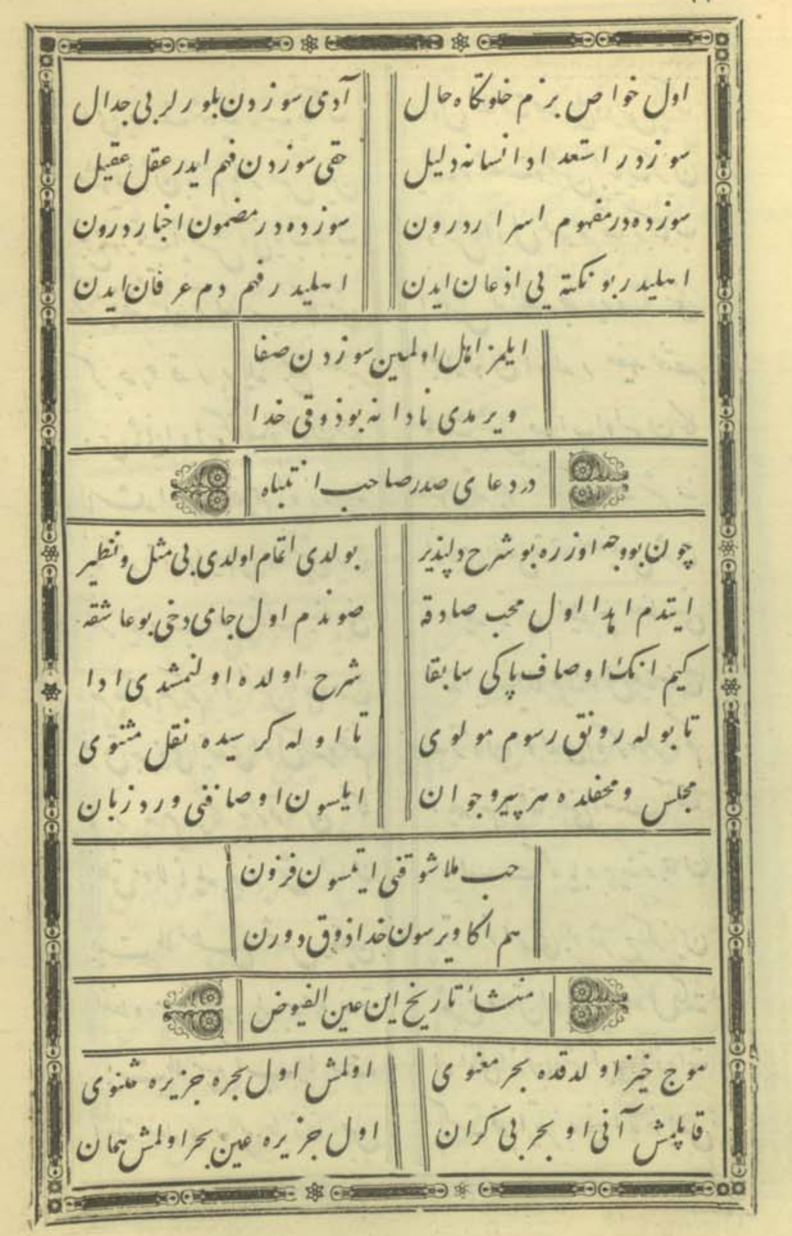
بولدی بو منظومهٔ حکمت نظام
حل تحقیقات ایله تاریخ و نام

بشنوید ای عاشقان زین نظم پاک
وجه شرح انتخاب سینه چاک

طبعمه چون بو کلام اربعین — مثنویدن اولدی درس اولین
نطق مولانا جلال الدین وحق — ویردی علمندن بکا گویا سبق
ایتدی بو درس و بو فیض روشنی — خوشه چین خرمن معنا بنی
شرح ایدوب اول درسی تحریر ایلدم — روح مولانایه تقریر ایلدم
دکلیوب اول روح پاک پر اصول — بیش و کم تقریری ایتدی قبول
کوردی طبعم قابل تعلیمدر — مستعد و لایق تفهیمدر
اول محلده نطق روحانیتی — دیدی بر درسه دخی قیل همتی
ایلدم تعیین درسی چون نیاز — بویله تقریر ایتدی اول دانای راز
خیل درویشانمزدن بر صدیق — کیم طریقتده بزی خلوتمش رفیق

نامی یوسف شهرتیدر سینه چاک — اول لطافت صاحبی درویش پاک
مثنویمزدن برزم یازمش همین — سیصد و شصت و شش ابیات گزین
جمع و ترتیب ایتمش آنی باب باب — اولمش اول نسخه مرتب بر کتاب
که یفهمدن آلوب کامنی — ایلمش انک جزیره نامنی
کرچه چوقدر بویله جمع معتبر — جمله‌دن اولدر مفید مختصر
درس ثانی اول کتاب اولسون بکا — باعث شغل صواب اولسون بکا
باشلیه اسلوب قدیم اوزره ینه — شوقله بو انتخابک شرحنه
چونکه خامه‌م ایلدی بو نقشی طرح — اولدی بعضی ترجمه بعضیسی شرح
فکر ایدوب هر بیتک مناسنی — اویله ترسیم ایلدم معناسنی
هر نه کوهرکیم اولنمش انده درج — اخذ ایدوب ایتدم ینه اول بیته خرج
فرق جزوی ایتمدی اول کسر و ضم — نه فزون اولدی او کوهرلر نه کم
یازمدم بیکانه لرقولن اکا — ایلدم الفاظنی همب آشنا
نطق مولانا ایله بو خوش لسان — اولدی کویا بر بینه ترجمان
بیت ملا مطلع شمس یقین — پرتو انواری بو شرح گزین
لفظ و معنی کیردیلر بر صورته — شرح و متن اویدی اصول حکمته
بیت ملا منبع آب حیات — اولدی اندن رشحه‌لر بو واردات
اهلنه معلومدر بو طرز خاص — کیمسه فهم ایتمز بونی الا الخواص

اول خواص بزم خلوتگاه حال ‖ آدمی سوزدن بلورلر بی جدال
سوزدر استعداد انسانه دلیل ‖ حقی سوزدن فهم ایدر عقل عقیل
سوزده در مفهوم اسرار درون ‖ سوزده در مضمون اخبار درون
اکلیدر بو نکته یی اذعان ایدن ‖ اکلیدر فهم دم عرفان ایدن

ایلمز اهل اولمیین سوزدن صفا
ویرمدی نادانه بو ذوقی خدا

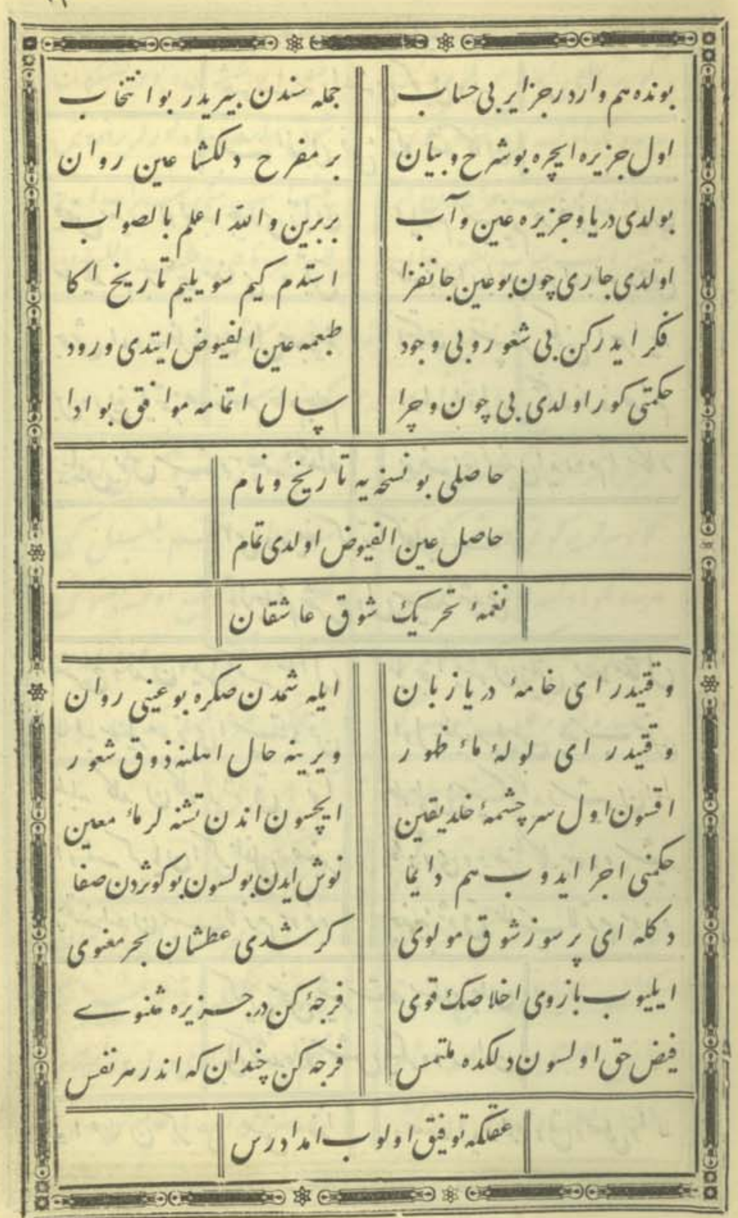
دردعای صدر صاحب انتباه

چون بو وجهه اوزره بو شرح دلپذیر ‖ بولدی اتمام اولدی بی مثل ونظیر
ایتدم اهدا اول محب صادقه ‖ صوندم اول جامی دخی بو عاشقه
کیم انک اوصاف پاکی سابقا ‖ شرح اولده اولنمشدی ادا
تا بوله رونق رسوم مولوی ‖ تا اوله کرسیده نقل مثنوی
مجلس ومحفلده هر پیر وجوان ‖ ایلسون اوصافنی ورد زبان

حب ملا شوقی ایتسون فزون
هم اکا ویرسون خدا ذوق درون

منشأ تاریخ این عین الفیوض

موج خیز اولدقده بحر معنوی ‖ اولمش اول بحره جزیره مثنوی
قاپلمش آنی او بحر بی کران ‖ اول جزیره عین بحر اولمش همان

بونده هم وار در جزایر بی حساب ‖ جمله سندن بیر یدر بو انتخاب
اول جزیره ایچره بو شرح وبیان ‖ بر مفرح دلکشا عین روان
بولدی دریا وجزیره عین وآب ‖ بربرین والله اعلم بالصواب
اولدی جاری چون بو عین جانفزا ‖ استدم کیم سویلیم تاریخ اکا
فکر ایدرکن بی شعور وبی وجود ‖ طبعمه عین الفیوض ایتدی ورود
حکمتی کور اولدی بی چون وچرا ‖ سال اتمامه موافق بو ادا

حاصلی بو نسخه یه تاریخ ونام
حاصل عین الفیوض اولدی تمام

نغمهٔ تحریک شوق عاشقان

وقیدر ای خامهٔ دریا زبان ‖ ایله شمدن صکره بو عینی روان
وقیدر ای لولهٔ ماء ظهور ‖ ویرینه حال اهلنه ذوق شعور
اقسون اول سرچشمهٔ خلد یقین ‖ ایچسون اندن تشنه لر ماء معین
حکمنی اجرا ایدوب هم دائما ‖ نوش ایدن بولسون بو کوثردن صفا
دکله ای پرسوز شوق مولوی ‖ کرشدی عطشان بحر معنوی
ایلیوب بازوی اخلاصک قوی ‖ فرجهٔ کن در جزیره مثنوی
فیض حق اولسون دلکده ملتمس ‖ فرجه کن چندان که اندر هر نفس

عاقبت توفیق اولوب امداد رس

مثنوی را معنوی کوبی و بس
بشنو از بی فهمیٔ کوشند کان

فیض مفیده اولوب جاری زبان — ایلدم تسنیم عرفانی روان
سویلدم برنیجه معنای دقیق — صوندم ارباب دله جام رحیق
جوش ایدوب ظرفدن اول صهبایه — اتمك استر حکمنی اجرایه
بن دریغ ایتمز صونردم جام جام — اولمسه اول می تنك ظرفه حرام
نیلین یوق سینده مضمه اقتدار — یوخسه بن کیفین ایدردم آشکار

ای دریغا کر تراکنجا بدے
تا زجانم شرح دل پیدا شدی

شرح دلدن ایلمز کیمسه سؤال — یا نیچه ایتسون بلین بسط مقال
طالبه سویلر سوزی استاد فن — اول طلبدر ایلین جذب سخن
بلبله کلدن کلور شوق نوا — طوطی یی شکر ایدر شیرین ادا
اولمسه کریان اکر طفل صغیر — مادری ویرمز اکا بیهوده شیر
چقمغه لبدن سبب لازم سوزه — جذبهٔ شوق طلب لازم سوزه

کین سخن شیرست در پستان جان
بی کشنده خوش نیکردد روان

واعظان کرسیٔ عشق خدا — وصف ایدرلر ذوق وصلی دائما

کوثر نطقی ایدر بونلر روان — قنده در کلسون دیو دلتشکان
هرنه دکلو اولسه لر دنك و خموش — شوق سامعدن اولورلر پرخروش
سن همان کوستر حرارتدن اثر — چشمهٔ معنی سنی سیراب ایدر
تشنهٔ آب حیات نطق جان — لابد ایلر ناقلی رطب اللسان

مستمع چون تشنه و جوینده شد
واعظ ار مرده بود کوینده شد

کرچه بونلر غنچه وش خاموش اولور — طالب کفتاره چشم و کوش اولور
کورسه لر بر کوش هوشی کل کبی — هر بری ایلر نغم بلبل کبی
هرنه دکلو اولسه لر لال و خموش — نطق ایدرلر مستمع اولسه بشوش
مستعدر ایکی کویا ایدن — مستعدر نطقی روح افزا ایدن
مستعده قسوة قلب اولسه کر — نا فلك چقمز لسانندن خبر

مستمع چون تازه آید بی ملال
صدزبان کردد بکفتش کنك ولال

محرمان بزم خلوتکاه جان — رازی نامحرمدن ایلرلر نهان
کشف سر ایتمزلر اهل صورته — چشم حکمتله باقرلر سیرته
داخل صحبتلری اولسه عوام — ختم ایدوب کفتاری دیرلر والسلام
شاهد نطقه اولورلر پرده کش — کوسترلر کندویی خاموش وش

اول محل ایتمسک برندن سوزرجا
دیر سکوت ایدوب اشارتله سکا

چونکه نامحرم درآید از درم
پرده در پنهان شوند اهل حرم

چون کله اول صحبته بر یارجان
بر ضرر سز محرم اسرار جان

اهل بزم اندن بولورلر انبساط
هم اولورلر بلبل باغ نشاط

شاهد ان خلوت راز سخن
رخلرندن هب اولور برقع فکن

بی تحاشی ایلیوب رفع نقاب
کورینورلر اهل بزمه بی حجاب

بویله دلکش. بهجت افزا صحبتة
بویله برخاطر کشا جمعیتة

چون درآید محرمی دور از کزند
برکشایند آن ستیران روی بند

یاوه کولر اولسه جمع بی شمار
کندویی حق کولر ایتمز اشکار

انلرک وقتی دکلدر اول زمان
لال اولوب کفتاره اچمزلر دهان

نیته کیم فصل شتاده زاغلر
ایتسه جمعیتله کلزاری مقر

اول محلده بلبلان ایتمز خروش
هربری برکوشه ده اولور خموش

عندلیب خوش نوای باغ جان
ایلمش اول نکته یی وردزبان

چونکه زاغان خیمه بر بهمن زدند
بلبلان خامش شدند وتن زدند .

ای خطیب منبر نطق وبیان
سن دخی ایتمسک نوله طی لسان

واردیلر زیرا جماعت خوابه هب
تفسکی اورمقده سن سن آبه هب

کلدی. بی ذوقه کلامکدن کسل
سوزلرک یاسکر اولمش یا عسل

کیرمز اولدی کوشه آوازک سنک
دکله مز کیمسه سر آغازک سنک

مستمع اولدی غنوده ساکت اول
اختصار ایله کلامی صامت اول

مستمع خفتة است کوته کن خطاب
ای خطیب این نقش کم زن تو برآب

در بیان کتم اسرار خدا

بویله درد آب سلوک اهل حال
کتم ایدر اسرارینی بعد الکمال

نوش ایدنلر بزم وحدت جامنی
سویلمز هشیاره ساقی نامنی

ایتمه مشلر ذوقن اول جامک بیان
ایلمشلر نشوه سن دلده نهان

ایلیوب بزم یقینی جای ذوق
اولدیلر آلوده صهبای ذوق

دللرین سرمست وپرشور ایتدیلر
بیلدیلر احوالی مستور ایتدیلر

عارفان کز جام حق نوشیده اند
رازها دانسته وپوشیده اند

کاملان علم تحقیق ویقین
اولدیلر کنجینهٔ رازه امین

سویلمزلر کیمسه یه اول بابدن
خارج اولمزلر ره آدابدن

کیم ادیبان بیان معرفت / بویله ایتمشلر اوقومی تربیت
دز دنا داندن ایدرلر احتراز / ایلمزلر هرکسه افشای راز
آچمه اغزین نولامردان عشق / وجهی وار زیرا که استادان عشق

هر کرا اسرار کار آموختند
مهر کردند و دهانش دوختند

چونکه بونلر واقف راز اولدیلر / بی ندیم و یار و دمساز اولدیلر
جان کبی آخر اولوب تنهانشین / اولدیلر معنی کبی خلوت کزین
کندولر هشیار و صهبادللری / لبلری خاموش و کویا دللری
عارف ایتمز سر جاندن قیل وقال / اولدی انلرده امانت نقد حال
سر خفی رازآ که اولمشدر جلی / سینه سی کنج معانیدر بلی

بر لبش قفلست و در دل رازها
لب خموش دل پر ز آوازها

فی الحقیقه بویله در رسم قدیم / اولسه بر دل واصل سر علیم
علمنی نقا له اظهار ایلمز / آنی تعلیمه سزاوار ایلمز
سر غیبی سویلمز بیگانه یه / بلکه هر محرم اولان فرزانه یه
درسی انک قابل تعلیمه در / اعتمادی صاحب تسلیمه در
کاشف اسراره اچمزلر دهان / خود بیلورلر هب بو معنایی عیان

سر غیب از اسر د آموختن
کوز کفتن لب تواند دوختن

استماع ایتمز بو قولی دکمه هوش / بو سخندن ذوق بولمز دکمه کوش
ذوقی بو کیفک نهان ایتمکده در / شرح و وصفن بی زبان ایتمکده در
لطفی بو ذوقک خموش اولمقده در / نطق جاندن راز نوش اولمقده در
صد زبان اولسه اکر سوسن کبی / اوله ابکم غنچه رو کلشن کبی
سویلنور اول کوشه بو اسراردن / کیم ایده حفظ لسان کفتاردن

کوش انکس نوشد اسرار جلال
کو چو سوسن صد زبان افتاد و لال

مرد طالب اولمانجه مؤتمن / سر حقدن اکه سویلنمز سخن
اهل حال ایتمز او شخصه کشف راز / کیم اوله سر انجمنده نغمه ساز
محرم سلطان دلدر عارفان / سر سلطانی ایدر بونلر نهان
ایتسه لر بر طالبه اول رازی فاش / پند ایدوب دیرلر اکا خاموش باش
هر کسه سویلنمسون دیرلر بو راز / حاصلی اندن ایدرلر احتراز

تا نکوید سر سلطان را بکس
تا نریزد قند را پیش مکس

هر کسک کاری دکلدر کار عشق / هر کس اولمز یوسف بازار عشق

دکمه مرغ اولمزاو بحره اشنا
هرشناور بونده کوپستر مزهنر
دوشسه اول دریایه کر مرغان خاک
یوقدر اول دریاده چون قعر وکنار

مرغ آبی اولمیان طالمز اکا
اصلی اول دریادن اولمزسه اکر
غوطهٔ اوالده اولورلر هلاک
ایده مزلر خاکیان انده قرار

درخور دریا نشد جز مرغ آب
فهم کن والله اعلم بالصواب

در بیان ذات مولانا جلال

طبع مولانا اولوب دریا خروش
بزطیور بحر ذات وحدتز
بزده واردر ناشنیده بر لسان
بحردر تعلیم ایدن انی بزه
آرزوی پر شهباز ایتمزز

دیرکه ای ساحل نشینان خموش
بلمزز بز خاکی آبی خلقتز
کیم انی درک ایتمز الا بحریان
اندن ایردی نطق روحانی بزه
عالم خاکیده پرواز ایتمزز

باهمه مرغابیانیم ای غلام
بحر میداند زبان ما تمام

خامهٔ قدرتله نقاش ازل
نقش اولندق چونکه لوح فطرته
بزکه بو صورتله کوندن روشنز

شکلمز یازدی بدیع وبی بدل
صورت معنیده کلدک عالمه
سائر اشکال وصوردن احسنز

صانمه نقش بیهده بو پیکرک
نقش وصورتدن منزه کردکار

نسخهٔ اوصاف قدر صورتکرک
وجه صنعن بزده ایتدی اشکار

خلق ما بر صورت خود کرد حق
وصف ما از وصف او کیرد سبق

جسممز روپوشمز دربز همان
یعنی بز معنیده بحر قدرتز
اوزکه حکمت بوالعجب صنع اله
بویله کلدک عالم اسپاردن
جسمه باقمه چشم صورت بین ایله

زیر کهده بحروش اولدق نهان
کرچه کیم ظاهرده کاه صورتز
کاوله پرده بحر بی پایانه کاه
صورت اولدق معنیٔ ستاردن
اصله باق عین حقیقت بین ایله

جسم ما روپوش ماشد در جهان
ما چو دریا زیر این که در نهان

طوطی اسپکر بیان باغ جان
کیم بنم سرچشمهٔ قند یقین
لذت سر حقیقت بنده در
عین ذوقم نی شکر بندن بتر
هم بنم ادراک ایدن اول لذتی

اولدی بو کفتار ایله شیرین زبان
اولدی هر لفظ لذیذم شکرین
ذوق روح افزای وحدت بنده در
هم بنم اول نیشکردن طعمه خوز
هم بنم نوش ایلین اول شربتی

کان قندم نیستان شکرم

هم زمن میر وید ومن میخورم

ای بو نقل دلکشک طالبلری
اشتها کوزواریسه بو نعمتہ
بندن اول ذوقی نهان ایلر سکوز
شکلمه دلبستہ او لمک ظاهرا
اولمدین بن جان کبی کوزدن نهان

وی بو نقل سکرک راغبلری
میلکز تحقیق ایسه بو لذتہ
هر کلامم قند جان ایلر سکوز
ذاتی فهم ایلک اول ثانیا
بندن ایلک نقل حالی نقل جان

تاکه نفر بید شمار اشکل من
نقل من نوشید پیش از نقل من

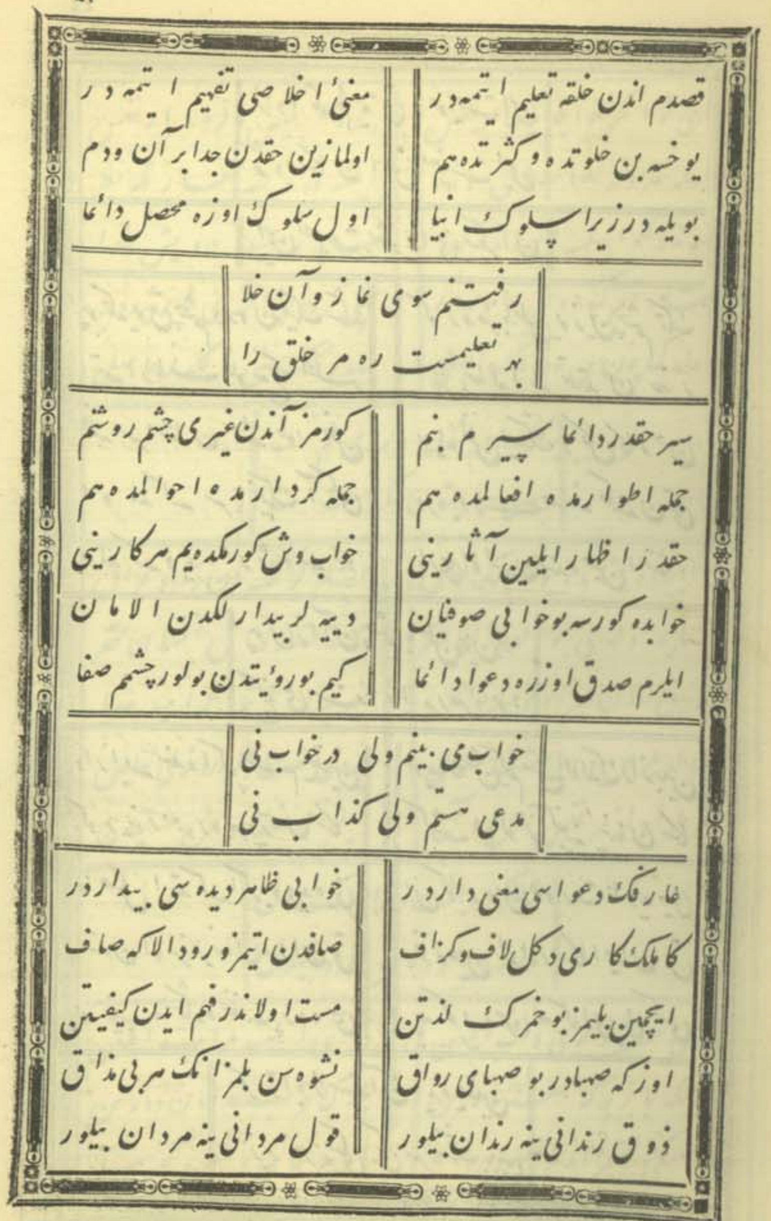
کوش ایدک ملانه فر اظهار ایدر
دیرکه ایتدم ذاتی مرات ذات
اولدم اول نورک اچنده آفتاب
ایتدی بندن برق اورن نور صفا
شو لقدر مستغرقم اول نوره بن

اهل شوقی غرقهٔ انوار ایدر
بنده عکس ایتدی او نور کائنات
پرتوم آفاقه صالدے فروتاب
عالم هرده هزارے پرضیا
کندی فرق ایتمز اولدم نوردن

من چو خورشیدم درون نور غرق
من تنانم کرد خویش از نور فرق

بن که خلوتده قیلوب هردم نماز
کشف اولور برام غیب اندن بکا

ایلرین درکاه مولایه نیاز
دفع ایدر بر شبهه‌می لطف خدا

قصدم اندن خلقه تعلیم ایتمه‌در
یوخسه بن خلوتده وکثرتده هم
بو یله درزیر اسلوک انبیا

معنیٔ اخلاصی تفهیم ایتمه‌در
اولمازین حقدن جدا بر آن ودم
اول سلوکه اوزه محصل دائما

رفتنم سوی نماز و آن خلا
بهر تعلیمست ره مر خلق را

سیر حقدر دائما سیرم بنم
جمله اطوارمده افعالمده هم
حقدن اظهار ایلین آثارینی
خوابده کورسه بو خوابی صوفیان
ایلرم صدق اوزره دعوا دائما

کورمز آندن غیری چشم روشنم
جمله کردارمده احوالمده هم
خواب وش کورمکده‌یم هر کارینی
دیمه لر بیدارلکدن الامان
کیم بو رؤیتدن بولور چشم صفا

خواب می بینم ولی در خواب نی
مدعی هستم ولی کذاب نی

عارفک دعواسی معنی داردر
کاملک کاری دکل لاف وکزاف
ایچمین بلمز بو خمرک لذتین
اوزکه صهبادر بو صهبای رواق
ذوق رندانی بنه رندان بیلور

خوابی ظاهر دیده‌سی بیداردر
صافدن ایتمز ورود الا که صاف
مست اولانلر فهم ایدن کیفیتین
نشوه‌سن بلمز انک هربی مذاق
قول مردانی بنه مردان بیلور

زندانکه لم یذق دعویست این
زند سکان افق مغنیست این

این نصیحت بشنوید ای منکران

چونکه یوق چشم درون بینک سنک
ایتمه ارباب قلوبه کج نظر
قلمه سرمستان عشقه سوء ظن
اولمدکسه سر غیبک آکهی
بولمدکسه دیده رشد و سداد

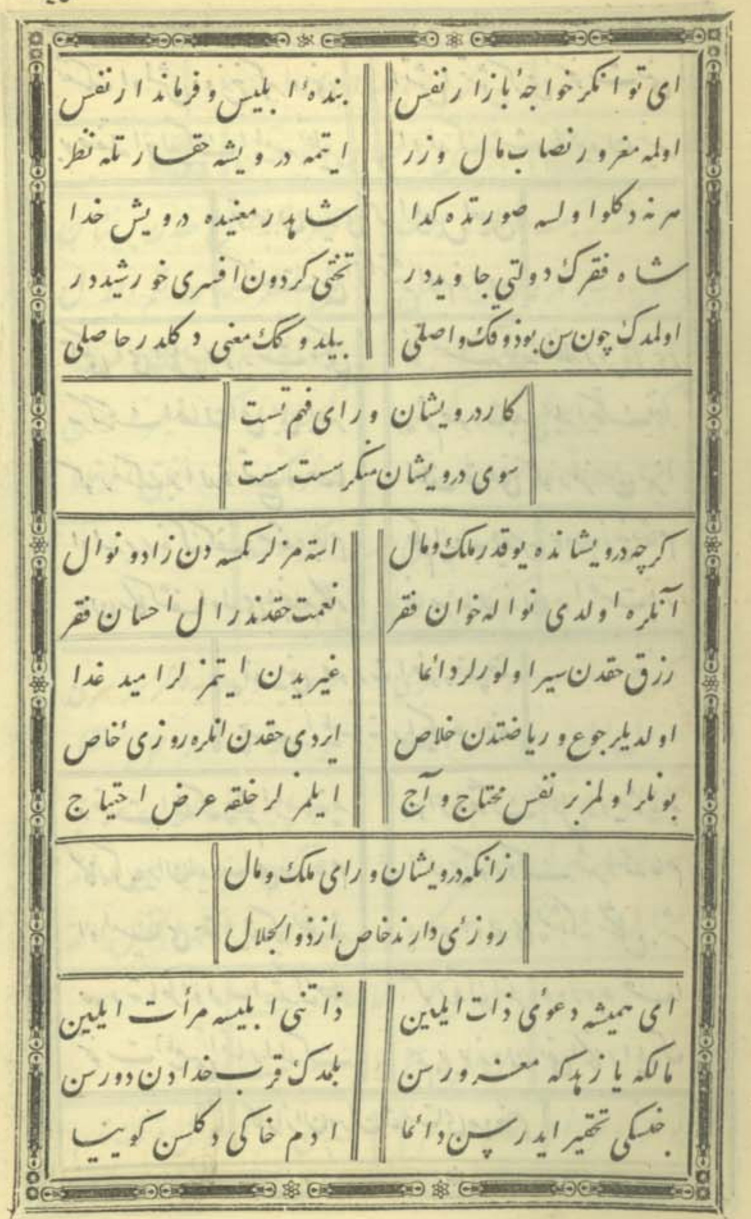
کوره مز باطن یوزین چشم تنک
اهل حاله ایله تهمتدن حذر
بویله ظن ایتمک دکل کار حسن
هر وجودی صانمه حکمتدن تهی
باری اولسون سنده حسن اعتقاد

چون ترا آن چشم باطن بین نبود
کنج می پندا را ندر هر وجود

وار ایسه سنده اکر چشم یقین
کورینور معموره هر ویران سکا
حاصل ایتدکسه اکر بو دیده یی
سندن اولمز نهان مردان حق
یوغیسه چشمکده غفلت پرده سی

دیده روشن کیم سن اولدک راز بین
کشف اولور کنجینهٔ پنهان سکا
سن کوررسن صورت نادیده یی
نور عین اولور سکا اعیان حق
شه کوررسن هر کدای بی کسی

کر ترا بازست آن دیده یقین
زیر هر سنکی یکی سرهنک بین

ای توانکر خواجهٔ بازار نفس
اولمه مغرور نصاب مال و زر
هرنه دکلو اولسه صورتده کدا
شاه فقرک دولتی جاوید در
اولمدک چون سن بو ذوقک واصلی

بندهٔ ابلیس و فرمانداری نفس
ایتمه درویشه حقارتله نظر
شاه ر معنیده درویش خدا
تختی کردون افسری خورشید در
بیلد و نک معنی دکلدر حاصلی

کار درویشان ورای فهم تست
سوی درویشان منکر سست سست

کرچه درویشانده یوقدر ملک و مال
آنلره اولدی نواله خوان فقر
رزق حقدن سیر اولورلر دائما
اولدیلر جوع و ریاضتدن خلاص
بونلر اولمز بر نفس محتاج و آج

استه مزلر کمسه دن زاد و نوال
نعمت حقدندر ال احسان فقر
غیر یدن ایتمزلر امید غدا
ایردی حقدن انلره روزی خاص
ایلمزلر خلقه عرض احتیاج

زانکه درویشان ورای ملک و مال
روزیی دارند خاص از ذو الجلال

ای همیشه دعوی ذات الیمین
مالکه یا زاهدکه معنه ورسن
خلقکی تحقیر ایدرسن دائما

ذاتنی ابلیسه مرأت ایلین
بلمدک قرب خدادن دورسن
ادم خاکی دکلسن کوییا

نفسك اولمش دوزخ كبر ومنى
اتش ايتمش كرمى نخوت سنى

بو صفتله اولدك ابليسه نظير
اولمدك خشم اليدن خبير

تو همان ديدى كه ابليس لعين
كفت من از اتشم ادم زطين

تابكى اى اهل صورت تابكى
هركسك افعالنه اى بى بصر
كورمسك برالده تسبيح وعصا
اولسه بر رندك كف دستنده جام
چون سكا كشف اولمدى انجام كار

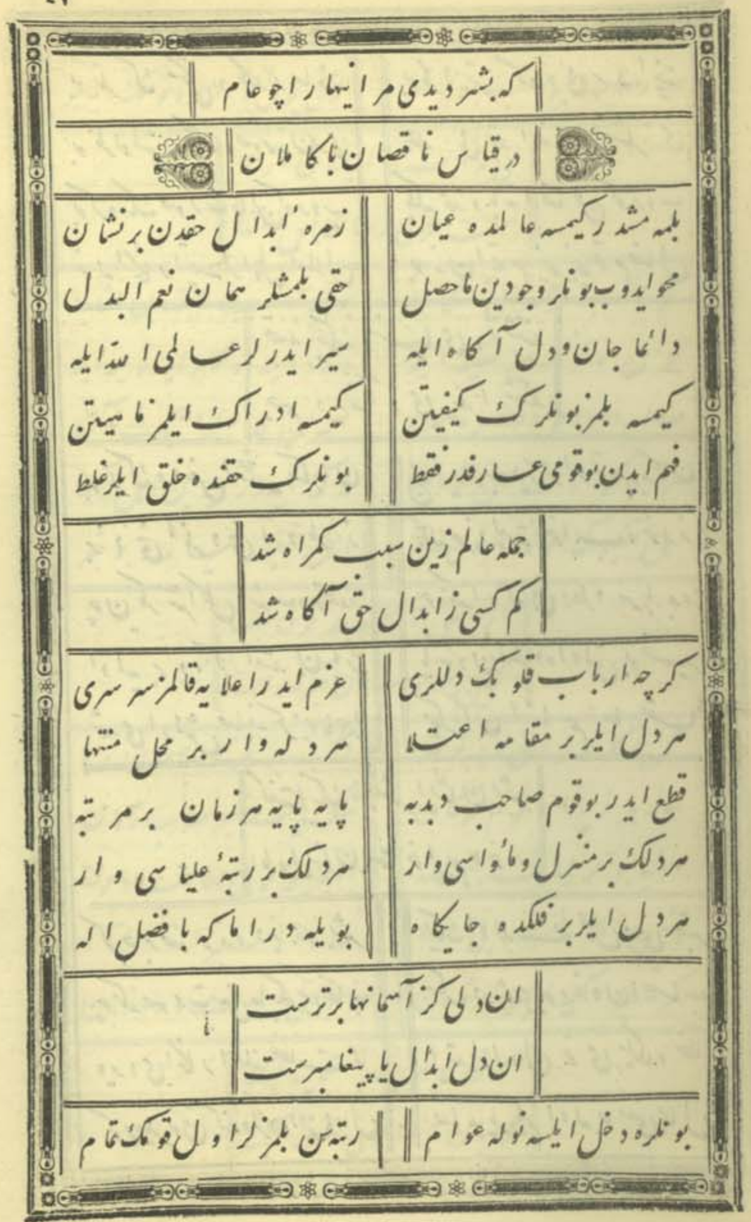
ظاهر خلقه نظاره پى بپى
چشم صورت بين ايله ايتمك نظر
لطف حقه انى كورمزسن سزا
حكم ايدوب ديرسن بودر دوزخ مقام
ظاهر حالندن بو اعتبار

چند بينى صورت اخر چند چند
چشم ابليسانه را يكدم ببند

رغبت ايتدك چشم ابليسانه يه
كاركى ويران ايدوب اى مرد خام
اوليا ى حقه ايتدكجه نظر
صورته ناظر اولوب ايتدك خطا
نخوت ابليسى اظهار ايلدك

خوار باقدك شكل درويشانه يه
انلرى كوردك بشرمانند عام
پرده اولدى چشمكه شكل بشر
كورمدك انلرده در وجه خدا
هم بو يوزدن حقى انكار ايلدك

كار ازان ويران شدست اى مرد خام

كه بشر ديدى مر انيها را چو عام

در قياس ناقصان باكاملان

بلمه مشدر كيمسه عالمده عيان
محو ايدوب بونلر وجودين ما حصل
دائما جان ودل آكاه ايله
كيمسه بلمز بونلرك كيفيتن
فهم ايدن بو قومى عارفدر فقط

زمرهٔ ابدال حقدن برنشان
حقى بلمشلر همان نعم البدل
سير ايدرلر عالمى الله ايله
كيمسه ادراك ايلمز ماهيتن
بونلرك حقنده خلق ايلر غلط

جمله عالم زين سبب كمراه شد
كم كسى ز ابدال حق آكاه شد

كرچه ارباب قلوبك دللرى
هر دل ايلر بر مقامه اعتلا
قطع ايدر بو قوم صاحب دبدبه
هر دلك بر منزل ومأواسى وار
هر دل ايلر بر فلكده جايكاه

عزم ايدر اعلايه قالمز سرسرى
هر دله وار بر محل منتها
پايه پايه هر زمان بر مرتبه
هر دلك بر رتبهٔ علياسى وار
بويله در اما كه با فضل اله

ان دلى كز آسمانها برترست
ان دل ابدال يا پيغامبرست

بونلره دخل ايلسه نوله عوام
رتبه سن بلمزلر اول قومك تمام

بو نلرك شكلى دكلدر ساخته
بونلر اولمش رنك وصورتدن برى
بوكروهك صورت حالن كوروب
نوله انكار ایتسه لر اهل ضلال

بونلر ایتمز كندویى پرداخته
جمله بی قیدانه در جنبشلرى
بلكه مجذوبانه افعالن كوروب
بوندن اقدم نیچه نیچه قوم ضال

قصد جنك انبیا مى داشتند
جسم دیدند آدمى پنداشتند

بونلرك وصفن ایشتسه منكران
بز دخى انلر دخى آدملرز
چون یكز شرا كل وشرب وخوابده
اولمیه بزده كرامتدن اثر
شمدى اولمش صانمه كز بو ماجرا

لج ایدوب دیرلر او قوم بدكمان
جمله مز دلبستهٔ خواب وخورز
چونكه اولدق مطرد هر بابده
یا نه دن انلرده اولمق بو خبر
منكران انبیا هم سابق

كفته اینك ما بشر ایشان بشر
ما وایشان بستهٔ خوابیم وخور

كرچه بر صورتده در جمله بشر
چونكه صورت معنى یه چكدى نقاب
ویردى انكارا املنه غفلت عما
كوردیلر یوق كندولرده ذوق وحال

لیك اولدى اهل معنى معتبر
منكره دوشدى بو یوزدن احتساب
ایتدیلر اول قومى بیلمكده خطا
صاندیلر كیم اوله بو معنى محال

صورت حاله ایدوب بونلر نظر

فرقى یوق بزدن او قومك دیدیلر

مى ندانستند ایشان از عما
هست فرقى درمیان بى منتها

كر مقلد ایلسه طى مكان
كامل اولمز بو هنر تقلید ایله
صالسه داودم دیو دهره صدا
هرنه دكلو اولسه اهن زر طلا
اهل تقلیدك اولور سودى ضرر

بولمیه جاى محققدن نشان
ورد ایله اذكار ایله توحید ایله
نغمه سن فهم ایلر انك آشنا
درك ایدر تزویرین اهل كیمیا
اهل تحقیقه عیاندر بو خبر

از محقق تا مقلد فرقهاست
كین چو داودست وان دیكر صداست

كرچه كافرلر دخى دیرلر خدا
اولدیلر زیرا بو قوم بدكمان
بولمیه بونلر لیاقت جنته
مؤمن اما ایلمشدر بى عناد
كرچه دیر وكعبه ایچره هر زمان

لیك بولمزلر جهنمدن رها
منكر پیغمبر صاحب زمان
اویمایجه قول صاحب دعوته
حقه و پیغمبرانه اعتماد
نام حقى ایلیوب ورد زبان

كافر ومؤمن خدا كویند لیك
درمیان هر دو فرقى هست نیك

اهل اسلام ایچره هم وار در بو حال … فی الحقیقه بویله در بی قیل وقال

نان ایچون الله دیر شخص گدا … جان ایچون الله دیر مرد خدا

یعنی ذکر اضطرار یدر بری … شبهه سز خود اختیاریدر بری

اهل دنیا ذکر ایدرلر جاه ایچون … اهل تقوی ذکر ایدر الله ایچون

بو ایکی ذاکر میاننده ولی … چوق دقایق وار حساب ایتمک بلی

آن گدا گوید خدا از بهر نان
متقی گوید خدا از عین جان

دکله بو تمثیلی ای دانش گزین … کشف اوله تا کیم سکا علم یقین

یعنی نوع آدمیدن نیچه لر … بر لساندن وصف عشقی گوش ایدر

ذوق الان ایلر صفاسندن سماع … الیانلردن اولور ظاهر نزاع

انده لذت گوستررحلوا اولور … بونده زهرین نشر ایدر صفرا اولور

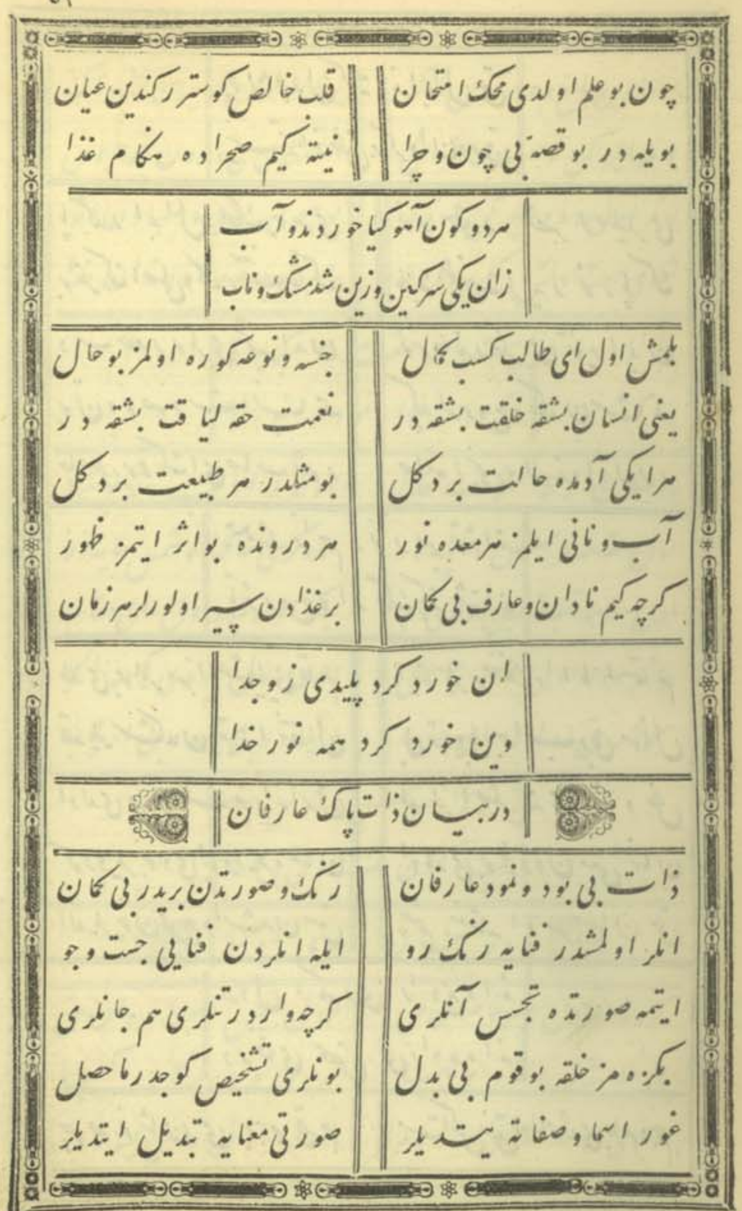
صنع حق اویله بدایع بویله در … اختلافات طبایع بویله در

هر دو گون زنبور خورد از یک محل
لیک شد زین نیش و زان دیگر عسل

گور بو تمثیل دلارایی دخی … یعنی فهم ایله بو معنایی دخی

هر دو گونه فرقهٔ نوع بشر … آگه لر علم لدندن درس اگر

حاصلی بر فرقه تنگ اولور نفاق … ایلر اول بر فرقه تحصیل وفاق

چون بو علم اولدی محک امتحان … قلب خالص گوستررکندین عیان

بویله در بو قصهٔ بی چون وچرا … نیته کیم صحراده مکام غذا

هر دو گون آهو گیا خوردند و آب
زان یکی سرگین وزین شد مشک ناب

بلمش اول ای طالب کسب کمال … جنسه ونوعه گوره اولمز بو حال

یعنی انسان بشقه خلقت بشقه در … نعمت حقه لیاقت بشقه در

هر ایکی آدمده حالت بر دکل … بو مثللر هر طبیعت بر دکل

آب ونانی ایلمز هر معده نور … هر درونده بو اثر ایتمز ظهور

گرچه کیم نادان وعارف بی گمان … بر غذادن سیر اولورلر هر زمان

این خورد گردد پلیدی زو جدا
وین خورد گردد همه نور خدا

در بیان ذات پاک عارفان

ذات بی بود ونمود عارفان … رنگ وصورتدن بریدر بی گمان

انلر اولمشدر فنایه رنگ رو … ایله انلردن فنایی جست وجو

ایتمه صورتده تجسس آنلری … گرچه وار در تنلری هم جانلری

بکزه مز خلقه بو قوم بی بدل … بونلری تشخیص گوجدر ما حصل

غور اسما وصفاته ییتدیلر … صورتی معنایه تبدیل ایتدیلر

چون مبدل گشته اند ابدال حق
نیستند از خلق برگردان ورق

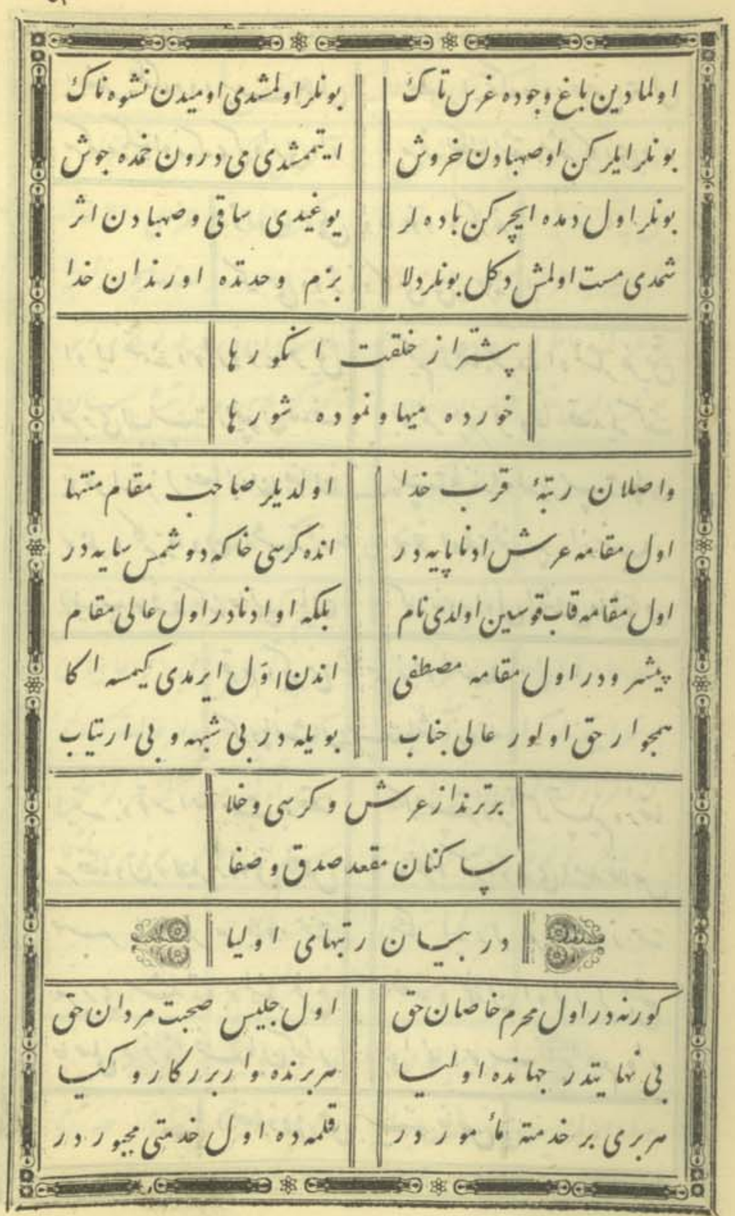
پاکدر ابدال حقك جوهری — نور حقدر عنصر اصلیلری
بونلرك اصلی دکلدر آب وخاك — مایهٔ طینتلریدر نور پاك
دست حقدر بونلری تخمیر ایدن — نور جاندر تنلرین تنویر ایدن
بوتن وبو صورت انپا نله — کچدیلر روح وملکدن شانله
حاصلی بوقومك ای صاحب شعور — صانمه انجق دللرنده اوله نور

جسمشان راهم زنور سرشته اند
تاز روح واز ملك بگذشته اند

بلدی بونلر سر اشیایی تمام — ایتدیلر حققنده اما اهتمام
قلدیلر شکدن یقینه انتقال — بی تردد بی جواب وبی سؤال
اولدی بونلر محرم راز ازل — بلدیلر اصلین نه ندر خمر وخل
کوردیلر بودی نبودا یچره عیان — اولمدی بو فرقه دن معنی نهان
الدیلر چون لوح دانشدن سبق — چشم بینشله او سرمستان حق

در دل انگوری را دیده اند
در فنای محض شی را دیده اند

جرعه نوشان می بزم قدم — مست ایکن خلق اولمامشدی جام وجم

اولمادین باغ وجوده غرس تاك — بونلر اولمشدی اومیدن نشوه ناك
بونلر ایلرکن اوصهبادن خروش — ایتمشدی می درون خمده جوش
بونلر اول دمده ایچرکن باده لر — یوغیدی ساقی وصهبادن اثر
شمدی مست اولمش دکل بونلر دلا — بزم وحدتده اورندان خدا

پیشتر از خلقت انگورها
خورده میها ونموده شورها

واصلان رتبهٔ قرب خدا — اولدیلر صاحب مقام منتها
اول مقامه عرش ادنا پایه در — انده کرسی خاکه دوشمس سایه در
اول مقامه قاب قوسین اولدی نام — بلکه اوادنادر اول عالی مقام
پیشهر ودر اول مقامه مصطفی — اندن اول ایرمدی کیمسه اکا
همجوار حق اولور عالی جناب — بویله در بی شبهه وبی ارتیاب

برترند از عرش وکرسی وخلا
پاکنان مقعد صدق وصفا

در بیان رتبهای اولیا

کورنه در اول محرم خاصان حق — اول جلیس صحبت مردان حق
بی نهایتدر جهانده اولیا — هر برنده وار بر رکار وکیا
هر بری بر خدمته مأمور در — قلمه ده اول خدمتی مجبور در

بعضلر چاکمکده در سیف جلال … بعضلر ایتمکده درعرض جمال
هرکروهک اوزکه برکرداری وار … هرفریقک بشقه بشقه کاری وار

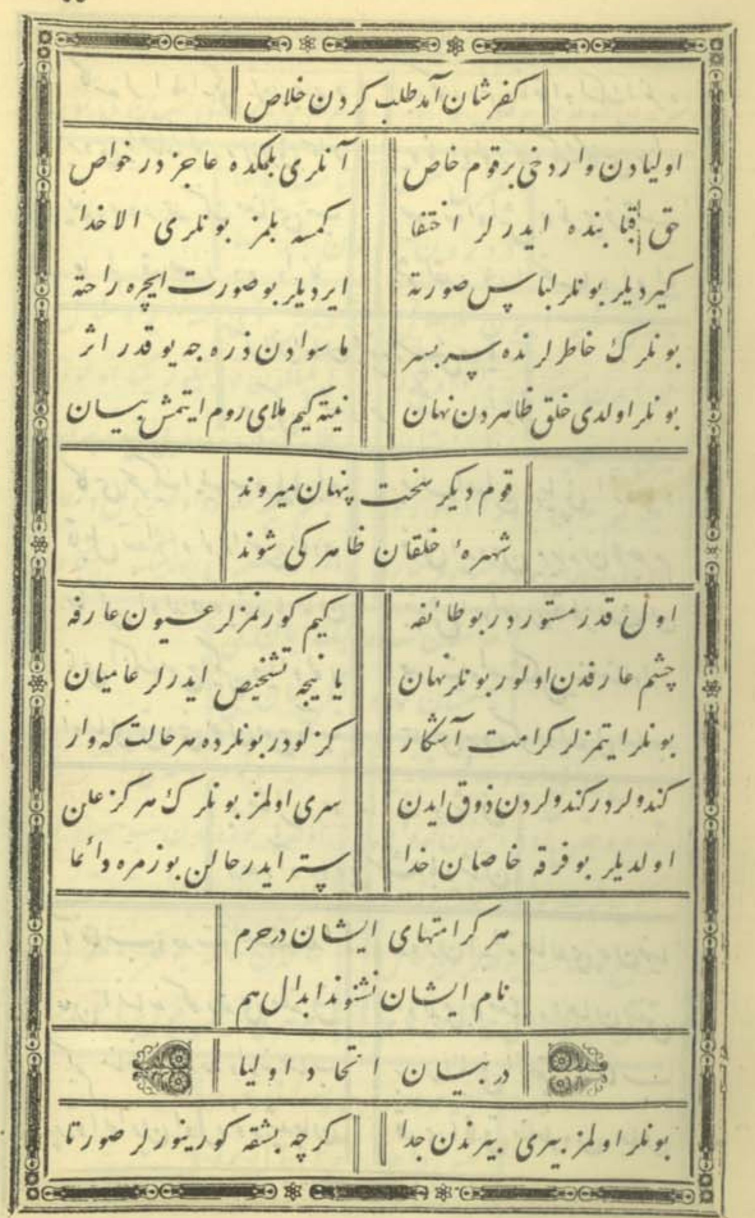
زاولیا اہل دعا خود دیکرند
که همی دوزند و گاهی می درند

اولیا قسمنده واردر بر فریق … کیم رضا بحرنده اولمشلر غریق
هر بری لب بسته در همچون صدف … بونلر اچزلر دعا قصدیله کف
بونلر ایتمزلر مصائبدن فغان … پسته مانند اولدیلر بسته دهان
بونلره کلمز بلادن احتراز … بونلر اولمز نغمه پرداز نیاز
ایلیوب بو فرقه نک حالن بیان … کورنه دیر اول اشنای عاشقان

قوم دیکر می شناسم زاولیا
که دهانشان بسته باشد از دعا

ایتسه بو قومه اصابت بر قضا … کوستررلر اکه تسلیم و رضا
هر قضادن بولدیلر بر ذوق خاص … بونلره کفر اولدی امید خلاص
صبر ایدرلر هر بلاو محنته … شکر ایدرلر هر جفاو زحمته
هر بری شدتده بولمشلر فرج … غصه و غمدن اولورلر مبتهج
حاصلی بو فرقه فرمان کذار … دائما ایوب ابراهیم وار

درقضا ذوقی همی بینند خاص

کفرشان آمد طلب کردن خلاص

اولیادن وار دخی برقوم خاص … آنلری بلمکده عاجزدر خواص
حق اقبا بنده ایدرلر اختفا … کیمسه بلمز بونلری الا الخدا
کیردیلر بونلر لباس صورته … ایردیلر بو صورت ایچره راحته
بونلرک خاطرلرنده سربسر … ماسوادن ذره جه یوقدر اثر
بونلر اولدی خلق ظاهردن نهان … نیته کیم ملای روم ایتمش بیان

قوم دیکر سخت پنهان میروند
شهرهٔ خلقان ظاهر کی شوند

اول قدر مستوردر بو طائفه … کیم کورنمزلر عیون عارفه
چشم عارفدن اولورلر بونلر نهان … یا نیجه تشخیص ایدرلر عامیان
بونلر ایتمزلر کرامت آشکار … کزلودر بونلرده هرحالت که وار
کندولردر کندولردن ذوق ایدن … سهری اولمز بونلرک هرکز علن
اولدیلر بو فرقه خاصان خدا … سترایدر حالن بو زمره دائما

هرکرامتهای ایشان درحرم
نام ایشان نشنوند ابدال هم

در بیان اتحاد اولیا

بونلر اولمز بیری بیرندن جدا … کرچه بشقه کورینورلر صورتا

کاسه لر اما ایکی تن بر یره
برکوررسن ناظر اولسک انلره

بردخی با فنک کوررسن بی شمار
بونلر اولور گاه یک گاهی هزار

یعنی بر در جمله نک معناسی هب
صورت اولمش بونلری فرقه سبب

عالم قید صورده دائما
شو لقدر در اتحاد اولیا

کرازیشان مجتمع بینی دویار
هم یکی باشند وهم ششصد هزار

کاهی تحریک ایلیوب دریایی باد
بولسه امواج پیاپی ازدیاد

قابل تعداد اولور امواج اودم
فرق ایدرسن بربرندن لاجرم

ساکن اولدقده بنه دریا همان
جنبش امواجدن قالمز نشان

نامی انک موج ایکن دریا اولور
صورت اولمشکن بنه معنا اولور

اولیای حق دخی چون موج وآب
جمله سی بردر گر اولسه بی حساب

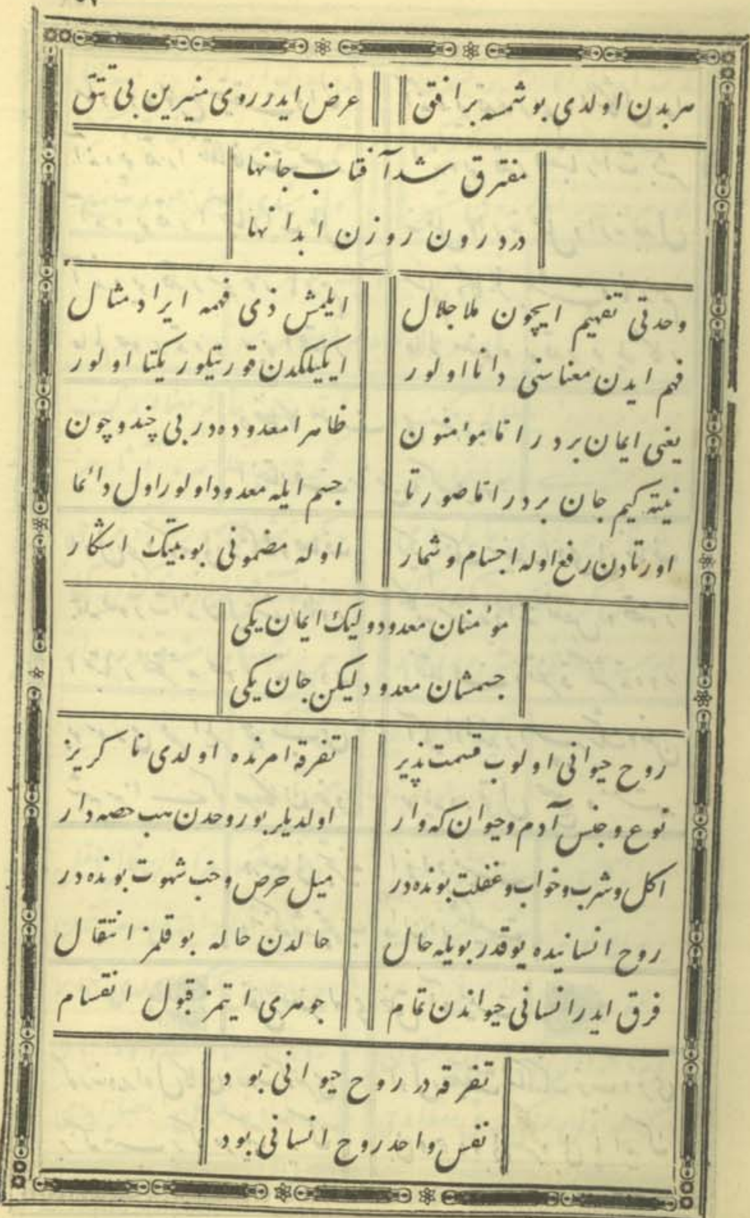
بر مثال موجها اعدادشان
در عدد آورده باشد بادشان

آفتاب وحدت ذات خدا
روزن ابدانه صالدی چون ضیا

عین انسانه کورندی متفرق
اولدی بو معناده اعیان متفق

کیم مناظرده نه حد وار نه حساب
بر در اما فی الحقیقه آفتاب

پرتو انوارین اول خورشید جان
قلدی افاق مناظردن عیان

مربدن اولدی بوشمس برافق
عرض ایدر روی منیرین بی تتق

متفرق شد آفتاب جانها
در درون روزن ابدانها

وحدتی تفهیم ایچون ملا جلال
ایلمش ذی فهمه ایراد مثال

فهم ایدن معناسنی دانا اولور
ایکیلکدن قورتیلور یکتا اولور

یعنی ایمان بردر اما مؤمنون
ظاهرا معدوده در بی چند وچون

نیته کیم جان بردر اما صورتا
جسم ایله معدود اولور اول دائما

اورتادن رفع اولسه اجسام وشمار
اوله مضمونی بو بیتک آشکار

مؤمنان معدود ولیک ایمان یکی
جسمشان معدود لیکن جان یکی

روح حیوانی اولوب قسمت پذیر
تفرقه امرنده اولدی ناگزیر

نوع وجنس آدم وحیوان که وار
اولدیلر بوروحدن هب حصه دار

اکل وشرب وخواب وغفلت بونده در
میل حرص وحب شهوت بونده در

روح انسانیده یوقدر بویله حال
حالدن حاله بو قلمز انتقال

فرق ایدر انسانی حیواندن تمام
جوهری ایتمز قبول انقسام

تفرقه در روح حیوانی بود
نفس واحد روح انسانی بود

ساده درلوح حقیقت دائما	آنده یوقدر رسم واشکال سوا
آنده یوقدر اختلافات صور	آنده یوقدر اعتبارات بشر
آنده یوقدر اختیارات ملل	نه ملل وارنه عمل وارنه جدل
آنده یوقدر سبحه وزنار هم	مسلم وکافر بهشت ونار هم
عالم صورتده در بو اعتبار	عالم معنیده یوقدر بویله کار

در نظر کاهست ای مغز وجود
اختلاف مؤمن وگبر ویهود

اول مجرد کوهری رنک وصاف	کیم انک معندرادی بی خلاف
جمله صورت اندن ایتمشدر ظهور	کلمه مشدر ذاتنه نقص وقصور
اعتبار تجزیه صورتده در	اختلاف وتفرقه کثرتده در
بو سوزی فهم ایلمز محجوب تن	آنلر اولمشدر اسیر رنک وظن
شبهه سزاسی کو هر کان خرد	بویله در قول صحیح ومعتمد

در معانی تجزیه وافراد نیست
وانکه شد محجوب ابدان در شکیست

نقل منزلهای خلق آدمیست

کورنه دیر اول کان وحدت کوهری	اول حقیقت سلکنک زیب وفری
بزکه هپ بر کوهر یکتا ایدک	بی وجود وبی سر وبی پا ایدک

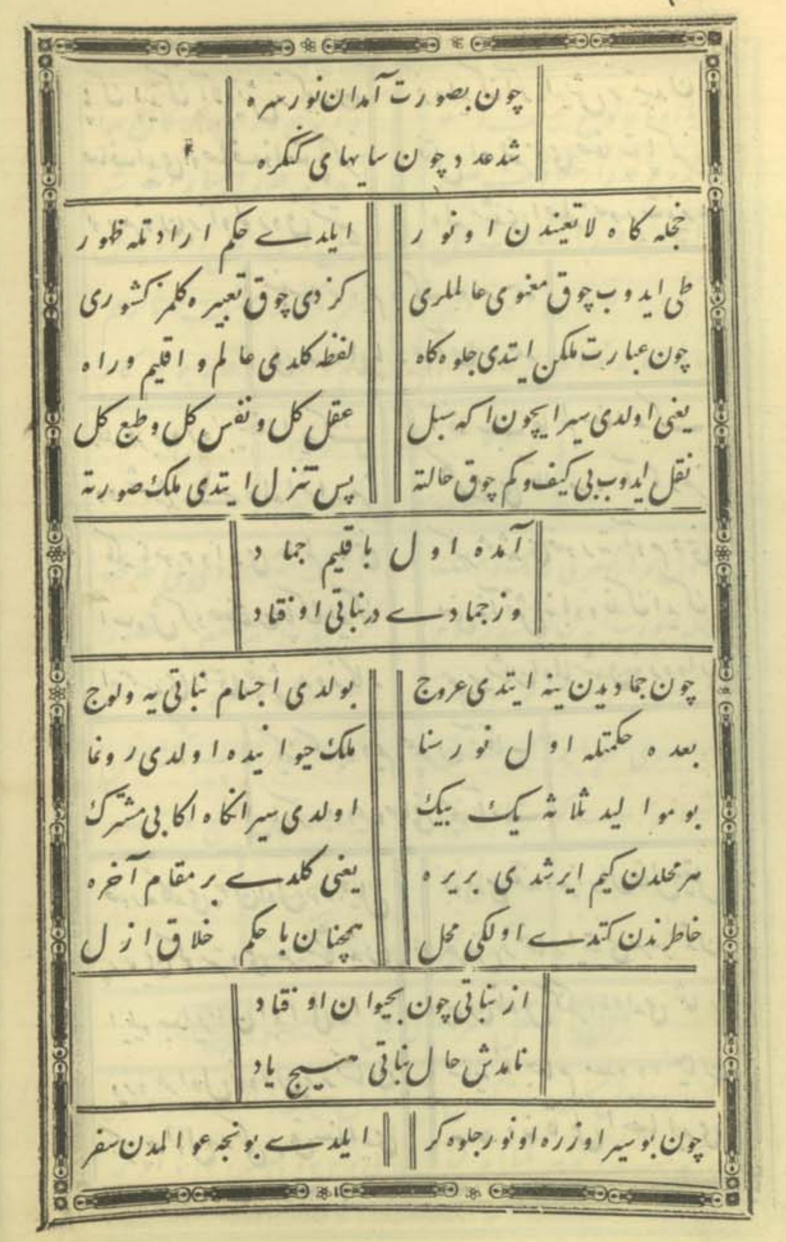
پاک ایدک آلایش ترکیبدن	فرد ایدک آرایش ترتیبدن
صاف ایدی اوصاف ذات پاکمز	نقل اولنمزدی صفات پاکمز
نورمزدن بزاولوردق مستنیر	اولمه مشدی اصلمز صورت پذیر

منبسط بودیم ویک جوهر همه
بی سر وبی پا بدیم آن سر همه

جمله مز بر ذرهٔ بیضا ایدک	آفتاب عالم معنا ایدک
دوشمشدی عالمه انوارمز	کلمشدی ظاهره آثارمز
بلکه ناموجود ایدی عالم دخی	کیرممشدی صورته آدم دخی
آب وش کرد صفتدن پاک ایدک	یعنی نه آتش نه باد وخاک ایدک
ایتممشدی داخی جنبش روزکار	هم پریشان اولمامشدق ذره وار

یک کهر بودیم همچون آفتاب
بی کره بودیم وصافی همچو آب

صورته کلدی چون اول نور جمیل	اولدی حقنده هزاران قال وقیل
پرتوین کوستردی هر مشکاتدن	عرض رخسار ایتدی هر مرآتدن
ایلیوب ایوان ابدانی مدار	چون ظلال کنکره اولدی شمار
ویردیلر اول نوردن بر بر نشان	سایهٔ اجسام معدوده عیان
کرچه اول رنکی یوق معنا ایدی	نه عدد نه قابل احصا ایدی

چون بصورت آمدان نور سره
شدعدد چون سایهای کنگره

نجله کاه لاتعیندن او نور
ایلدی حکم ارادتله ظهور

طی ایدوب چوق معنوی عالملری
کزدی چوق تعبیره کلمز کشوری

چون عبارت ملکن ایتدی جلوه کاه
لفظه کلدی عالم و اقلیم وراه

یعنی اولدی سیر ایچون اکه سبل
عقل کل ونفس کل وطبع کل

نقل ایدوب بی کیف وکم چوق حالته
پس تنزل ایتدی ملک صورته

آمده اول باقلیم جماد
وزجمادی در نباتی اوفتاد

چون جماد دن ینه ایتدی عروج
بولدی اجسام نباتی یه ولوج

بعده حکمتله اول نور سنا
ملک حیوانیده اولدی رونما

بومواليد ثلاثه یک بیک
اولدی سیر انکاه اکا بی مشترک

هر محلدن کیم ایرشدی بریره
یعنی کلدی بر مقام آخره

خاطرندن کتدی اولکی محل
همچنان باحکم خلاق ازل

از نباتی چون بحیوان اوفتاد
نامدش حال نباتی هیچ یاد

چون بو سیر اوزره او نور جلوه کر
ایلدی بونجه عوالمدن سفر

که جماد اولدی زوح معنوی
که نبات ایچره کورندی منزوی

کاه یاقوت اولدی یعنی کاه کان
کاه کلبرک اولدی کاهی کلستان

کلدی حیوانه بو ترتیب اوزره هم
ایتدی دشت عالمه وضع قدم

قلدی اول بیکرله چوق کشت وکذار
عاقبت بی خواهش وبی اختیار

باز از حیوان سوی انسانیش
می کشید آن خالقی که دانیش

چون مواليدک ایدوب سیرن تمام
امهات اولدی اکا جای خرام

چکدی اول سمته انی حکم قدر
ایتدی قصر چار عنصرده مقر

قلدی تا که رحم مادردن ولود
لحم وعظم وجلد ایله بولدی وجود

نیچه مدت اولدی طفل شیرخوار
ایلدی کهواره یی جای قرار

تا صباوتدن کچوب پس اولدی شاب
عقله کلدی بولدی دانشدن نصاب

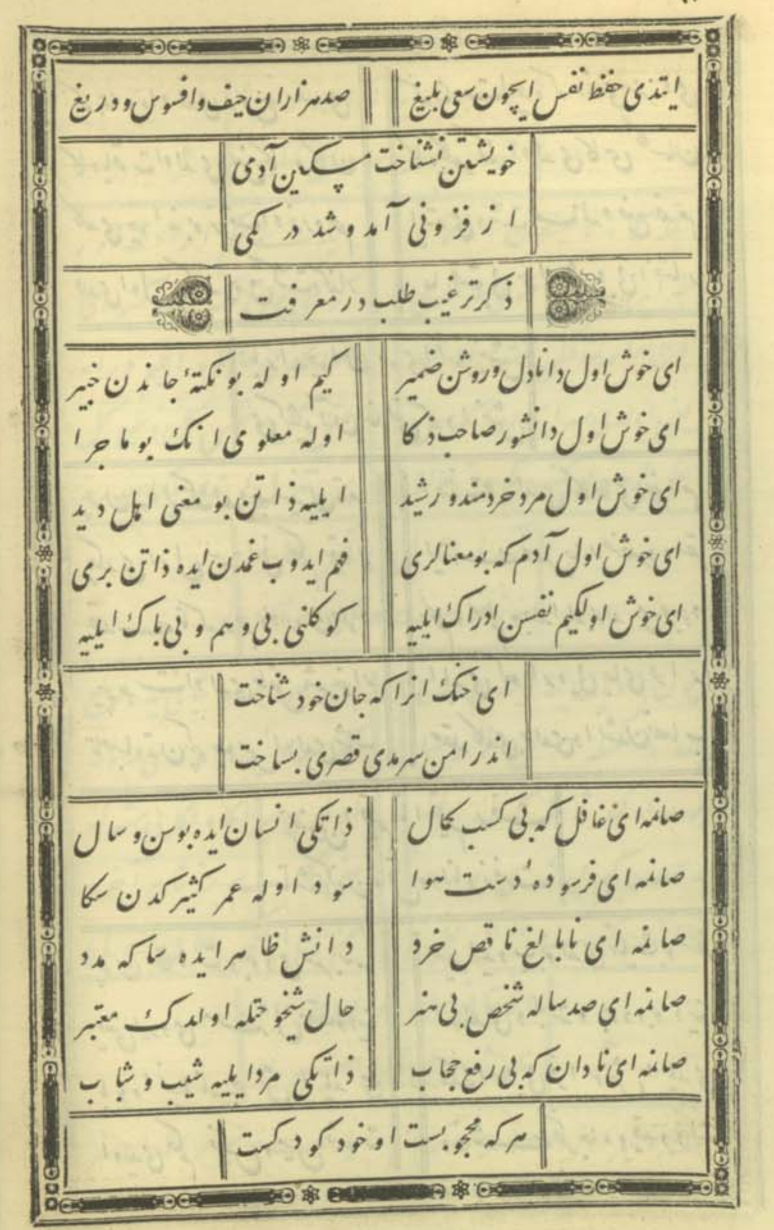
همچنین اقلیم تا اقلیم رفت
تا شد اکنون عاقل ودانا وزفت

چون مقامات وجودی سر بسر
سیر ایدوب بولدی نهایت بو سفر

یعنی ایردی منزل مقصودینه
اولدی دلبسته وجودو بودینه

باده نسیانله جوش ایلدی
ملک اعلایی فراموش ایلدی

اویدی حکم نفس ومیل شهوته
دوشدی فکر جاه وقید دولته

ایتدی حفظ نفس ایچون سعی بلیغ ⁂ صدهزاران حیف وافسوس ودریغ

خویشتن نشناخت مسکین آدمی
از فزونی آمد وشد در کمی

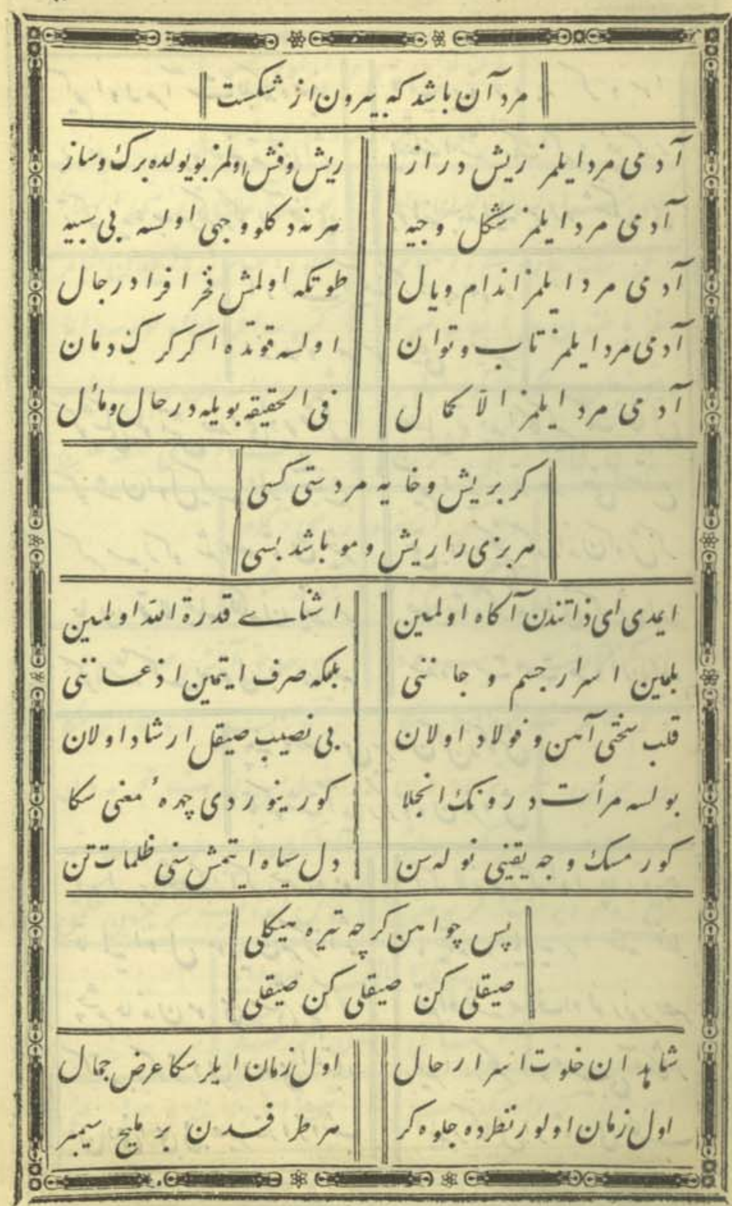
ذکر ترغیب طلب در معرفت

ای خوش اول دانادل وروشن ضمیر ⁂ کیم اوله بو نکتهٔ جاندن خبیر
ای خوش اول دانشور صاحب ذکا ⁂ اوله معلومی انگ بو ماجرا
ای خوش اول مرد خردمند ورشید ⁂ ایلیه ذاتن بو معنی اهل دید
ای خوش اول آدم که بومعنالری ⁂ فهم ایدوب غمدن ایده ذاتن بری
ای خوش اولکیم نفسن ادراک ایلیه ⁂ کوکلنی بی وهم وبی باک ایلیه

ای خنک آنرا که جان خود شناخت
اندر امن سرمدی قصری بساخت

صانمه ای غافل که بی کسب کمال ⁂ ذاتکی انسان ایده بوسن وسال
صانمه ای فرسودهٔ دست هوا ⁂ سود اوله عمر کثیرکدن سکا
صانمه ای نابالغ ناقص خرد ⁂ دانش ظاهر ایده سکا مدد
صانمه ای صدساله شخص بی هنر ⁂ حال شیخوختله اولدک معتبر
صانمه ای نادان که بی رفع حجاب ⁂ ذاتکی مرد ایلیه شیب وشباب

هرکه محجوب است او خود کودکست

مرد آن باشد که بیرون از شکست

آدمی مرد ایلمز ریش دراز ⁂ ریش وفش اولمز بو یولده برگ وساز
آدمی مرد ایلمز شکل وجیه ⁂ هرنه دکلوجی اولسه بی سبیه
آدمی مرد ایلمز اندام ویال ⁂ طوتکه اولمش فخر افراد رجال
آدمی مرد ایلمز تاب وتوان ⁂ اولسه قوتده اگر کرگدمان
آدمی مرد ایلمز الا کمال ⁂ فی الحقیقه بویله در حال ومآل

گر بریش وخایه مردستی کسی
هر بزی راریش ومو باشد بسی

ایمدی ای ذاتندن آگاه اولمین ⁂ اشناسی قدرة الله اولمین
بلمین اسرار جسم وجاننی ⁂ بلکه صرف ایتمین اذعاننی
قلب سختی آهن وفولاد اولان ⁂ بی نصیب صیقل ارشاد اولان
بولسه مرأت درونک انجلا ⁂ کورینوردی چهرهٔ معنی سکا
کور مسک وجه یقینی نوله سن ⁂ دل سیاه ایتمش سنی ظلماتتن

پس چو آهن گرچه تیره هیکلی
صیقلی کن صیقلی کن صیقلی

شاهدان خلوت اسرار حال ⁂ اول زمان ایلر سکا عرض جمال
اول زمان اولور نظرده جلوه کر ⁂ هرطرفدن بر ملیح سیمبر

کیم اوله مرآت قلبکده صفا   قالمیه برذره جه کرد سوا
یوغیسه سنده بو صفودن اثر   ایتمک استرسک اکر دفع کدر
ترک ایدوب هرفکر وکار آخری   بولمغه جهد ایله بررو شسکری

تادلت آیینه کردد پرصور
اندرو هرسو ملیحی سیمبر

کوشکی طوتمش صدای دیو ضال   غلغل توحید اکا کیرمک محال
کوشدن اول کیمسه ایلر انتفاع   کیم ایده توحید حقی استماع
کیرمسه بر کوشه وحدتدن خبر   حق بودر کیم یکدراندن کوش کر
جان قولاغیله فلکدن نیجه لر   صوت ذکر قدسیانی کوش ایدر
کر اشدکسه بو قولی جان ایله   سنده دست همت مردان ایله

پنبهٔ وسواس بیرون کن زکوش
تابکوشت آید از کردون خروش

اولسه بر شخصک اکر چشمنده مو   اکه لازمدر که اوله چاره جو
قالمیه اول مویدن هرکز اثر   تا قیله دنیایه راحتله نظر
چشم جاندن موی هستی هم اکر   قلع اولنسه صاف اولور نور بصر
کتسه بر کوزدن او موی اعتبار   سیر ایدر کلزار غیبی آشکار
سن دخی ای بی بصیرت روز و شب   ایله بر کحال ارشادی طلب

پاک کن دوچشم را از موی عیب
تا ببینی باغ و سروستان غیب

کاهی منصب اولسه مغزکدن مواد   بولسه آندن راه بینی انسداد
ایلمز سک چاره سنده اهتمام   قالور احساس روایحدن مشام
مغز باطندن هم اخلاط سوا   کتمیوب افزون اولورسه دایما
بینی جان و دلک مزکوم اولور   شم روح اللهدن محروم اولور
ایدی ای بیمار مختل المزاج   ایلیوب داروی همتله علاج

دفع کن ازمغز و از بینی زکام
تا که ریح الله در آید در مشام

ای کرفتار تب و تاب وجود   وی حریق آتش صفرای بود
زعم ظاهر خلط صفرادر سکا   رنج هستی درد عمادر سکا
بی خبرسن شکر توحیددن   مضطربسن لذت تجریددن
کرچه یوقدر ظاهر کده بو اثر   باطنک دایم ویر راندن خبر
دفع ایدم دیرسک اکر بو علتی   نوش ایدوب سرکنجبین حکمتی

هیچ مکذار ازتب و صفرا اثر
تا بیابی در جهان طعم شکر

ای اسیر کندهٔ کبر منی   شحنهٔ اماره بند ایتمش سنی

قیدتن پابند جان اولمش سکا   مجبس هستی مکان اولمش سکا
تاکه جانک بولمیه اندن رها   باغ وحدت جلوه کاه اولمز سکا
چونکه جان آزادایدن بولدی ثواب   بو ثوابه سندخی ایله شتاب
وار ایکن یعنی الکده اختیار   زوردست سعیله مرد انده وار

کندهٔ تن راز پای جان بکن
تا کند جولان بکردان چمن

دربیان همت اهل طلب

ای طلبکاران قرب ذوالجلال   همت ایلک بوهوسله ماه وسال
اولما کوزدشت طلبده سست پی   ایلکز بیک منزلی بردمده طی
آ که کیم شهبال همتیار اولور   همجناح جعفر طیار اولور
ویر مکز آرامی پر همتة   ایرمنجه اوجکاه قربتة
مرد بی همت ایرشمز منزله   مرغ بی پرطارُ اولمز سعیله

مرغ باپری پرد تا آشیان
پر مردم همتست ای مردمان

مردزاهد بلعم وقت اولسه کر   چونکه دون همتدر اولمز معتبر
بیلسون اول زهدی مرد بارشاد   اعتبار ناس اوله اندن مراد
زاهد اولدر کاوله مقبول خدا   رغبت خلق اولمیه مطلب اکا

بیلر اول شهبازی شاه نامدار   کیم ایده صید حقیره اعتبار
بازاودر کیم همتی اعلا اولا   صیدی کنجشک اولمیه عنقا اولا

بازاکر باشد سپید وبی نظیر
چونکه صیدش موش باشد شد حقیر

طالب حق برکدای بی ریا   اولسه بی رغبت نظرده ظاهرا
صورتن تحقیر ایده ب خلق جهان   ایتسه لر عیب وقصورندن بیان
یکدر ارباب ریادن حاصلی   چونکه انک حقه در میل دلی
اولسه زاهد اهل دنیایه قرین   اولمز اول مجلس نشین متقین
میل جغدان ایلسه برشاهباز   بولمز اول اقران ایچنده امتیاز

ور بود جغدی ومیل او بشاه
به زصد بازست از وصورت مخواه

بولسه کربر زاهد پاکیزه کار   طاعت وزهد وورعله اشتهار
دامنی اولسه عوامه سجده کاه   ایتسه لر اشخاص الکا وضع جباه
اولمسه قلبنده عشق ذوالجلال   ذاتنه ناپاک دیرلر اهل حال
لیک بر الودهٔ عشق وهوا   همت ایتسه وصل یاره دائما
اول بوخواهشله بولوریاره وصول   بویله دربوماجرا ای بوالفضول

عاشقی کالوده شد در خیر وشر

خیر و شر منگر تو در همت نگر

اولسه بر محرم خط پیشه گدا   خواستکار دولت قرب خدا
کوش ایدوب انک رجاسن زینهار   طعن تشنیعکله قلمه خوار و زار
با قمه محرمدر دیو سیما پنه   قل نظر اول مطلب اعلاسنه
طالب حقده باقمز صورته   صورتی قو همته بق همته
صاحین همت قومازحرمانله   رب مهب لیدیه حقدن جانله

کر یکی موری سلیمانی بجست
منکر اندر جستن او مست ست

نهی صورت امر معنی این بود

نیچه برای ناظرا فعال خلق   اوله کارک جست وجوی حال خلق
نیچه برای غافل اسرار غیب   دایم ایتمک کندوکی جاسوس عیب
مبتلای عشقی تحقیر ایلمک   مستی رسوا القله تشهیر ایلمک
هر مرایی صورته زاهد دیمک   هر خدا ایی خصلته ملحد دیمک
صورتی قو وار ایسه سنده بصر   آدمک معناسنه ایله نظر

چند صورت آخر ای صورت پرست
جان بی معنیست از صورت نزست

کرچه آدم جمله بر صورتده در   سوز صفای جوهر فطرتده در

دکمه فطرتده بولنمز بو صف   هر بشر صورتده کلدر مصطفی
آدمی فراق ایتمین نا اهلدر   احمدی انکار ایدن بوجهلدر
خود همیشه موجدن نوع بشر   قالبه بقمز ایدر قلبه نظر
واقف اولسک سر انسانیته   باقمز ایدک آدمیده صورته

کر بصورت آدمی انسان بدی
احمد بوجهل هم یکسان شدی

ناظر اولسه قالب وشکله خدا   فضلنی حیوانه قلمزدی عطا
کورسک اصحاب کهفک حالنی   نیچه بولدی ادمک اقبالنی
چون خواص حقله کچدی دی   اولدی ماثور خواص آدمی
بولمدی بو اعتباری شیرلر   ایتدیلر پاپیسنه انک وضع سر
فیض حقدن بولمسه ادم اثر   اخر انک حالنه ایتلر کلر

شد سر شیران عالم جمله بست
چون سک اصحاب را دادند دست

چون اشدک کلبه باقول صریح   مانع فیض اولمدی شکل قبیح
باقادی اول شکلنه انک خدا   ایلدی رحمت نوالندن عطا
یا نیچون سن ذم ایدرسن صورتی   جود مولایه بولورسن علتی
حرف اترسن کوردوکک مستانه یه   طعن ایدرسن بولدوغک دیوانه یه

اولکه اولدی ذوق حقدن بهره ور ⁂ شکل منکر ایلمز اکه ضرر

چه زیانستش ازان نقش نفور
چونکه جانش غرقه شد در بحر نور

طوتهلم بر مؤمن پاک اعتقاد ⁂ ایلمش طاعت یولنده اجتهاد
سعی ایدوب امر نوافلده مدام ⁂ عادت ایتمش وردو ذکری صبح وشام
صورتن زین ایلمش رسم صلاح ⁂ وارایمش سکنده اثار فلاح
اولسه اما سیرت واخلاقی بد ⁂ برپوله دکمز او شکل معتمد
جمله دن مرغوبدر خلق حسن ⁂ پس دخی ای مبتلای سوء ظن

پس بدانکه صورت خوب ونکو
با خصال بد نیرزد یک تسو

مرد حق کو عارف معنای حال ⁂ کاشف راز خدا ملا جلال
کورنه دیرایلیتن اظهار ایدوب ⁂ حسن خلقک لطفنی اشعار ایدوب
یعنی خلق دلپسند وبی بدل ⁂ صاحبن حقه ایدر اهل ومحل
سعی ایدن تهذیب اخلاقه مدام ⁂ اولور استعداد ایله مرد تمام
حاصلی اعمال ایله افعال ایله ⁂ چوق تجسس ایلدم هر حال ایله

من ندیدم در جهان جست وجو
هیچ اهلیت به از خوی نکو

اولسه آدم زهد ایله آراسته ⁂ هم صلاح حال ایله پیراسته
چون تهیدر عشق حقدن خاطری ⁂ اکه سود ایتمز جمال ظاهری
سینهٔ بی درد عشق وپرهوا ⁂ ظرف معنا اولمغه اولمز سزا
اولمسه همیان دلده نقد حال ⁂ اولمز اول مقبول کنجور کمال
آدم خالی دکلدر معتبر ⁂ رغبت اولمز کیسه یه بی سیم وزر

قیمت همیان وکیسه از زرست
بی زری همیان وکیسه ابترست

جسم بی روحه اولنمز اعتبار ⁂ روحدر زیرا که جسمه پایدار
روحسز تن بی ضیا بر خانه در ⁂ صاحبی یوق تیره بر ویرانه در
تنده کیم جان اولمیه بولمز شرف ⁂ برخزف قدر نیته کیم بی در صدف
جان دخی کر اوله بی نور خدا ⁂ برچراغ تاردر بی روشنا
فیض جاندر جسمی انسان ایلین ⁂ نور حقدر جانی ذی شان ایلین

همچنانکه قدر تن از جان بود
قدر جان از پرتو رحمن بود

اولمسه بر جانده اول پرتو اکر ⁂ صاحبنده یوقدر انک نور وفر
جان که تحصیل ایتمیه اول پرتوی ⁂ صاحبی بولمز حیات معنوی
بربدنده کیم اولا اول جان تار ⁂ مرده در اول رغبت ایتمه زینهار

کافرکده جانی وار در ظاهرا	جسمنه میت دیمش اما خدا
یعنی جان اول نوردن المزسه تاب	مرده حکمنده اولوربی ارتیاب

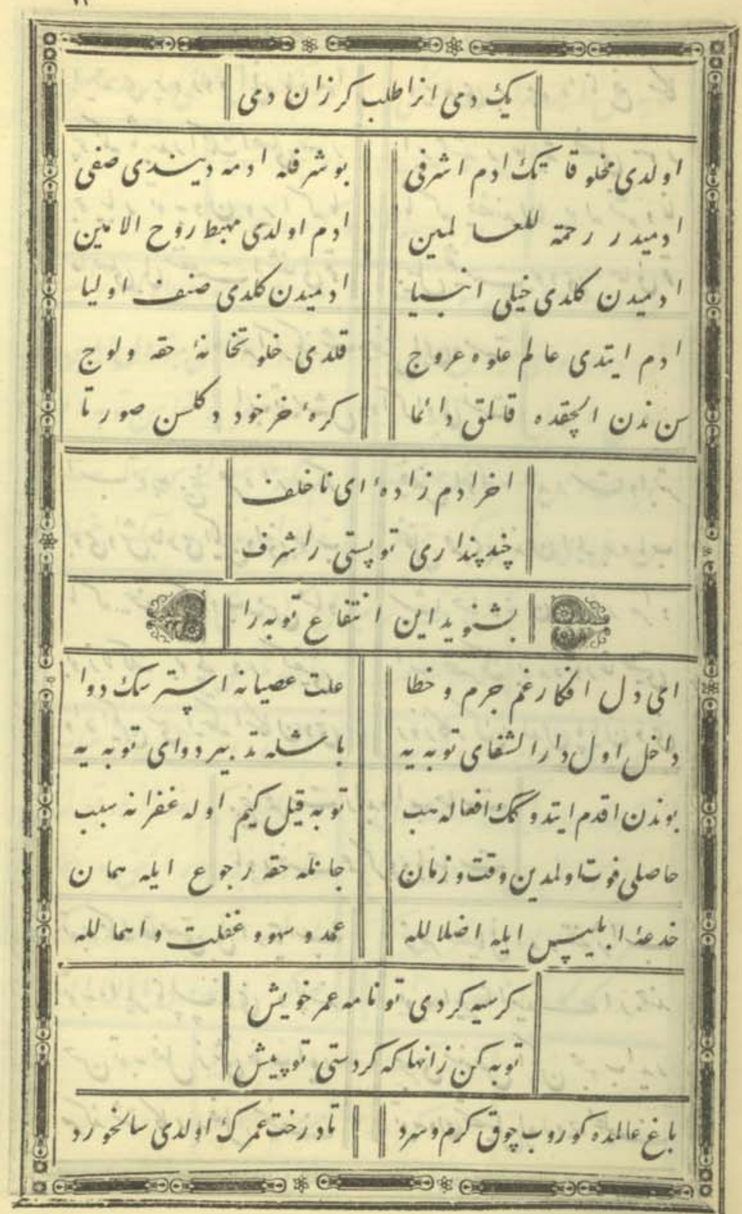
کربدی جان زنده بی پرتو کنون
حق نکفتی کافرا زا میتون

دکله ای تن پرور بیهوده جان	کورنه دیر اول کاشف راز نهان
جان بدندن معتبر درظاهرا	کیم اولب اولدی بو قشر اولدی اکا
اولمسه کر قشر تنده لب جان	کان بی کوهر کیبدر اول همان
جان دخی بی پرتو حق همچنین	شبهه سز بر قشر بی لبدر همین
لب و قشرک بر بر ندن فرقی وار	لبی کورسن قشره ایتمه اعتبار

مغز هر میوه بهست از پوستش
پوست دان تن را و مغز از دوستش

اول سببدن آدم اولمشدر شریف	کیم انک قشرنده وار لب لطیف
آدمک قشرنده وار بر لب پاک	لیک مستور ایتمش انی اب و خاک
سنده بردم کندوکه ایله نظر	وارمی قشرکده کور اول لبدن اثر
بر نفس قیل انی سن سندن طلب	کراودمدن دم اورر سک روز و شب
آدم ایسک سن سنی صانمه تهی	ایله بو معنایه کسب اکهی

مغز نغزی دارد اخر ادمی

یک دمی از اطلب کر زان دمی

اولدی مخلوقاتک ادم اشرفی	بو شرفله ادمه دینلدی صفی
ادمیدر رحمة للعالمین	ادم اولدی مهبط روح الامین
ادمیدن کلدی خیلی انبیا	ادمیدن کلدی صنف اولیا
ادم ایتدی عالم علوه عروج	قلدی خلوتخانهٔ حقه ولوج
سن ندن الچقده قالمق دائما	کرهٔ خرخود دکلسن صورتا

اخر ادم زادهٔ ای ناخلف
چند پنداری تو پستی را شرف

بشنوید این انقطاع توبه را

ای دل افکار غم جرم و خطا	علت عصیانه استر سک دوا
داخل اول دار الشفای توبه یه	باشله تدبیر دوای توبه یه
بوندن اقدام ایتدوکک افعاله سبب	توبه قیل کیم اوله غفرانه سبب
حاصلی فوت اولمدین وقت و زمان	جانله حقه رجوع ایله همان
خدعهٔ ابلیس ایله اضلال لله	عمد و سهو و غفلت و اهمال لله

کر سیه کردی تو نامهٔ عمر خویش
توبه کن زانها که کردستی تو پیش

باغ عالمده کوروب چوق کرم و سرد	تا درخت عمرک اولدی سالخورد

ایتدی پرورده انی باد هوا　　ویرمدی بر میوهٔ نافع سکا
چونکه ثابتدر انک اصلی هنوز　　ایرمشدر غایتهٔ فصلی هنوز
جویبار توبه دن ویرا که ما　　تا که فیضندن بوله نشو و نما
حاصلی بی منفعت اشغالی قو　　بیل غنیمت بودی اهمالی قو

عمر اکر بکذشت بیخش این دمست
اب توبش ده اکر او بی نمست

اب توبه بیخ عمره ایرسه کر　　فیض اولده ایدر رشد ابتر
جوی وش جاری ایکن دائی بو اب　　نخل عمری اندن ایله بهره یاب
تا که بیخندن کیده ویبس فساد　　ش خسارندن بته بار مراد
بو زلالک بویله در کیفیتی　　اب خضرک بونده در خاصیتی
وار ایکن سعی ایتمکه امکان دخی　　روزکارک بولمدین پایان دخی

بیخ عمرت را بده اب حیات
تا درخت عمر کردد با نبات

توبه نک خاصیتی بی ارتیاب　　زهر عصیانی ایدر قند ثواب
توبه ایلر ناپسندی دلپسند　　توبه ایلر ناامیدی ارجمند
حسن توبه فعل زشتی خوب ایدر　　مجرمی مبغوض ایکن محبوب ایدر
هرکذشته کار بد فعل سخیف　　توبه دن تحصیل ایدر وجه لطیف

توبه حل ایلر هزاران مشکلی　　توبه نک چوق لطفی وار در حاصلی

جمله ماضیها ازو نیکو شوند
زهر پارینه ازو کردد چو قند

توبه در عاصیلره کار صواب　　هب خطالر توبه دن اولور ثواب
توبه در مردودی مقبول ایلین　　توبه در بو لطفی مبذول ایلین
احسن اعمال مؤمن توبه در　　دولت غفرانه ضامن توبه در
توبه دن مؤمن اولور نیکو صفات　　هم کیر طاعت لباسن سیئات
سن دخی ای مؤمن پاک اعتقاد　　توبه امرنده ایدرسک اجتهاد

سیئات را مبدل کرد حق
تا همه طاعت شود آن ماسبق

ای کنهکاران پر شرم و حجاب　　قلبکو زده و رایسه بیم عتاب
کثرت عصیان ایچون اولمک ملول　　توبه ایلک کیم خدا ایلر قبول
اولماکوز مأیوس الطاف خدا　　جمله دن بدتر در الحق بو خطا
امر توبه وار داولمزدی اکر　　اولمسه غفار او شاه دادکر
هرنه دکلو کار کز عصیان ایسه　　جرمکوز بی حد و بی پایان ایسه

توبه آرید و خدا توبه پذیر
امر او کیرید و او نعم الامیر

چون طریق حق اوله مقصد سکا — توبه سز عزم ایتمک اولمز اول یکا
ایده مز کیمسه پیاده انی طی — بونده اولور پای سالک سست پی
وارایکن دوشکده صدبار گناه — پای ایله ایتمک اولوری قطع راه
اولسک اسب توبه یه اناسوار — طی ایدرسن منزلی بی رنج بار
کیم ایدر استغفدن اول اسب جهان — طرفة العین ایچره عزم لامکان

مرکب توبه عجایب مرکبست
بر فلک تازد بیک لحظه زپست

طورمه ای شرمنده جرم و گناه — قیل ندامتله نهانی آه واه
دایما صوت حزین ودردایله — دیده پر خون و روی زرد ایله
حق حضورنده یوزک سورخاکه هم — غفلتکدن ایله اظهار ندم
اوله سن تا لایق عفو خدا — بویله در زیرا یقین اصفیا
کیم دوکوب اشک ندامت هر زمان — جانلمه درگاه حقده عاصیان

چون برارند از پشیمانی انین
عرش لرزد از انین المذنبین

بنگرید این نفع ولطف گریه را

دمدر ای شرمنده جرم و خطا — کوزلرکدن قان کلنجه قیل بکا
وقتیدر ای نادم افعال بد — ناله لر قیل استیوب حقدن مدد

کریه در سرمایه کار مراد — اشکدر پیرایه روی عباد
کرا اولورسک طفل وش کریان وزار — دایه رحمتدن اولدک شیرخوار
هرخریدار متاع مرحمت — بولدی اشک دیده سندن منفعت

کریه وزاری قوی سرمایه ایست
رحمت کلی قوی تر دایه ایست

اولمایجه دایما کریان وزار — روضه امیدک اولمز سبزه زار
اولمسه کریان اگر چشم سحاب — خنده ایتمز سبز بولمز رنگ وآب
ایتمینجه کریه طفل شیرنوش — شیر مادر ایلمز جوش وخروش
شمع وش کریان اولان خندان اولور — قطره اشکی در غلطان اولور
کریه در باغ دلی سرسبز ایدن — فیض اومارسک فارغ اولمه کریه دن

تا نگرید ابر کی خندد چمن
تا نگرید طفل کی جوشد لبن

کچدی عمرکدن زمان بی شمار — پیرلک آثاری اولدی آشکار
بلمدک اما طلب یولن هنوز — اولمدی قلبکده پیدا درد وسوز
درد له کریان اولوب صبح ومسا — ایتمدک الطاف مولایی رجا
نفسکی سیر ایتمکه عقلک یتر — جان غذا سندن دکلسن باخبر
بوالعجبدر باقسک ای غافل بو حال — یوغیکن حس وشعور نده کمال

طفل یکروزه همی داند طریق
که بکریم تا رسد دایه شفیق

طفل نوزاده بیله بو حالتی
فهم ایده راه طلبده عادتی

شیر ایچون کهوارده کریان اولا
دایه سندن رزقنی جویان اولا

باعث رحم اوله اول کریه اکه
یا نیچون ای بالغ حدذکا

یتمیه فکرک بو معنایه سنک
دوشمیه عقلک بو سودایه سنک

چونکه طفلک کریه در سرمایه سی
اغلمزسه شیر ویرمز دایه سی

تو نمیدانی که دایه رایکان
کم دهد بی کریه شیر او رایکان

کریه لازمدر که بی پایان اولا
کیم جهان اول کریه دن کریان اولا

کریه در سرچشمهٔ فوز و نجات
کریه در دلمرده یه آب حیات

اولمینجه اب دیده سلسبیل
شیر رحمت تشنه یه اولمز سبیل

هرنه دکلو بولسه کریه ازدیاد
شیر رحمت اول قدر اولور زیاد

ایتمکیچون بنده یه فیضن عطا
بویله جاری اولدی فرمان خدا

کفت فلیبکوا کثیرا کوش دار
تا بریزد شیر فضل کردکار

ای سرشکک دیده سن سیلاب ایدن
فرش خاکک رخنه سن کرداب ایدن

غم یمه بو کریه خیر انجام اولور
آب روی کلستان کام اولور

چونکه عسرک یسری وار چکمه حذر
اولی تو اخره ایله نظر

اخر هر غم فرحدر لاجرم
موجب شادی و راحتدر الم

مژده ای مستغرق بحر ملال
مژده ای کریان خوف ذو الجلال

اخر هر کریه اخر خنده ایست
مرد اخر بین مبارک بنده ایست

ویرمسه خاکه نما اب روان
سبزه خیز اولمزدی باغ و بوستان

آب اولان یرده بتر لابد چمن
بلکه ورد و نرکس و سنبل سمن

چونکه خاکی ایدر کلزار ایدن
باغ و راغی منبت ازهار ایدن

سنده اب دیده کی دوکسک اکر
بی نهایت سبزهٔ رحمت بتر

اب چشمن ایلین دایم نثار
سبزهٔ رحمتدن اولدی حصه دار

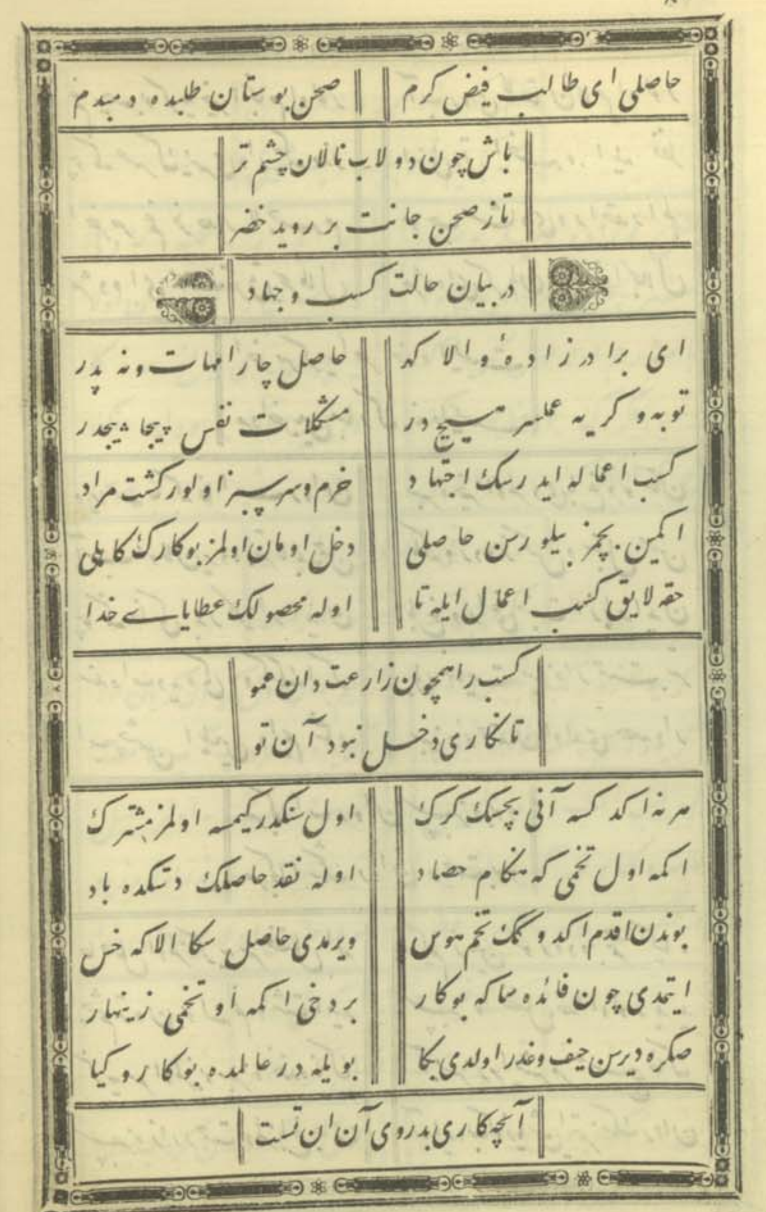
هرکجا اب روان سبزه بود
هرکجا اشک روان رحمت بود

حاصل اولمز کریه سز فضل اله
کیم زمین شوره ده بتمز کیاه

چشم تردن بولسه نم دشت امید
سبزهٔ فضل خدا اولور بدید

کریه سز اولمز بو سبزه خنده ناک
آب سز زیرا ایشرمز هیچ خاک

سبزه زار رحمت اولمز باغ جان
آه ایدوب کوزیاشن ایتمزسک روان

حاصلی ای طالب فیض کرم | صحن بوستان طلبده دمبدم

باش چون دولاب نالان چشم تر
تا ز صحن جانت بر روید خضر

در بیان حالت کسب و جهاد

ای برادر زاده و الا که
توبه و گریه عملسز هیچ در
کسب اعماله اید رسک اجتهاد
اکین بچخز بیلورسن حاصلی
حق لایق کسب اعمال ایله تا

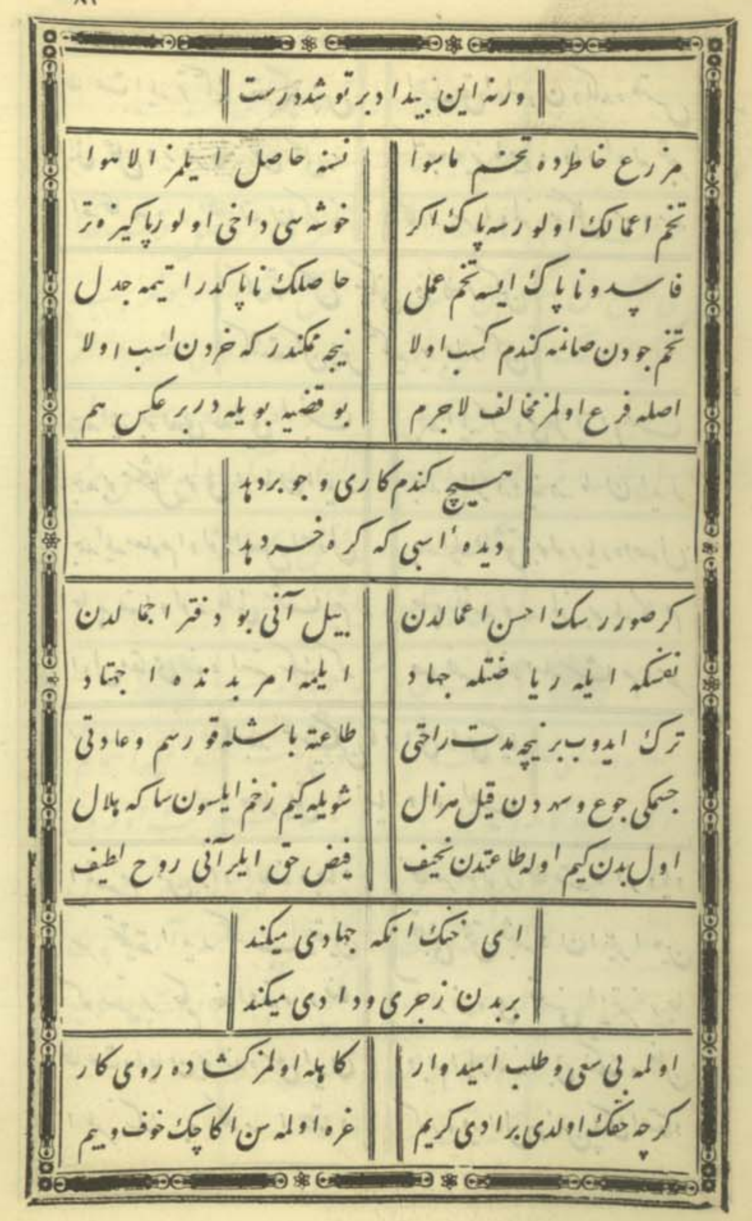
حاصل چار امهات ونه پدر
مشکلات نفس پیچا پیچدر
خرم و سرسبز اولور کشت مراد
دخل اومان اولمز بوکارک کاهلی
اوله محصولک عطایای خدا

کسب را همچون زراعت دان عمو
تا نکاری دخل نبود آن تو

هر نه اکدک سه آنی بچسک گرک
اکمه اول تخمی که هنگام حصاد
بونذن اقدم اکدوگک تخم هوس
ایتمدی چون فائده سا که بو کار
صکره دیرسن حیف و غدر اولدی بکا

اول سنکدر کیمسه اولمز مشترک
اوله نقد حاصلک دستکده باد
ویرمدی حاصل سکا الا که خس
بردخی اکمه او تخمی زینهار
بویله در عالمده بو کار و کیا

آنچه کاری بدروی آن ان تست

ورنه این بیدا دبر تو شد درست

مزرع خاطرده تخم ماسوا
تخم اعمالک اولورسه پاک اگر
فاسد و ناپاک ایسه تخم عمل
تخم جو دن صانمه گندم کسب اولا
اصله فرع اولمز مخالف لاجرم

نسنه حاصل ایلمز الا هوا
خوشه سی داخی اولور پاکیزه تر
حاصلک ناپاکدر اتیمه جدل
نیجه تمکندر که خردن اسب اولا
بو قضیه بویله در بر عکس هم

هیچ گندم کاری و جو بر دهد
دیده اسبی که کره خر دهد

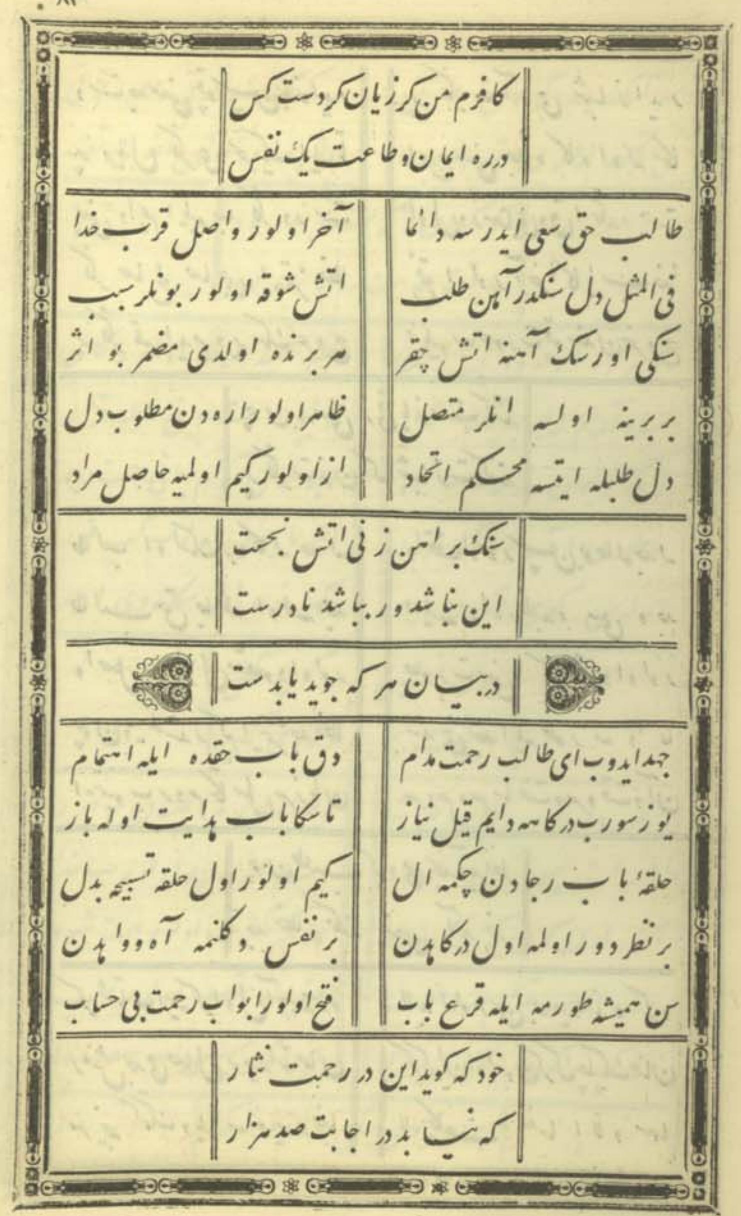
گر صورر سک احسن اعمالدن
نفسکه ایله ریاضتله جهاد
ترک ایدوب بر نیجه مدت راحتی
جسمکی جوع و سهردن قیل هزال
اول بدن کیم اوله طاعتدن نحیف

بیل آنی بو دفترا جمالدن
ایلمه امر بدنده اجتهاد
طاعته باشله قو رسم و عادتی
شویله کیم زخم ایلسون ساکه ملال
فیض حق ایلر آنی روح لطیف

ای خنک انکه جهادی میکند
بربدن زجری و دادی میکند

اولمه بی سعی و طلب امیدوار
گرچه حقک اولدی برادی کریم

کاهله اولمز کشده روی کار
غره اولمه سن الکا چک خوف و بیم

کافرم من گر زیان کرد است کس
در ره ایمان و طاعت یک نفس

طالب حق سعی ایدرسه دائما / آخر اولور واصل قرب خدا
فی المثل دل سنکدر آهن طلب / آتش شوقه اولور بونلر سبب
سنکی اور سنک آهنه آتش چقر / هر برنده اولدی مضمر بو اثر
بر برینه اولسه انلر متصل / ظاهر اولور اره دن مطلوب دل
دل طلبله ایتسه محکم اتحاد / از اولور کیم اولمیه حاصل مراد

سنک بر آهن زنی آتش بجست
این بنا شد ور بباشد نادرست

در بیان هر که جوید یابد ست

جهد ایدوب ای طالب رحمت مدام / دق باب حقده ایله اهتمام
یوزسورب درکاهه دایم قیل نیاز / تا سکا باب هدایت اوله باز
حلقهٔ باب رجادن چکمه ال / کیم اولور اول حلقه تسبیحه بدل
بر نظر دور اولمه اول درکاهدن / بر نفس دکلمه آه وواهدن
سن همیشه طورمه ایله قرع باب / فتح اولور ابواب رحمت بی حساب

خود که گوید این در رحمت نثار
که نیابد در اجابت صد هزار

طاعت ایله توتک یتدکه پس / لطف حق اولسون دلکده ملتمس
بی عمل ویرمز توکل نخلی بر / آب ویر تا میوه دار اوله شجر
امر ظاهر در بطالتدن گزند / کار سز اولمز توکل سودمند

گر توکل میکنی در کار کن
کشت کن پس تکیه بر جبار کن

جهد ایله بولدی خدایی انبیا / جهد ایله کیردی طریقه اولیا
جهد بو مشکل یولی اسان ایدر / جهد دللر دردینه درمان ایدر
جهد ایله معلوم اولور اصل اصول / جهد ایله عاشق بولور یاره وصول
جاهد الله اولور عالی مقام / جاهد نفسه ویرلمز بویله کام
اول مقامی سنده استرسک اگر / صدقله اخلاصله شام و سحر

جهد میکن تا توانی ای کیا
در طریق انبیا و اولیا

ایتسه مؤمن راه ایمانده جهاد / ظاهر اولور طاعتنده ازدیاد
سر تحقیقه ایدر کسب یقین / قلبنی حق شبهه دن ایلر امین
کوستررحکم خداونده رضا / آرزوی نفسنی ایتمز رجا
طاعت وایمان یولنده سعی ایدن / دایم ایلر فائده بی شک و ظن
ایلمز سک بو کلامه اعتماد / کورنه دیر اول مؤمن پاک اعتقاد

دست جد معنی قپوسن بازایدر
پر فکرت آدمی شهباز ایدر
پر وبال فکری تحریک ایله تا
اوج معنی جلوه گاه اوله سکا
یعنی دایم ایلیوب فکر درست
اول درمعنایی دق ایتمکده جست
فکر صالح صاحبی ایتمز خطا
فتح اولور آخر اکا باب خدا
پر فکر تله ایدم دیرسک عروج
ایلیوب صورت قپوسندن خروج

چون درمعنی زنی بازت کنند
پر فکرت زن که شهبازت کنند

طالب اولسک بو کاله جد له
واقف اولورسن بو حاله جد له
طالب حق جانله اولسه مجد
ایلسه راه طلبده سعی وجد
واصل سر منزل مقصود اولور
صورت معنی اکه مشهود اولور
چون دینلمشدر که ایتمز جد خطا
سند خی جد ایله طورمه دائما
ایتمیوب بردم تکاسل هر زمان
هر دم وهر ساعت وهر وقت وآن

چون طلب کردی بجد آید نظر
جد خطا نکند چنین آمد خبر

کر شتاب ایله کر اول آهسته رو
لابد الورسن بو میدانده کرو
رخش جدی صال بو میدانه همان
کرکران اولسون کرک چاپک عنان
هر نیجه کیمک دیلرسه ویر رضا
لا یکلف نفسا الا وسعها

هر کسک یتدکجه وسع طاقتی
هر کسک اولدقجه سعیه قوتی
بی تکلف ایلسون حقی طلب
اول بولور دلخواهن آخر بی تعب

کرکران وکر شتابنده بود
عاقبت جوینده یابنده بود

کر مراده ایرمه ده کچسه زمان
قطع امید ایتمه اولمه بدکمان
صبر وآرام ایلیوب چک انتظار
بر نیجه مدت دخی ایله قرار
رهکذار جانده دلده سو بسو
ایله اول آرام جانی جست وجو
بو طلبدن ایتسه ایامک مرور
ایلمه مأیوس اولوب کسب فتور
اولمه سن کوی تمنادن بعید
کورینور آخر نکاروی امید

چون نشینی بر سر کوی کسی
عاقبت بینی تو هم روی کسی

کتسه دلدن هر زمان بر فکر شر
دفع اولور هر دم طلبدن بر ضرر
ما سوا تدریجله بولسه فنا
دمبدم افزون اولور حب خدا
کنده اولسه کون بکون کوه وجود
سالکه مکشوف اولور سمت شهود
الده اولسه تیشهٔ جد وطلب
حفر جاه مقصده اولور سبب
ایلسک هر کون بو کاری جد له
ایریشور سن آب مقصوده دله

چون زجاهی میکنی هر روز خاک

عاقبت اندر رسی باآب پاک

کوشکه کیردیسه قول من قرع
قرع او لنسه لجله برباب اکر
یاکلورکیمسن دیواندن صدا
صدقله سن باب حقی ایله دق
باب حقك فتحنی تفهیم ایچون

باب حقی دق ایدوب ایله فزع
کوستررالبتة صاحب خانه سر
فتح باب ایلر کورر سه آشنا
آچلوررالبتة برکون باب حق
طالبان امته تعلیم ایچون

گفت پیغامبر که چون کوبی دری
عاقبت زان دربرون آید سری

صوفیا دستکده تسبیح و عصا
انلره ایتمز تشبث طالبین
پست ایدوب زرق وریانك شاننی
بهترین رهبر طلبدر سالکه
جان ودل مطلوبن استرسك اکر

راه حقده رهنما اولمز سکا
طالبه شوق طلب لازم همین
انلری قوطوت طلب دامانی
اکه اویق مستجبدر سالکه
غیریدن ال چك سکابندن خبر

در طلب زن دائما تو هردو دست
که طلب در راه نیکو رهبرست

بلمك استرسك اکرحقدن خبر
کورنه جانبدن کلور اول بوی جان

قیل تفحص تا بولنجه بر اثر
یعنی اول عطر مشام عاشقان

که تفکر قیل کهی ایله سؤال
صورمه اماغافل وبیکانه دن
وقف ایدوب دایم بوسودایه سری

کشف اولورلابد سکا برکون بوحال
اشنایی اشناسیدر بیلین
برنفس اولمه تجسسدن بری

که بگفت وکه بخاموشی وکه
بوی کردن کیر هرسو بوی شه

اشتیاق حقله دردد رون
اولقدر شایسته درمان اولور
شخص بی درده ویرلمز بودوا
طاعتك بی دردایسه اولمز مفید
بولمدم یول کوی جانانه دیو

هرنه دکلو اولسه بیحد وفزون
بلکه هردردی دوای جان اولور
درد دلدر موجب فضل خدا
ایتمه بیهوده بودرمانی امید
ایرمدم کام دل وجانه دیو

هین مزن تو از ملولی آه سرد
درد جو و درد جو و درد درد

چکمه بویولده صعوبتدن الم
مدت خواهش فزون اولدی دیمه
هرنه دکلو مشکل اولسه اولی
حل ایدر بوعقده یی حق عاقبت
صبرله دلخسته لر درمان بولور

ایتمه مأیوسانه اظهار ندم
دردله جانم زبون اولدی دیمه
چکمه دامان تحملدن الی
اخری اولور بو دردك عافیت
صبر ایدن مشکلرین اسان بولور

ای بسا کاری که اول صعب کشت
بعد از آن بگشاده شد سختی گذشت

کج بو یولده راحت و آرمدان — قالمه هم اهمال ایدوب اقدامدن
هرنه دکلو دلخراش اولسه بو راه — سن ینه مغنی تراش اول ایتمه آه
کر بو مضمونده ایشتمسک بر کلام — نکته سن فهم ایتمکه قیل اهتمام
واصل اولنجه بو ذوقه دائمه — طالب اول جمله مهم لازمه
ایلیوب صرف و جمله سعیه هوس — اولمه آسوده طلبدن بر نفس

اندرین ره می تراش و می خراش
تا دم آخر دمی فارغ مباش

چونکه اولدی سنا که مسلک بو طریق — جهد ایدوب بولمق کرکسن بر رفیق
کیم بو وادیده اوله همپا سکا — کلمیه دهشت همیشه تا سکا
اولسه قوت قوته منضم اکر — بیم ضعف و بیم ره دلدن کیدر
بر برینه ایتسه همت ایکی یار — بی تعب اولور میسر جمله کار
طالب اول بر یار صاحب همته — کیرمه تنها بو ره پر وحشته

همرهی را جو که زویابی مدد
هم دل و هم رد و جویای احد

کر بولورسک بر موافق همسفر — واری کورانده صدا قتدن اثر

قیل تقید فرط دقتله اکا — غول رهزن اولمسون تا کیم سکا
قلبه فعلندن کلورسه وهم و ظن — فارغ اول انکله همراه اولمدن
خفته و غافلدن ایله احتراز — اول سکا اولمز بو یولده کارساز
کرچه خوش در یار و همدم ماه طریق — کرچه لازمدر بو وادیده رفیق

لیک هر کمراه را همره مدان
غافلان خفته را آکه مدان

همره اولمقدنسه هر کمراه ایله — هر ستیزه خوی و هر بدخواه ایله
پس یکدرینه تنها سفر — بی غم ضد بی تردد بی کدر
دردو خشتدن اشد دردر ضد — بر لک ایتمز معتقد نامعتقد
نیچه سی همراهنی اضلال ایدر — دوندروب یولدن پریشان حال ایدر
حاصلی ای سالک راه خدا — کندوکی بدکیشلردن قیل جدا

هست تنهایی به از یاران بد
نیک باید چون نشیند بد شود

چون بو صنعتک رهنماسی پیردر — پیره پیرولک کوزل تدبیردر
پیر ارشاده ایدنلر اقتدا — راه حقده ایتمامشلر در خطا
پیردن مقصود اولمز سن و سال — پیر اودر کیم اوله عقلنده کمال
پیردر استادی چون بو صنعتک — غیری ترک ایت پیره اولسون خدمتک

پیرو ر سر دار جندپا لکین ‖ پیرایدر ر هرولری غمدن امین

غیر پیر استاد و سرلشکر مباد
پیر گردون نی ولی پیر رشاد

ای مسینلر پیر عالی همته ‖ عارج اولمز آسمان وحدته
سلم قصر حقیقت پیر در ‖ پایهٔ اوج سعادت پیردر
پیرایله منزل بولور اعلاده جان ‖ تیری پران ایلمز الا کمان
پیردندر پالکه بو اعتلا ‖ بو عروجی پیردن ایله رجا
پیرد راوج یقینک رهبری ‖ کورنه دیر اول اهل دینک رهبری

پیر باشد نردبان آسمان
تیرپران از که گردد از کمان

در لزوم پیر با اصل طلب

اولمانیجه پیر صاحب انتباه ‖ طی اولنمز فهم و دانشله بوراه
پرنهالکدر بو وادی مخوف ‖ سعی ایدوب اول پیرو اهل وقوف
هرقدمده وار هزاران غول و دیو ‖ کیم ایدرلر سالکه صد مکر وریو
همت پیر اولمسه تعویذ جان ‖ سالم اولمز بو خطردن سالکان
عقل و فکر اولمز بو یولده رهنما ‖ غیری قوای پالک راه خدا

پیر را بگزین که بی پیر این سفر

هست بس پر آفت و خوف و خطر

چونکه لابدر قولاوزدن بو یول ‖ سن دخی بر رهنمایه پیرو اول
کورد وکمک وادی دکلدر بو طریق ‖ بونده عقل کاردان اولمز رفیق
بونده رهبرسز کیدنلر عقل ایله ‖ ایرممشدر برزمان سر منزله
راه باطندر بوراه بی کران ‖ سالک تنهاره اولمز عیان
بونده الزمدر قلاوز لاجرم ‖ بودکل خود عالم ظاهرده هم

آن رهی که بارها تو رفتهٔ
بی قلاوز اندران آشفتهٔ

کورمدوکمک یولدن ای اهل سبیل ‖ نیجه ممکندر کیدلمک بی دلیل
نیچه کره کوردوکمک یولدن بیله ‖ وارمزسن راهبرسز منزله
هرنه دکلو اولسه سنده هندسه ‖ یینه کتمز خاطرکدن وسوسه
کیم بیله شاید خطا ایدم دیو ‖ بر قلاوزی ایدرسن جست وجو
اولمانیجه چون ینه بر راهبر ‖ ایده مزسن کوردوکمک یولدن گذر

پس رهی را که ندیدستی تو هیچ
بین مرو تنها ز رهبر سر مپیچ

کیرمه تنها بو یوله قیل احتراز ‖ بونده چوقدر غول و دیو حیله ساز
جمله دن بسدر بلای نفس غول ‖ الدانور البته اکه مرد کول

آشنا یانه ایدوب صیت و صدا   منع ایدر یولدن ویرر غفلت سکا
لیک اولسه سایهٔ رهبر پناه   کوشکه کیرمز صدای غول راه
بو یولک دردندن استرسک رها   ایله ظل رهنمایه التجا

کر نباشد سایهٔ او بر تو کول
پس ترا سر کشته دارد بانک غول

راه حقه اولکه بی رهبر کیدر   هر کونی اینک اولور یوز ییل قدر
هر قدمده زار و سرکردان اولور   مکث ایدوب هر خطوه ده حیران اولور
اول محلده رهزنان در کمین   هر طرفدن ظاهر اولورلر همین
صورتا یول کوستررلر طالبه   سوق ایدرلر بر مخالف جانبه
ینه حیرتده قالور صد ماه و سال   خود محققدر بلا شبهه بو حال

هرکه در ره بی قلاوزی رود
هر دو روزه راه صد ساله بود

چونکه واردر هر یوله بر رهنما   راه حقی پیردن ایله رجا
رسم راهی پیر روشن دل بیلور   اول کمالک همتی کامل بیلور
در ایسه قصدک صدفدن قیل طلب   صنعتی اهل حرفدن قیل طلب
کوهر استرسک اکر کاندن دیله   کل مراد ایتسک کلستاندن دیله
حاصلی هر شیئه واردر بر محل   فی الحقیقه بویله در ضرب مثل

اطلب الدر اخی وسط الصدف
واطلب الفن من اصحاب الحرف

دکله ای طالب بو پندی جانله   فهم قیل مضمونی اذعانله
شیخ بی حاله دینور مفلس کدا   ایتمه اندن دولت فقری رجا
شاه معنی پیر صاحب حالدر   سایه سی سرمایهٔ اجلالدر
سایه صالسه ذره یه اول شاه اکر   پایه سن خورشیددن اعلا ایدر
وار ایسه سنده اکر ناموس و ننک   ایلمه ظل کدا یانده درنک

سایهٔ شاهان طلب هر دم شتاب
تا شوی زان سایه بهتر ز افتاب

شیخ اودرکیم قلبی اینک پاک اوله   رشتهٔ تلویث آب و خاک اوله
ما سوادن اولمیه انده اثر   قالمیه آیینه سنده بر کدر
کر سورسک جان و دلدن انی سو   مهدینه جان و دلی ایله کرو
مهر پاکاندر درونی صاف ایدن   صاف اولور صافی درونه دل ویرن
قورتلوب لوث سوادن سر بسر   سن دخی پاک اولمق استرسک اکر

مهر پاکان در میان جان نشان
دل مده الا بمهر دلخوشان

اولسه بر شیخک هواسی دنیوی   انده اولمز فکر و کار اخروی

الدانوب اول کس که میل ایلر اکا	اولور آخر حاصلی باد هوا
دل ویرن یار خدایی مشربه	بولدی والا قدر و عالی مرتبه
اولدی انک دائما یاری خدا	کورمدی اغیاردن درد و بلا
وار ایکن سنده دخی مغز و دماغ	ایلیوب یار هوایدن فراغ

رو بجو یار خدایی را تو زود
چون چنان کردی خدا یار تو بود

ذکر سود صحبت مردان حق

ساکنان مقعد صدق خدا	انبیادر صکره صنف اولیا
انبیانک اولدی چون دوری تمام	اولیادر انلره قایم مقام
واصلان دولت قرب جوار	اولیادر کر نهان کر آشکار
اولیانک همنشین و همدمی	اولدی خلوتکاه حقک محرمی
سن دخی ای طالب قرب اله	قیل حضور اولیاده جایکاه

هر که خواهد همنشینی خدا
او نشیند در حضور اولیا

اولیادر جامع اجزای کل	اولیادر دفتر معنای کل
اولدی انلر فیض کلک ناشری	انلره نسبتله جزدر سائری
جزء اکر اولورسه بو کله قرین	اول فنا بولمز دیش اهل یقین

کر قرین اولمشکن اولسه ینه دور	بر دخی کیرمز اله بزم حضور
مجمع کلدر حضور اولیا	زینهار اولمه بو مجمعدن جدا

از حضور اولیا کر بکسلی
تو هلاکی زانکه جزوی نه کلی

اولکه بزم اولیادن اوله دور	یوقدر آکه عمری اولدقچه حضور
غیر صحبتده بولنمز بو صفا	بونده دور ایلر کوس اصفیا
اولیادن دور اولان مهجور اولور	وصلت قرب خدادن دور اولور
کر حضور جانی ایلرسک امید	اولمه کاملر حضورندن بعید
دعوت نفسه اجابت کوستروب	حکم وسواسه اطاعت کوستروب

چون شوی دور از حضور اولیا
در حقیقت کشتهٔ دور از خدا

ایله بزم اهل صورتدن فرار	اهل معنی صحبتن قیل اختیار
اهل صورتده بولنمز فیض جان	اهل معنیدر ایدن پیری جوان
اهل معنی بر کسه ایتسه کرم	اول اولور فیض خدادن مغتنم
انلر اولدی منبع جود و عطا	انلر اولدی چشمهٔ فیض هدی
سن دخی ای طالب فضل ازل	اهل صورت صحبتن ترک ایله کل

همنشین اهل معنی باش تا

هم عطا یابی وهم باشی فنا

اولمسه بر جانده کرذوق یقین
هرنه تنده کیم اوله براویله جان
تیغ چوبینی کوترمز مرد کار
جان بی معنیدن اولکیم شرم ایدر
مردایسک جهد ایلیوب برکار قیل

آکه بی معنی دیمشلر کملین
تیغ چوبیندر نیام ایچره همان
اهل غیرت بوندن ایلر ننک وعار
شوقنی سوز طلبله کرم ایدر
جانکی همتله معنیدار قیل

جان بی معنی درین تن بی خلاف
هست همچون تیغ چوبین درخلاف

جان بی معنی یه تا تندر مقر
چقسه لیکن تندن اول جان لئیم
چقمادین تندن او جان ناسزا
بر مصیقل پرجلا شمشیر اولور
جان بی معنی اولور بی اعتبار

صاحبی یانده اولور معتبر
اولور اول دم هیزم نار جحیم
نور معنیدن جلا ویرسک اکا
چقدوغی دملرده عالمکیر اولور
تیغ چوبین ای دلیر نامدار

تا غلاف اندر بود در قیمتست
چون برون شد سوختن را آلتست

جان بی معنیدن ایله اجتناب
اولن کوربو ایسک ای مردکار

اولمسون تا عاقبت حالک خراب
اولمیم دیرسک صوکنده شرمسار

چوبدن شمشیر ایله جنک ایلین
ایتمک استرسک اکر نفسه غزا
جان بی معنی یه ایتمه اعتماد

اولدی مغلوب وزبون وممتحن
تیغنی الماسدن قیل اولا
طوت بوپندی مرد ایسک قیلمه عناد

تیغ چوبین راببر درکارزار
بکر اول تا نباشد کارزار

جانکی دایم طوترسن معتبر
جوهرنده فیض معنی واریمیدر
واریسه خوف ایلمه میدانه کل
حاصلی ای غافل معنای جان
کوستروب بو کارده تدبیرکی

یوقله مزسن ایلیوب اکه نظر
پرتو نور تجلی واریمیدر
یوغیسه نامردسن ایتمه جدل
هرجهتله جانکی قیل امتحان
یوقله اول کوزندر شمشیرکی

کر بود چوبین برود یکر طلب
ور بود الماس پیش آ باطرب

اولکه اصحاب نظرلریار اولور
تیغنی چوبین ایکن الماس ایدر
اولیانک رؤیتندن دائما
یعنی تیغک چوب ایکن پولاد اولور
جنک ایلمسه کرکدر تیغ هو

جان بی معنیسی معنیدار اولور
دفع شر وفتنه ووسواس ایدر
حاصل اولور دلده فعل کیمیا
جنک نفسه خاطرک معتاد اولور
ایمه انی غیری یردن جست وجو

تیغ در زر ادخانهٔ اولیاست
دیدن ایشان شما را کیمیاست

صحبت ایتمک دانا و نادان ایله — جانک اولور آشنا معنا ایله
مرد دانا خدمتندن اولمه دور — کیم او خدمت جانه ایلر بخش نور
مرد دانا درخدا انک رحمتی — محض رحمتدر او مردک خدمتی
مرد دانا نادر ویرن حقدن خبر — مرد دانادن کورندی بو اثر
ایلیوب بو قول حقده اتفاق — بی تردد بی تکلف بی نفاق

جمله دانایان همین گفته همین
هست دانا رحمة للعالمین

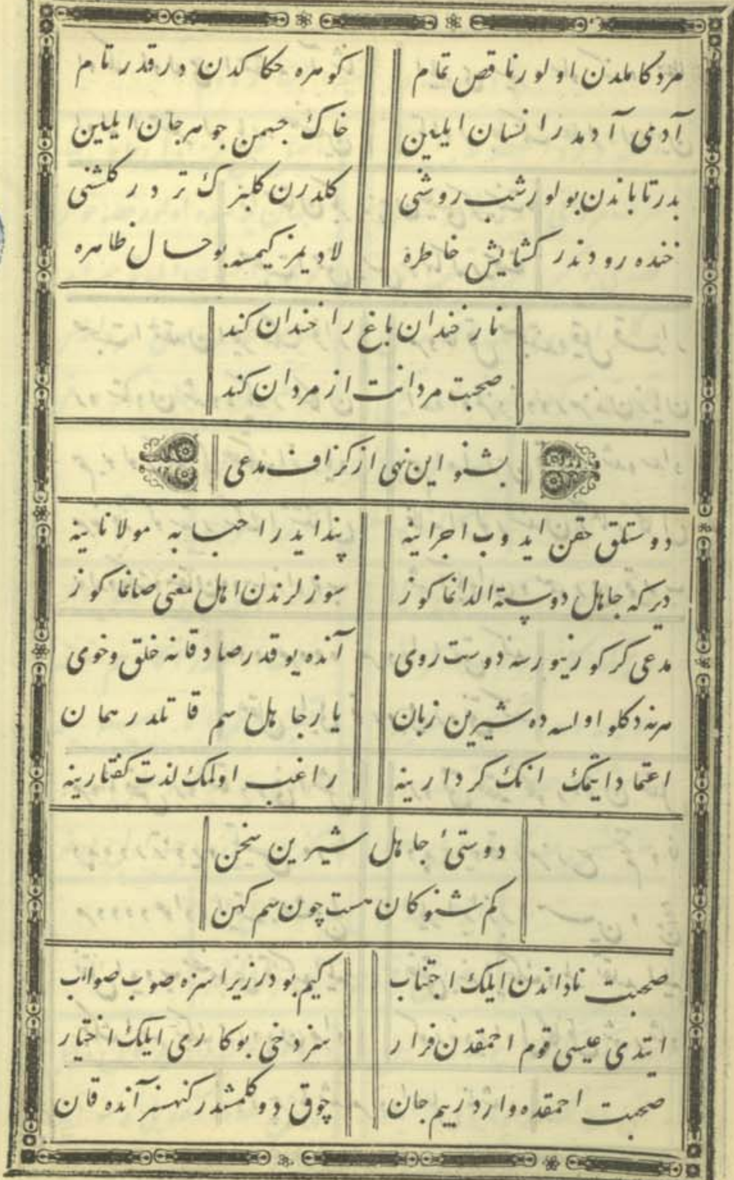
میل ایدر سنک جوهر جان اولمغه — قول مردان اوزره انسان اولمغه
ایله بر صاحب درونه انتساب — کیم سنی لطفندن ایتسون کامیاب
بنده استعداد همت یوق دیه — جوهرده قابلیت یوق دیه
قلب سخته کار ایدر فیض نظر — شمسی کور خارایی ایلر لعل تر
ایتمه دائم قلب سختکدن گله — جد و جهد ایله ایرش صاحبدله

گر تو سنگ صخره و مرمر شوی
چون بصاحب دل رسی گوهر شوی

الفت ایتمک زمرهٔ مردان ایله — مرد اولور رسن سنده نام و شان ایله

مرد کاملدن اولور ناقص تمام — کومره حکاکدن درقدر تام
آدمی آدمدر انسان ایلین — خاک جسمن جوهر جان ایلین
بدر تاباندن بولور شب روشنی — گلدرن گلبرگ تر در گلشنی
خنده رودندر گشایش خاطره — لادیر کیمسه بو حال ظاهره

نار خندان باغ را خندان کند
صحبت مردانت از مردان کند

بشنو این نی از گزاف مدعی

دوستلق حقن ایدوب اجرا اینه — پند ایدر اصحابه مولانا بینه
درکه جاهل دوست الدانا کوز — سوزلرندن اهل معنی صافا کوز
مدعی گرکورینور سه دوست روی — آنده یوق در صادقانه خلق و خوی
سرنه دکلو اولسه ده شیرین زبان — یار جاهل سم قاتلدر همان
اعتماد ایتمک انک کردارینه — راغب اولمک لذت گفتارینه

دوستی جاهل شیرین سخن
کم شنوکان هست چون سم کهن

صحبت نادانده ایلک اجتناب — کیم بودر زیرا سزه صوب صواب
ایتدی عیسی قوم احمقدن فرار — سزدخی بو کاری ایلک اختیار
صحبت احمقده وارد زیم جان — چوق دوکلمشدر کهنهز آنده قان

اولکه اولدی احمقانه آشنا | ایلدی سیر و سلوکنده خطا
اولمه احمقلرله یار و همنشین | تا اوله جانڭ خطرلردن امین

زاحمقان بگریز چون عیسی گریخت
صحبت احمق بسی خونها که ریخت

صحبت احمقدن ایلر سڭ فرار | مرد عاقل صحبتنده قیل قرار
روستادن شهرده یکدر مکان | انده اولمز دزد و رهزندن زیان
هم بولور کند کچه عقلڭ ازدیاد | هم اولورسن قابل رشد و سداد
هرنه فنه کوستررسڭ اشتغال | ظاهر اولورسندن آثار کمال
بولدوغڭ دهقان و دهبانه اویوب | شهر آبادان و معموری قویوب

ده مرو ده مرد را احمق کند
عقل را بی نور و بی رونق کند

مرد ناقص روستادر فی المثل | رونق عقله کلور اندن خلل
دهده درتزویر و تلبیس و دغا | دهده یوقدر مزرع تخم وفا
مرد ده دعواده ایتمه بحث و لج | ایلر ابراز براهین و حجج
نقل ایدوب مضمونی تأکید ایله | خلقی بند ایتمڭ دیلر تقلید ایله
بلمڭ استرسڭ ندر دهدن مراد | کورنه دیر اول کامل شهر رشاد

ده چه باشد مرد واصل ناشده

دست در تقلید و حجتها زده

ایتمه دزد اصطلاحه اعتماد | اصل علمی بلمز اول جاهل نهاد
حرف مردانی ایدر خاطرنشان | ابلهان بزمنده اولور قصه خوان
قصدی بو کیم انلری تسخیر ایده | بویله بر افسون ایله تدبیر ایده
دکلمه اول باطلڭ افسانه سن | صانمه حقدر دعوی مردانه سن
قلبی تیره کندوسی نادان ایکن | ایلکچون ابلهانه مکر و فن

حرف درویشان بدزدد مرد دون
تا بخواند بر سلیمی زان فسون

مدعیڭ قولنی کوش ایلمه | ساغر تزویرینی نوش ایلمه
مدعیڭ کاریدر لاف و گزاف | عادت اولمشدر اکا رسم خلاف
سویلمه دیر آدم معنا بنم | نقشبند علم الاسما بنم
آشنای حضرتم حق بنده در | اول وجود پاڭ و مطلق بنده در
حاش لله کاوله قولی معتمد | کذب ایدر هر وجهله اول بی خرد

از خدا بویی نه او را نی اثر
دعویش افزون ز شیث بو البشر

مدعیڭ کذبنه چوقدر دلیل | اولار ویتدن ایلر قال و قیل
حقی بن کوردم دیو دعوا ایدر | پیش حقده کندویی رسوا ایدر

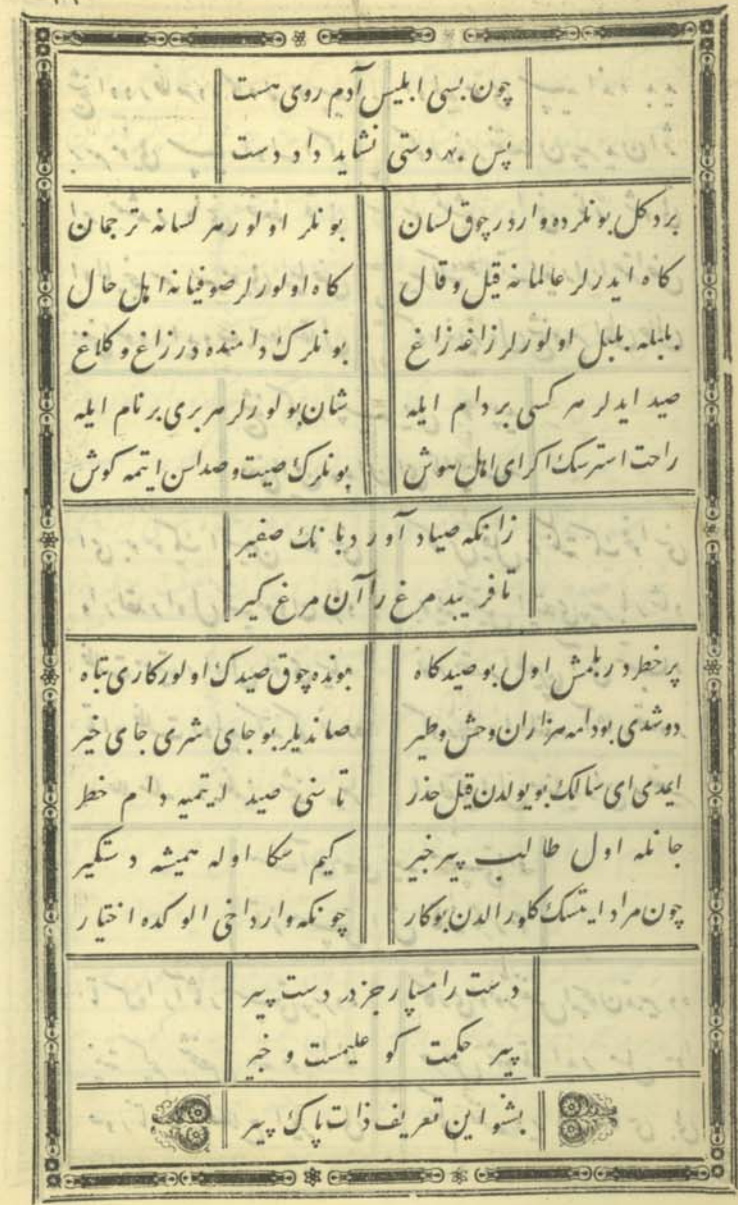
سویلدن بو سوزلری ابلیس ایکن   انی کورمز اول اسیر مکر و فن
یو عیکن انده نشانه حالدن   کندویی اعلی طوترابد الدن
حقی کوردم دیرسه اول کذاب اکر   یاوه سویلر طوتمه انی معتبر

دیو تنموده و راهم نقش خویش
او همیکوید زاهد الیم بیش

مدعی دایم ایدوب بحث و جدل   بنده در دیر معنیٔ سر ازل
باشلاسه لافه اولور اول بی حیا   خود فروش و خودپسند و خودستا
اعتبار ایتمز جنیدو ادهمه   حرف اتر صاحب دلان عالمه
ظاهردن حاصل اولمز بر مراد   باطنندن عار ایدر اهل فساد
صحبته ایتمز تنزل اهل ایله   قلت عقل و کمال جهل ایله

خرده گیرد در سخن بر بایزید
ننگ دارد از درون او یزید

شکل آدمده نیچه دیو رجیم   کوشهٔ خلوتده اولمشدر مقیم
نطق ایدرلر آدمه آدم کبی   کورینورلر معنییه محرم کبی
راز آچرلر نکتهٔ توحیددن   لاف اورلر حکمت تجریددن
بند ایدرلر خلقی دام محنته   ال طوترلر ال ویررلر بیعته
ایتمه ای طالب قیلوب عرض نیاز   دستکی دست بلیسانه دراز

چون بسی ابلیس آدم روی هست
پس بهر دستی نشاید داد دست

بر دکل بونلرده وار در چوق لسان   بونلر اولورمر لسانه ترجمان
کاه ایدرلر عالمانه قیل و قال   کاه اولورلر صوفیانه اهل حال
بلبله بلبل اولورلر زاغه زاغ   بونلرک دامنده در زاغ و کلاغ
صید ایدرلر هر کسی بر دام ایله   شانبولورلر هر بری بر نام ایله
راحت استرسک اکر ای اهل هوش   بونلرک صیت و صداسن ایتمه کوش

زانکه صیاد آورد بانگ صفیر
تا فریبد مرغ را آن مرغ گیر

پر خطردر بلمش اول بو صیدگاه   بونده چوق صیدک اولورکاری تباه
دوشدی بو دامه هزاران وحش و طیر   صانديلر بو جای شری جای خیر
ایمدی ای سالک بویولدن قیل حذر   تا سنی صید ایتمیه دام خطر
جاننله اول طالب پیر خبیر   کیم سکا اوله همیشه دستگیر
چون مراد ایتمسک کاور الدن بو کار   چونکه وارداخی الوکده اختیار

دست را مسپار جز در دست پیر
پیر حکمت کو علیمست و خبیر

بشنو این تعریف ذات پاک پیر

شیخ اودر ظاهرده کاوله موسپید
اولمیه موی سیه انده بدید

برسر مویی سیاه اولسه اکر
کورینور نقصان پیریدن اثر

ایر مشدر داخی ضعفه قوتی
سونمشدر داخی نار شهوتی

اولمانجه سر بسر مویی بیاض
پیرلک صاتسه ایدرلر اعتراض

معنیٔ موده ایدوب بسط مقال
کورنه دیر اول شیخ وپیر اهل حال

شیخ کبود پیر یعنی موسپید
معنیٔ این موبدان ای ناامید

ای بو مویک استین معناسنی
کوش قیل بو نکته نک فحواسنی

وارلقدر اول سیه مودن مراد
بویله تحقیق ایتدی پیر بارشاد

ظلمت هستیدر اول موی سیاه
نور حقدر الیلین آنی تباه

تا او ظلمت اولمیه کتدکجه نور
کورینور املنده آثار قصور

بو علامتله دینلمز شیخه پیر
اولدی اول معنایه راجع بو ضمیر

هست آن موی سیه هستیٔ او
تا ز هستی اش نماند تار مو

تا که وار آثار هستی پیرده
کاری اولور نفس ایچون تدبیرده

نیته کیم شخص سیه مو دائما
حرص شهوتله ایدر میل هوا

صورتا میل صلاح ایلر ولی
حکم نفسه دیر ینه کاهی بلی

پیرلکده مویه اولمز اعتبار
رنک هستیدر اکا نقص وقار

تا که وار درانده وارلقدن نشان
اولهمز پیر اولسه پیر ناتوان

چونکه هستی اش نماند پیر اوست
کر سیه مو باشد ویا خود دوموست

موی ظاهر کر سیه در کر سفید
ایتمشلر آکه رغبت اهل دید

ایلمه موی سر وریشه نظر
وارمی کور پیرکده وارلقدن اثر

وار ایسه یوقدر سکا اندن مدد
امر معنیده دکلدر معتمد

کتمشدر اندن اوصاف خودی
دخی یوقدر انده موی ایزدی

شیخ ناقصده علامت بویله در
قول پیران حقیقت بویله در

هست آن موی سیه وصف بشر
نیست آن مو موی ریش وموی سر

عامدر فیض کمال ذو الجلال
لطفنه مانع دکلدر سن وسال

لازم اولان قابلیتدر همان
پیر یا اولمش مسن یا نوجوان

ایتسه دعوای ولایت بر صبی
سن انی انکار ایدوب اولمه غبی

بو محققدر که مهد ایچره مسیح
بن نبی یم دیدی با قول صریح

پیرو شیخم دیرسه کر طفل رشید
سن تعجب ایلیوب کورمه بعید

عیسی اندر مهد دارد صد نفیر

که جوان نا کشته ماشیخیم وپیر

پیر فانی کشته در مقبول حق ... اول ویرر علم الهیدن سبق
اولمسه پیرک فناسنده کمال ... ثابت الاصل اولمزانده علم حال
قالمسه انا وجودندن اثر ... علم جان اولور وجودی سربسر
پیراودر وصف من ومادن کچه ... بوی سودوموی سودادن کچه
حقدن اوز که مدعاسی اولمیه ... تار مو دکلو هواسی اولمیه

چون یکی موی سیه کان وصف ماست
نیست بروی شیخ ومقبول خداست

شیخ اکر کچمش دکلسه کندیدن ... اول نه پیراولور نه خاص ذوالمنن
هرنه دکلو موسپید اولسه اوپیر ... اکه دینمز پیر دانا وخبیر
پیرلک شرطی دکل موی سفید ... وجه نورانی اکا اولمز مفید
اولمایجه پیرده نورهدی ... تیره دلدر استمه اندن صفا
کچمیجه کندودن هرحال ایله ... پیر پیراولمز مورسپال ایله

چون بود مویش سفید ار باخودست
او نه شیخست ونه خاص ایزدست

پیردن چون عقل کاملدر مراد ... ناقص العقل اولمز پیر رشاد
عقل جزوی صاحبی پیراولەمز ... مرد روشن رأی تدبیر اولەمز

آدمی موی سپید ایتمز رشید ... بلکه کتدکجه ایدر بلی مزید
ظاهر اولمقله همان آثار شیب ... کشف اولورمی آدمه اسرار غیب
اولسه طول عمر ایله زال زمان ... پیربی عقله دنلمز کاردان

پیر پیر عقل باشد ای پسر
نی سفیدی موی اندر ریش وسر

بوندن اقدم کر کبیر وکر صغیر ... کلدی دهره صدهزاران شیخ وپیر
ایتدیلر هب عالم غیبه سفر ... هربرینک قالدی هرندن اثر
غایبی قو حاضره ایله صلا ... مرشد حاضرده در سر خدا
پیر حاضر در بو فنک ماهری ... دست حق بیل دست پیر حاضری
هرنه ایردیسه دست غایبان ... پیر حاضر هم ویررایندن نشان

دست پیر از غایبان کوتاه نیست
دست او جز قبضهٔ الله نیست

غایب اولمشکن نظردن بایزید ... سری اولدی حارقانیده بدید
بوالحسن اول شیخ صاحب سر وحال ... ایتدی روحندن انک کسب کمال
همچنان انوار سر غایبان ... اولدی غایبدن چراغ افروز جان
هرنه دکلو اولسه غایب کارساز ... سن ینه حاضرلره ایله نیاز
حاضری ترجیح ایدنلر غایبه ... کورنه تلقین ایلمشلر طالبه

غايبانرا چون چنين خلعت دهند
حاضران از غايبان لاشك بهند

در قيام خدمت آداب پير

دكله ملانك ينه تنبيهنى … كورندر بوبابده توجيهنى
يعنى اى طالب اولوب جوياى كار … خدمت پيرى ايدرسك اختيار
طبعكى ايله نزا كتدن برى … خدمتكده بى تأمل اول جرى
ظرف خدمتدن دوكولمه آب وار … كل كبى هم اولمه سست وبيقرار
ظهنه دوشمه كوردوكك آثاردن … فكره وارمه طويدوغك اسراردن

چون گزيدى پير نازك دل مباش
سست وريزيده چو آب وكل مباش

هرنه حالت صادر اولسه پيردن … سن آنى صانمه تهى تدبيردن
كوستروب فرمان پيره انقياد … قصه موسى وخضرى ايله ياد
اوايله بر پيغامبر قدسى مقام … راه حقده امر خضره اولدى رام
سن دخى اى سالك خدمتگذار … پيركه اولمه معارض زينهار
حكم پيره جانله كوستر رضا … اولمسون قلبكده غيرى اقتضا

چون گرفتى پير هين تسليم شو
همچو موسى زير حكم خضر رو

روى پيره قيل مقابل روبكى … خوى اسرافيله بكزت خويكى
نته كيم تا خلق اولالدن اول ملك … عادتى در امر حقى دكلمك
تا نه دم فرمان حق ايلر صدور … كيم ايدم ايردكده اول دم نفخ صور
سن دخى جمع ايله عقل وهوشكى … طوت كلام پيره دايم كوشكى
چونكه پيرانه مخاطبدر ضمير … دكليوب اول رازمغيدن خبر

اين رسولان ضمير رازكو
مستمع خواهند اسرافيل خو

اولديلر سرجمله پيران خدا … مظهر عز وجلال كبريا
زمره اغياره بو قوم غيور … كوستررلر نخوت وكبر وغرور
خلقدن بونلر عبوديت ديلر … خدمت وصدق وخلوصيت ديلر
بونلره خدمتده كوسترسك دوام … قاليوب نقصانك اولورسن تمام
اولديلر زيرا بو جمع مجتبا … مالكان ملكت فقر وفنا

نخوتى دارند وكبرى چون شهان
بندكى خواهند از اهل جهان

پيركه تعظيمده ايتمه قصور … احترام ايتمكده كوسترمه فتور
پيشكاهنده ايدوب قدك دوتا … سر فرو قيل پاينه دوشن دائما
اول امانت كيم ويرلمشدر اكا … تاكه تسليم ايليه بركون سكا

نازنینان خدادر پیرلر
ایتمینجه بونلره عرض نیاز

سرحقه آشنادر پیرلر
ایلمزلر علم حقدن کشف راز

کی رسانند این امانت را بتو
تا نباشی پیش شان راکع دوتو

ایلمز هر خدمتی بونلر قبول
شاهدر بونلر دکلمز درکدا
بونلره خدمت رضادر هم خلوص
هرنه دکلو خدمتک اولسه مزید
بونلره خدمتله ایتمه امتنان

بونلرک مقبولی اولمز بوالفضول
خلقه ایتمزلر تنزل مطلقا
بویله درمعلومک اولسون بوخصوص
کرخلوصک یوغیسه اولمز مفید
حاصلی بوزمرهٔ والامکان

نی کدایانند کز هر خدمتی
ازتو دارند ای مزور منتی

پیرلردرچون رسولان درون
ایتدی بونلر وضع آداب وسنن
قیل رعایت بونلرک آدابنی
مذهب آدابدن ایتمه خروج
سوزلرندن حصه ایلرسک طلب

بونلرک اصحابی اولور مخلصون
بی امیدو بی غرض بی مکروفن
یرلو یرنده کوزت هر بابنی
ایده سن تا خلوت سرّه ولوج
بونلرک بزمنده اولمه بی ادب

نا ادبها شان بجا که ناوری

ازرسالتشان چه کونه برخوری

مرشدان حق معلا رتبه در
اول شهان مسندآرای وصول
بونلره اولدی ادب تعلیم رب
بونلرک فرماننه ایتمه ستیز
چونکه بونلر واجب التکریمدر

هربری برشاه معنی خطبه در
عالمه بالادن ایتمشدر نزول
بونلرک مقبولی اولمز بی ادب
کرسکا دیرلرسه کج داروم‌ریز
بونلره لایق ادب تسلیمدر

مرادبشان کی همی آید پسند
کامدند ایشان رایوان بلند

ای ایدنلر بزم پیرانه دخول
فکر بدن کوکلوکز پاک ایلکوز
قلبکزده اولمسون ظن وکمان
بونلرک واردراو دکلو فطنتی
اولمغه دایم بوبزمک داخلی

بویله درفهم ایلک آداب اصول
فطنت پیرانی ادراک ایلکوز
صکره جمله سودکز اولور زیان
کیم بیلورلر دلده کزلو فکرتی
قلبی حفظ ایتمک کرکدر حاصلی

دل نکه دارید ای بی حاصلان
درحضور حضرت صاحب دلان

بوالعجیدر صحبت ارباب دل
هرنه معنی اولسه خاطرده نهان

کیم اولور مفتوح انده باب دل
اولور اول مجلسده البته عیان

بو نلره گلشو قدر هر زشت و خوب   اولدیلر زیرا جواسیس القلوب
نیك و بد هر نیسه افكار درون   بونلره معلوم اولور بی چند و چون
ایدی ای مجلس نشین اهل حال   غافل اولمه بویله در حكم كال

پیش اهل دل ادب بر باطنست
زانكه ایشان بر سرائر فاطنست

اهل ظاهر بزمنه وارسك اگر   ظاهرا آدابه ایلرلر نظر
كوسترلر طرز و طوره اعتبار   خوش كلور اول زمره یه عرض وقار
ایلسك طرح تكلف سهوا ایله   ذم ایدرلر ناظرا اولمزلر دله
حال باطن بونلره مستور در   یعنی ظاهر بین اولنلر كور در
اهل ظاهر صحبتنده اهل حال   ایلمزلر راز دلدن قیل و قال

پیش اهل تن ادب بر ظاهرست
كه خدا زیشان نهان زا ساترست

بویله درچو نكیم حقیقده ادب   یانیچون اول حالی ایتمزسن طلب
ایلیوب هر دم رجای جاه و مال   كوستررسن هر قپوده ابتذال
میر و پاشا بزمنه وارسك اگر   قدكی یوزیرده ایلرسن كمر
هم ایدوب صف نعالی ارتكاب   باصلورسن خلقه ماننده كاب
اولمغیچون جاه ایله آراسته   بقمیوب هر گز بوراه راسته

تو بعكسی پیش كوران بهرجاه
باحضور آیی نشینی پایگاه

اهل دنیا مجلسی اولسه یرك   درلو حالتله دوزرسن ظاهرك
هر نه دیرلرسه بلی دیرسن همان   نه جدال ایلرسن انده نه فغان
كلسك اما مرد دانا بزمنه   یعنی بینایان معنی بزمنه
ناگهان برحق سوز اتمسك استماع   سویلدین عارفله ایلرسن نزاع
سوزده دعوی بانی باز ایلیوب   حجت تلبیسی ابراز ایلیوب

پیش بینایان كنی ترك ادب
نار شهوت را ازان كشتی حطب

اهل دنیا چون سكا اتیمسه خطاب   بیك حجابیله ویررسن بر جواب
دوشسه بر عارفله كاهی صحبتك   قلمه ظاهر سوء خلق و خلقتك
سویلمه آدابدن خارج اكا   اولمسون نامك سفیه و بی حیا
بی ادبلك صاحبن ایلر تباه   قلبی مرده نامه سی اولور سیاه
ایتمه كستاخانه عارفله جدل   بویله درزیرا بو معنی ماحصل

بی ادب گفتن سخن با خاص حق
دل بمیراندسیه دارد ورق

بی ادب راه خدادن دور اولور   وصلت دلداردن مهجور اولور

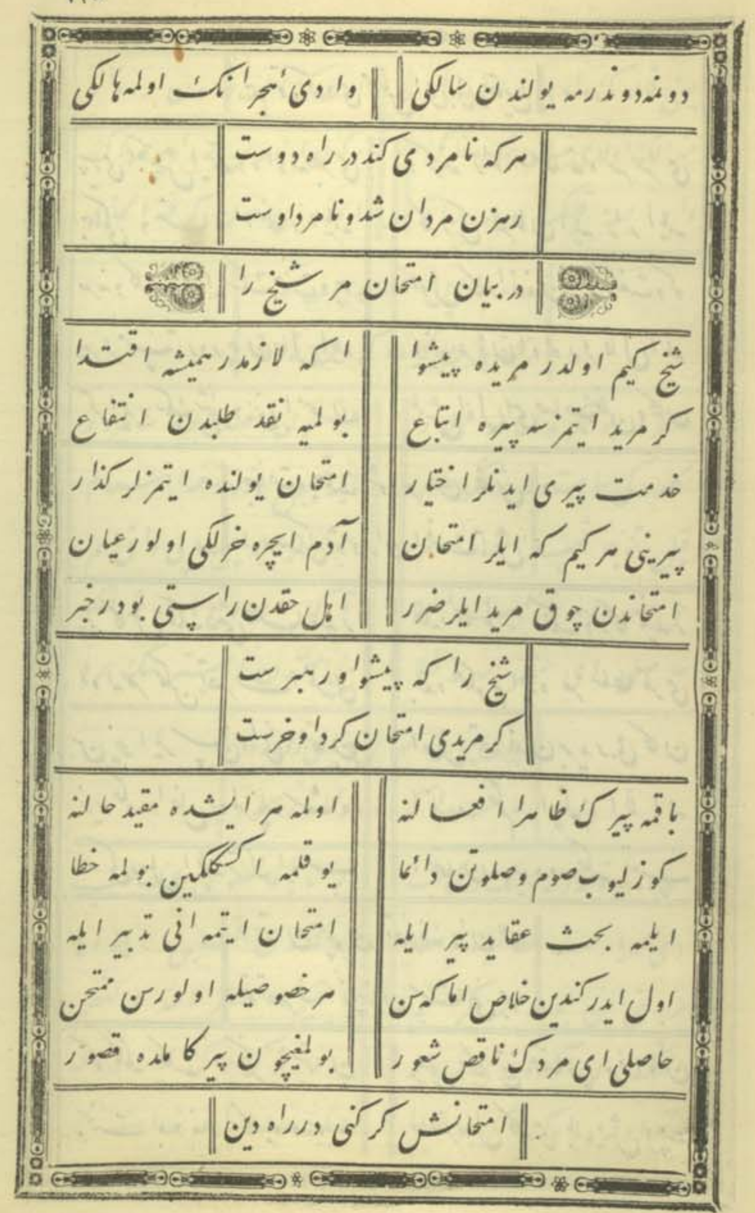
بی ادب کیرمز سرای وحدته … بی ادب ایرمز مقام وصلته
بی ادب بولمز مراد خاطری … طوتالم اولمش مؤدب ظاهری
چون ادبدر باعث لطف اله … چونکه حال بی ادب اولور تباه
ایمدی ای طالب سکله دائما … جان ودلدن سعی ایدوب صبح ومسا

از خدا جوییم توفیق و ادب
بی ادب محروم گشت از لطف رب

بی ادب دنیایی ایلر بی ادب … بی ادب چوق فتنه‌یه اولور سبب
فتنه‌سی ایلر سرایت عالمه … مکروفنی اولور آفت عالمه
بی ادبله هرکیم ایلر الفتی … کورینور البته آنده خصلتی
بی ادبله ایتمه بردم اختلاط … منزلندن ایده کور رفع بساط
کیمده کیم وار بی ادبلکدن اثر … کندویه هم عالمه ایلر ضرر

بی ادب تنها نه خودرا داشت بد
بلکه آتش بر همه آفاق زد

برمریدسالکه اولسک دوچار … آنی دوندرمه یولندن زینهار
سالکی اضلال ایدن نامرددر … همدم دیو چه پروردور
یاسن اولدکسه اکر اهل طریق … غول نفسی کندوکه ایتمه رفیق
دوندررآخر صقن یولدن سنی … هم ایدر اهل طریقک رهزنی

دونمه‌دوندرمه یولندن سالکی … وادی هجرانک اولمه‌هالکی

هرکه نامردی کند در راه دوست
رهزن مردان شد و نامرد اوست

در بیان امتحان مرشد را

شیخ کیم اولدر مریده پیشوا … اکه لازمدر همیشه اقتدا
کرمرید ایتمزسه پیره اتباع … بولمیه نقد طلبدن انتفاع
خدمت پیری ایدنلر اختیار … امتحان یولنده ایتمزلر کذار
پیرینی هرکیم که ایلر امتحان … آدم ایچره خرلکی اولور عیان
امتحاندن چوق مرید ایلر ضرر … اهل حقدن راستی بودر خبر

شیخ را که پیشوا و رهبرست
کرمریدی امتحان کرد او خرست

باقمه پیرک ظاهرا افعالنه … اولمه هرایشده مقید حالنه
کوزلیوب صوم وصلوتن دائما … یوقلمه اکلمکین بولمه خطا
ایلمه بحث عقاید پیر ایله … امتحان ایتمه انی تدبیر ایله
اول ایدرکندین خلاص اماکه سن … هرخصوصیله اولورسن ممتحن
حاصلی ای مردک ناقص شعور … بولمیچون پیرکامده قصور

امتحانش کر کنی در راه دین

هم تو کردی ممتحن ای بی یقین

پیری تفتیش ایتمه ده اولمه جری   کرمه راه امتحانده سرسری
جهلکی دنیایه اظهار ایلمه   کارکی حرمان ایله زار ایلمه
سرنه دکلو پیری ایتسک جست وجو   اول سکا رازندن ایتمز گفت وگو
پیرلر مستوردر چون حال ایله   یانیجه عریان اولورلر قال ایله
کر ایدرسک شیخ دینی امتحان   بلمش اول ای صاحب ظن وگمان

جرأت وجهلت شود عریان وفاش
او برهنه کی شود زان افتتاش

پیر کامل ملک معنی شاهیدر   قبلهٔ عالم انک درگاهیدر
اوله مز ممکن تصرف انلری   بنده محکوم ایده مز سلطانلری
سن نیجه ایلرسن انی امتحان   اول تصرفدن بریدر بی گمان
زیر حکمه داخل اولمز پادشاه   انلره حکم ایلمز الا اله
حدکی بیل ایلمه ترک ادب   امتحان پیرده چکمه تعب

امتحان همچون تصرف دان عمو
تو تصرف ازچنان شاهی مجو

کوکلکه کلسه بو فکر امتحان   بیل سکا تیغ قضا ویرمز امان
بخت بددندر سکا بو وسوسه   حاضر اول کلدی بلا پیش وپسه

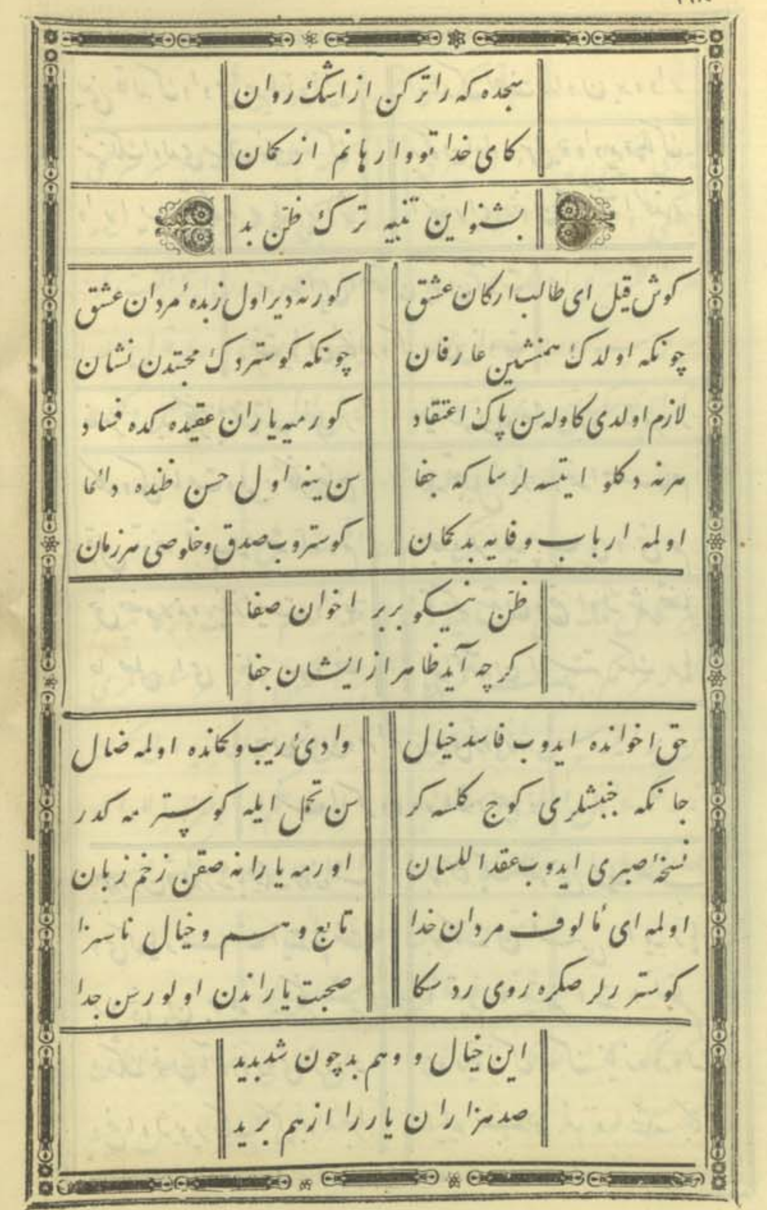
یعنی قالدک وادیٔ حرمانده زار   اولمدک لطف خدادن بهره دار
منزلک اولدی میان خون وخاک   برکون اولورسن بو وادیده هلاک
وار ایسه قلبکده بویله براثر   الحذر ای خون گرفته الحذر

وسوسهٔ این امتحان چون آمدت
بخت بدان کامد و گردن زدت

خاطره بو فکر بد ایتسه خطور   ایتمسون دفعنده برمدت مرور
کلدوکی ساعت دله بو فکر خام   ایله تعجیل اوزره دفعه اهتمام
قیل توجه قبلهٔ حقه اودم   سجده لر ایله پیاپی داخی هم
حق حضورنده نیاز ایت دائما   تاکه سندن دفع اوله شر قضا
حاصلی ای مظهر سهو وخطا   نیجه محنتدن ایسترسک رها

چون چنان وسواس دیدی زود زود
با خدا کرد و درا اندر سجود

سجده دن قالدرمه باشک روز وشب   بو گناهک عفوینی ایله طلب
دی که یارب خطا ایتدم خطا   بو گناهدن قلبمی ایله رها
بر دخی بن بویله بر فکر سقیم   ایتمیم استغفر الله العظیم
اشک خون آلوده وروی زردله   سوریوزک خاکه نیازه دردله
دفع اوله دیرسک اگر بو ماجرا   ایلیوب دائم ندامتله بکا

سجده که راتر کن از اشک روان
کای خدا تو وارهانم از کمان

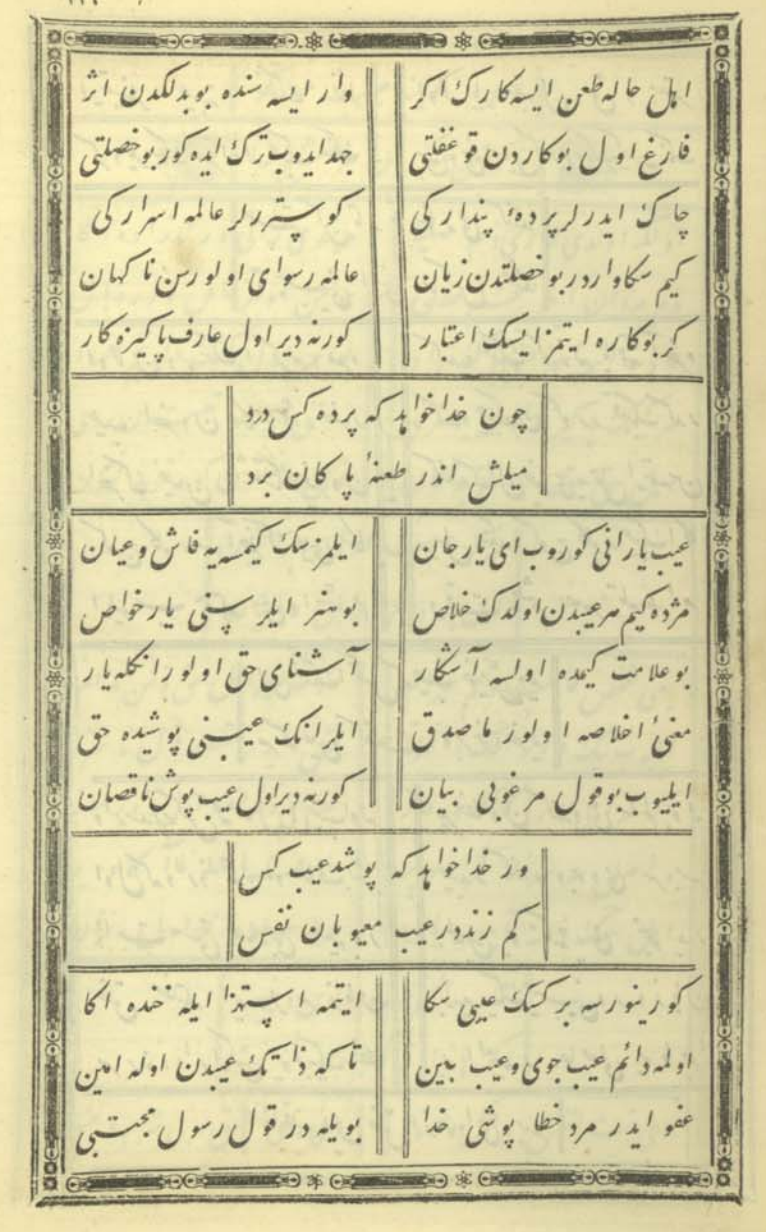
بشنو این تنبیه ترک ظن بد

کوش قیل ای طالب ارکان عشق — کورنه دیر اول زبدهٔ مردان عشق
چونکه اولدک همنشین عارفان — چونکه کوستردک مجتبدن نشان
لازم اولدی کا اوله سن پاک اعتقاد — کورمیه یاران عقیده که فساد
هر نه دکلو ایتسه لرسا که جفا — سن ینه اول حسن ظنده دائما
اولمه ارباب وفایه بدکمان — کوستروب صدق وخلوصی هرزمان

ظن نیکو بر بر اخوان صفا
کرچه آید ظاهر از ایشان جفا

حق اخوانده ایدوب فاسد خیال — وادیٔ ریب وکمانده اولمه ضال
جانکه جنبشلری کوج کلسه کر — سن تحمل ایله کوسترمه کدر
نسخهٔ صبری ایدوب عقد اللسان — اورمه یارانه صقن زخم زبان
اولمه ای مألوف مردان خدا — تابع وهم وخیال ناسزا
کوستررلر صکره روی ردسکا — صحبت یاراندن اولورسن جدا

این خیال و وهم بد چون شد پدید
صد هزاران یار را از هم برید

اهل حاله طعن ایسه کارک اکر — وار ایسه سنده بو بدلکدن اثر
فارغ اول بو کاردن قو غفلتی — جهد ایدوب ترک ایده کور بو خصلتی
چاک ایدرلر پردهٔ پندارکی — کوستررلر عالمه اسرارکی
کیم سکا وارد ربو خصلتدن زیان — عالمه رسوای اولورسن ناکهان
کر بو کاره ایتمز ایسک اعتبار — کورنه دیر اول عارف پاکیزه کار

چون خدا خواهد که پرده کس درد
میلش اندر طعنهٔ پاکان برد

عیب یارانی کوروب ای یار جان — ایلمزسک کیمسه یه فاش وعیان
مژده کیم هر عیبدن اولدک خلاص — بو هنر ایلر سنی یار خواص
بو علامت کیمده اولسه آشکار — آشنای حق اولور انکله یار
معنیٔ اخلاصه اولور ماصدق — ایلر انک عیبنی پوشیده حق
ایلیوب بو قول مرغوبی بیان — کورنه دیر اول عیب پوش ناقصان

ور خدا خواهد که پوشد عیب کس
کم زند در عیب معیوبان نفس

کورینورسه بر کسک عیبی سکا — ایتمه استهزا ایله خنده اکا
اولمه دائم عیب جوی وعیب بین — تا که ذاتک عیبدن اوله امین
عفو ایدر مرد خطا پوشی خدا — بویله در قول رسول مجتبی

ایتمینلر عیبنه خلقڭ نظر ‌ ‌ ‌ اولدیلر مقبول حق و معتبر
کردیلر سڭ ستر اوله عیبڭ سنڭ ‌ ‌ ‌ سن دخی عیبن کورر سڭ کیمسه نڭ

ستر کن تا بر تو ستاری کنند
تا ببینی ایمنی بر کس مخند

اولاین دیر سڭ اکر مردسره ‌ ‌ ‌ کندو عیبڭ کوزله باقمه آخره
عیب اخردن سکا یوقدر ضرر ‌ ‌ ‌ کندو عیبکدن کورر قلبڭ کدر
اخرڭ عیبن اشتسڭ غیردن ‌ ‌ ‌ کندوکه ال غیری یه حمل ایتمه سن
کوج کاورسه آخرڭ عیبی سکا ‌ ‌ ‌ بیل سنکده کوج کاور عیبڭ اکا
ایلیوب همتله سعی و اهتمام ‌ ‌ ‌ دقت چشم بصیر تله مدام

ای خنک انکس که عیب خویش دید
هرکه عیبی کفت اوبر خود خرید

وارمیدر برکس که اول بی عیب اوله ‌ ‌ ‌ هر خطادن کندویی سالم بوله
اول که وار ذاتنده اوصاف بشر ‌ ‌ ‌ عیبدر کندو وجودی سر بسر
ذات هستی صاحبی معیوبدر ‌ ‌ ‌ بلمین بو نکته یی محجوبدر
خلق غفلتله ایدرلر هر زمان ‌ ‌ ‌ بر بریڭ عیبنی ورد زبان
هر برنده وار ایکن یوز بیڭ خطا ‌ ‌ ‌ بو العجبدر حاصلی بو ماجرا

غافلند این خلق از خود ای پسر

لاجرم کویند عیب همدکر

ذکر طعن منکران مرشیخ را

اولکه اولدی کاری ذم اصفیا ‌ ‌ ‌ دینندی زانی و زنازاده اکا
ذم مردان ایلمز تخم حلال ‌ ‌ ‌ مؤمن اولمز حاملِ وزر و وبال
عادت ایتمز سوءظنی پاکزاد ‌ ‌ ‌ صاچمز اول کشت دله تخم فساد
هر کیمڭ پاکیزه اولسه جوهری ‌ ‌ ‌ ذاتنی ایلر بو تهمتدن بری
اهل حق حقنده اولمز بدکمان ‌ ‌ ‌ قول و فعلندن کورنمز بد نشان

هرکه باشد از زنا و زانیان
این برد ظن در حق ربانیان

یعنی شخص فاسد و تخم حرام ‌ ‌ ‌ عادت ایلر اهل حق ذمن مدام
ایلیوب بیڭ درلو افڭ و افترا ‌ ‌ ‌ نقل ایدر حقنده قول ناسزا
که مرائی دیر اکا که بی نماز ‌ ‌ ‌ خبط ایدر قولنده اول تزویرساز
و اصل سرمنزله کمراه دیر ‌ ‌ ‌ عارف باللهه ناآکاه دیر
اهل حقڭ ذمنه آچسه دهان ‌ ‌ ‌ بویله سویلر دائما اول بدزبان

شارب الخمرست و سالوس و خبیث
کمر هانرا از کجا باشد مغیث

ای خبیث النفس و بدفعل و حسود ‌ ‌ ‌ وی ردی الخلق و بی شرم و عنود

حاشا لله کیم اوله مرد خدا شارب الخمر و خبیث اهل ریا
حسب بو حالتلر خیالکدر سنک حسب بو سوزلر حسب حالکدر سنک
طی ایدوب طومارذی ابسم اول سویلمه فعل قبیحک الکم اول
اهل حقی الکمه باطل صقن غیرت حق وارد رای غافل صقن

اینچنین بهتان منه بر اهل حق
کین خیال تست برکردان ورق

مرغ خاکیسن سن ای مردارخوار پرو بالک سا که اولمز سازکار
مرغ افلاکی کبی پروازی قو طوریرکده جنبش شهبازی قو
سنده درعدایتدوکک اول ترهات عارفک ذاتنده یوقدر بو صفات
اولسه ده عارفده انلردن اثر بحره قازوراتدن کلمز کدر
چکمه نامن مرد پاک وکا ملک خلقتنده عارف دریادلک

این نبا شدور بود ای مرغ خاک
بحر قلزم را زمرداری چه باک

طوتهلم عارفده اولمش بویله حال آفتابه سایه دن ایرمز زوال
جوهر قدرین شکست ایتمز عرض بیلندر بو نکته دن قصد و غرض
عارف ایتمز بویله ذلتدن زیان آتش ابراهیمه ویرمز سوزجان
نار ایله نمرودی تخویف ایله سن کیم ضرر یوقدر خلیله ناردن

منکر حقدر کیدنلر دوزخه یوخسه دوشمز اهل حق اول برزخه

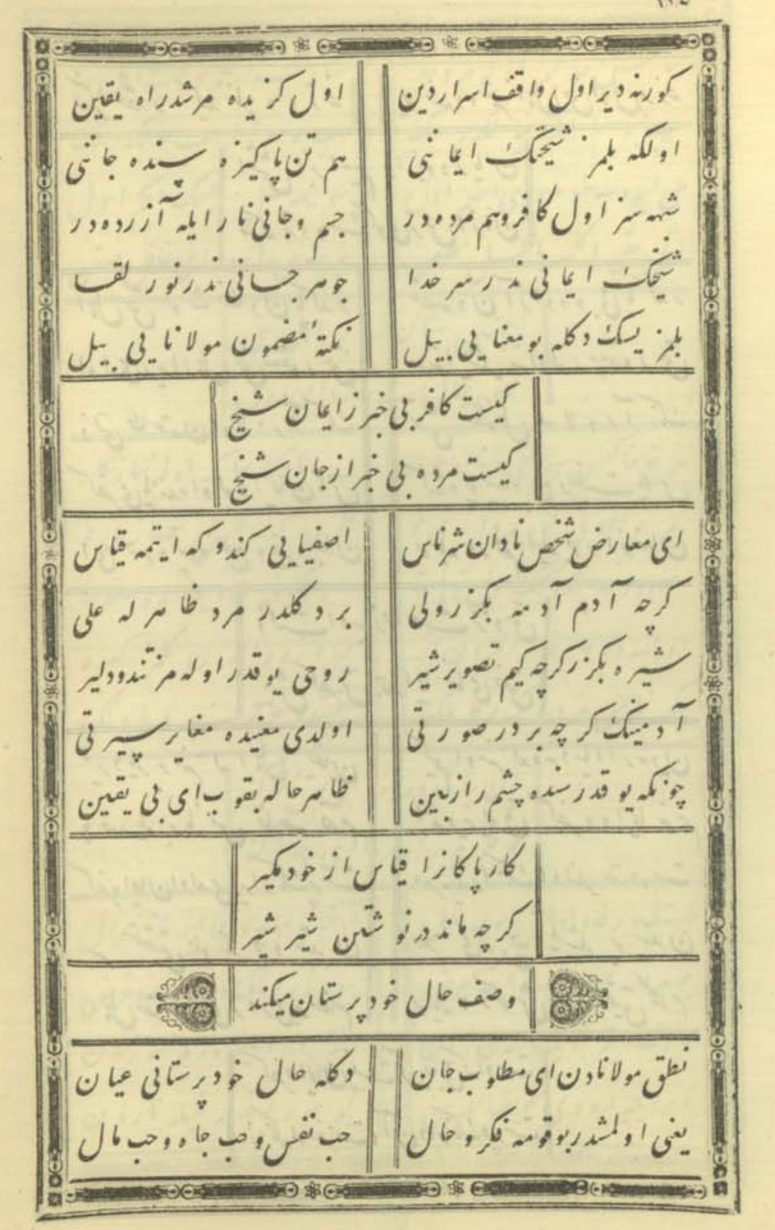
آتش ابراهیم را نبود زیان
هرکه نمرودست کومی ترس ازان

اهل حق لوث خطادن پاکدر غصه دن آزاده و بی باکدر
اولدی زیرا اهل حق مغفور حق هرنه ایشلرسه اولور معذور حق
ذلتی طاعتدن اولادر آنک تهمتی مقبول مولادر آنک
کفری یانده اولور ایمان ناس کهنه و پوسیده بی رغبت پلاس
ای حسود تیره طبع و خیره جان بویله درفهم ایله بور از نهان

ذلت اوبه زطاعت نزد حق
پیش کفرش جمله ایمانهای خلق

ایردیلر رمز له اهل یقین کیم اومنزلده نه دنیا وارنه دین
باصدیلر برماٴمن خاصه قدم انده یریوق کفره وایمانه هم
کفر وایمان اولدی زیرا رنک پوست مغز یدر آنک اولنلر حقه دوست
سر تحقیقی طونیلر دوستدن مغزی ترجیح ایلمشلر پوستدن
اهل حقه اولدی روزی برمقام بویله درکوش ایله تحقیق کلام

کفر وایمان نیست آن جایی که اوست
زانکه او مغزست و آن دو رنک وپوست

کورنه دیر اول واقف اسراردین　　اول کزیده مرشدراه یقین
اولکه بلمز شیخنک ایمانی　　هم تن پاکیزه سنده جانی
شبهه سز اول کافر وهم مرده در　　جسم وجانی نارایله آزرده در
شیخنک ایمانی نذر سر خدا　　جوهر جانی نذر نور لقا
بلمز یسک دکله بو معنایی بیل　　نکتهٔ مضمون مولانایی بیل

کیست کافر بی خبر زایمان شیخ
کیست مرده بی خبر ازجان شیخ

ای معارض شخص نادان شرناس　　اصفیایی کندوکه ایتمه قیاس
کرچه آدم آدمه بکزرولی　　بردکلدر مرد ظاهرله علی
شیره بکزرکرچه کیم تصویر شیر　　روحی یوقدر اوله مز تندودلیر
آدمینک کرچه بردر صورتی　　اولدی معنیده مغاير سیرتی
چونکه یوقدر سنده چشم رازبین　　ظاهر حاله بقوب ای بی یقین

کارپاکان را قیاس از خود مگیر
گرچه ماند در نوشتن شیر شیر

وصف حال خودپرستان میکند

نطق مولانادن ای مطلوب جان　　دکله حال خودپرستانی عیان
یعنی اولمشدر بوقومه فکر وحال　　حب نفس وحب جاه وحب مال

حسن دنیایی ایدوب محبوب نفس　　اولدیلر زنلر کبی مغلوب نفس
قبله سیدر بونلرک نفس وهوا　　بت کبی آکه طپرلر دائما
بونلرک یوق امر حقه رغبتی　　حاصلی اولدی بوقومک عادتی

ازهوس وزعشق این دنیای دون
چون زنان مرنفس را بودن زبون

بونلر اولمزلر قلوبه آشنا　　اهل دلدن دایم ایلرلر ابا
ذوق دلدن بیخبر درجمله سی　　صورت آدمده خردرجمله سی
کورینورلر پادشاهان دله　　روبهانه حیله وتزویر ایله
اولدیلر بوبابده بالاتفاق　　سالکان وادی جهل ونفاق
قولنه اولمز بوقومک اعتبار　　اولدی الحق بونلره کاروشعار

بادل وبااهل دل بیگانگی
باشهان تزویر وروبه شانگی

ای مزور شخص پرمکر ودغا　　هرزه کودخال فعل اصفیا
ایلمزسن وضع مردانی پسند　　کولسن زیرا دکلسن هوشمند
ویردوکک السه کدادیرسن اکا　　آلمسه اهل ریا دیرسن اکا
هرنه وادیده کورنسه اهل حق　　سن ینه ایلرسن اکه طعن ودق
چونکه هروضعه ایدرسن قیل وقال　　سویله ایمدی نیلسون یا اهل حال

کر پذیرد چیز تو کوئی کداست
ورنه کویی رزق ومکرست ودغاست

خلق ایله بر کامل ایتسه اختلاط   هر کیسه کوسترسه روی انبساط
کورسنك اکثر صحبت احبابده   تهمت ایلرسن اکا اول بابده
یعنی دیرسن بونده وارحرص وطمع   اولمامش مصداق عزمن قنع
کوشهٔ خلوتده ایتسه انزوا   کبر واستغناسی وار دیرسن اکا
کثرت وخلوتده اصحاب یقین   برنفس اولمز لسانکدن امین

کر درآمیزد تو کویی طامعست
ورنه کویی در تکبر مولعست

ای مداهن خودپرست یاوه تاز   وی منافق بدکمان وحیله ساز
مرنه حال اوزره کورنسه اهل حال   سن اکا دیرسن ینه کمراه وضال
راه حقه ایتسه لر دعوت سنی   عذر ایدوب دیرسن که عفو ایلك بنی
قدرتم یوقدر بودر تحقیق حال   مانعمدر مصرف اهل وعیال
عادت ایتمش سن بوکاری دمبدم   یا ایدرسن اهل حقی قدح وذم

یا منافق وار عذر آری که من
مانده ام در نفقهٔ فرزند وزن

ایلیوب دائم بو یوزدن اعتذار   دیرسن اولدم بن رهین کسب وکار

ایتمسم بر لحظه کاره اهتمام   کورینور امرلو ازم ناتمام
اهل واولادم چکرلر اضطراب   هم ایدرلر با که بیك درلو عتاب
یوق چوباشم قاشیماغه قدرتم   سعی دینه نیجه اولسون طاقتم
نقد وقتم خرجه ایتمز وفا   فکر واندیشه کوزآچدرمز بکا

نی مرا پروای سر خاریدنست
نی مرا پروای دین ورزیدنست

هر منافق خودپرست وبدکمان   دایما ایلر بو اعذاری بیان
یعنی اشتغال اولمسه مانع بکا   بن اولوردم سالك راه خدا
کند وزعمنجه بودراندن مراد   دیمیه تا خلق اکا بی اعتقاد
رغبت ایلر اهل حقه صورتا   لیك یوقدر سپیر تنده بو صفا
بعض شیخه کاهی حالن یاد ایدوب   دل اوجیله دیرلر استمداد ایدوب

ای فلان مارا بهمت یاد دار
تا شویم از اولیا پایان کار

بویله سویلر کرچه اول باردنفس   کرم اولوب مقصوده کوسترمز هوس
انده یوقدر سوز جان ودرد دل   اول سببدن قولنه صادق دکل
صانکه برنائم ایدوب خلط کلام   اولور اول دم ینه مغلوب منام
ایتسه کر چکدن اکر حقی طلب   دیده سی بیدار اولوردی روز وشب

اول اسیر غفلت و مست و هوا	جمله بی معنی سوزندن ماعدا

اینچنین هم نی ز درد و سوز گفت
خوابناکی هرزه گفت و باز خفت

حاصلی اول خودپرست و بی خبر	اولسه همصحبت مشایخله اکر
عرض اخلاص ایلیوب تعظیم ایدر	دست و دامانن اوپوب تکریم ایدر
عذر ایدوب دیر اولسه قلبمده حضور	بردم ایتمزدم زیارتده قصور
لیک بند اولدی بکا قوت عیال	ایلرین زحمت چکوب کسب حلال
طوتدیلر دامانی فرزند و زن	ناتوانم عجز ایله غایتده بن

هیچ چاره نیست از قوت عیال
از بن دندان کنم کسب حلال

کذبله ایتمکده سن ای خودپرست	کندوکی خوار و حقیر و دون و پست
ایتمکیچون ظاهرا دفع سؤال	بلکه رفع سوء فعل و سوء حال
دایم ایلرسن بو کذبی اختیار	ایلمزسن کیمسه دن برذره عار
کورینور قانک حلال ای کشتنی	واجب القتل ایلمش کذبک سنی
بویله وضع بی مآل ایتمه یوری	دعوی کسب حلال ایتمه یوری

چه حلال ای کشته از اهل ضلال
غیر خون تو نمی بینم حلال

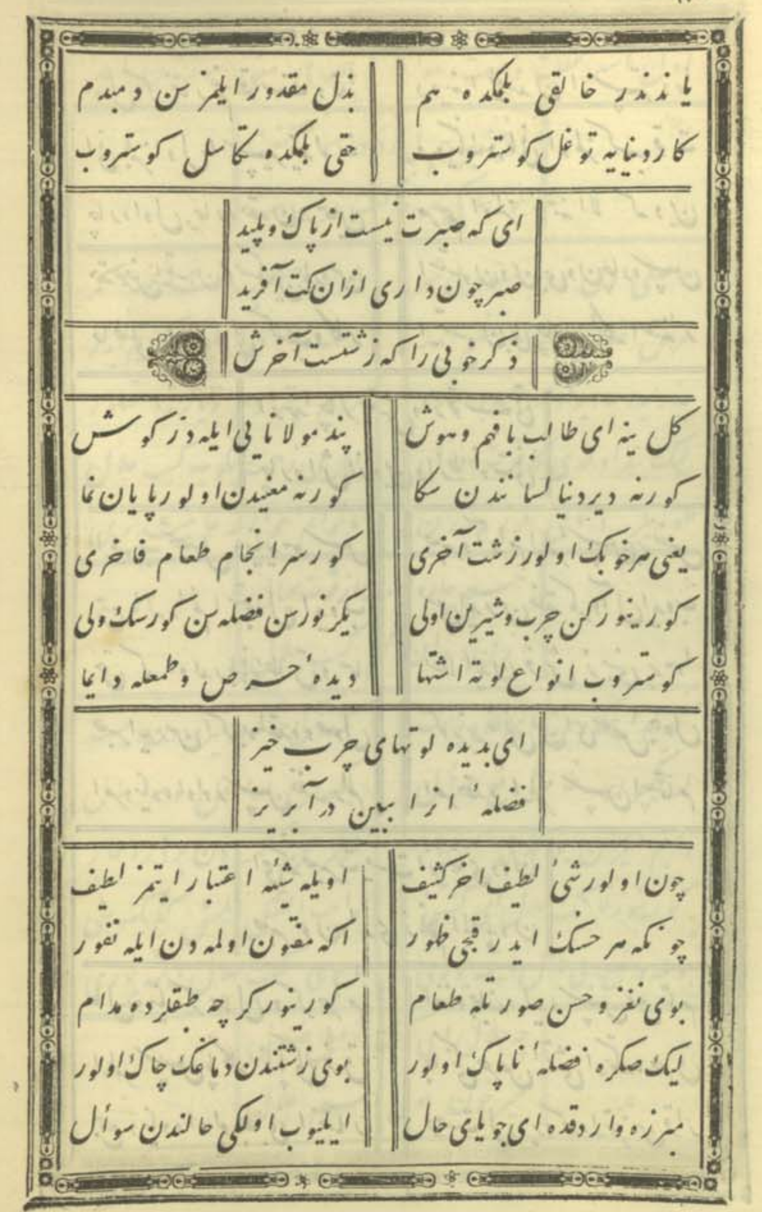
اول کرفتار غم قوت و غذا	دردینه ابلیسدن ایستر دوا
انی بلمز اول اسیر قید لوت	دردینک درمانی اولمز کسب قوت
چاره اول بیماره حقدن در همین	مرهم اولمز زخمنه الا که دین
حقه عرض ایتسون او مسکین یاره سن	استسون دین نبی دن چاره سن
حاصلی اومبتلای کسب و کار	ایتمسون بی چاره الکه اعتذار

از خدا چارستش و از قوت نی
چاره اش از دین و از طاغوت نی

ایلیوب تحصیل دنیایه هوس	صبر و آرام ایلمزسن بر نفس
جمع ماله دائم استعجال ایدوب	سعی ایدرسن خلقه مکر و آل ایدوب
حق که اولدر بانی اطباق و سما	بسط ایدن فرش زمینی بر هوا
صبر ایدرسن اکه بولمقده وصول	کورنجه غافل سن ای شخص جهول
امر دنیاده اولورسن نفسه رام	امر حقده ایلمزسن اهتمام

ای که صبرت نیست از دنیای دون
صبر چون داری ز نعم الماهدون

مال دنیا کر حلال و کر حرام	اخذ و جلبنده ایدرسن سعی تام
ایلمزسن پاکله ناپاکی فرق	جانکی حرص آتشی ایتمکده حرق
جمع دنیاده اولوب بی اختیار	فرصت آل ویردکده ایتمزسن قرار

یا نذر خالقی بلمکده هم
کار دنیایه توغل کوستروب

بذل مقدور ایلمزسن دمبدم
حقی بلمکده تکاسل کوستروب

ای که صبرت نیست از پاک و پلید
صبر چون داری ازان کت آفرید

ذکر خوبی را که زشتست آخرش

کل بنه ای طالب بافهم و هوش
کورنه دیر دنیا لسانندن سکا
یعنی هر خوبک اولور زشت آخری
کورینورکن چرب و شیرین اولی
کوستروب انواع لوتە اشتها

پند مولانایی ایله در کوش
کورنه معنیدن اولور پایان نما
کورسر انجام طعام فاخری
یکر نورسن فضله سن کورسک ولی
دیده حرص و طمعله دایا

ای بدیده لوتهای چرب خیز
فضلهٔ ازا ببین در آبریز

چون اولورشیٔ لطیف اخر کثیف
چونکه هر حسک اید رقبحی ظهور
بوی نغز و حسن صورتله طعام
لیک صکره فضلهٔ ناپاک اولور
مبرزه وارد قده ای جویای حال

اولیه شیئه اعتبار ایتمز لطیف
اکه مفتون اولمه دن ایله نفور
کورینور کرچه طبقلرده مدام
بوی زشتندن دماغک چاک اولور
ایلیوب اولکی حالندن سؤال

مر جبث را کو که آن خوبیت کو
در طبق آن مغز و آن نغزی و بو

یعنی ای فضلە قنی اول روی خوب
دیر که انلر دانه وبن دام ایدم
چون سنی صید ایلدم بن ناکهان
بیل که دنیا دام و شهوت دانه در
ایتمکیچون فضله دن اخذ عبر

اول طبقده ویردوکک خوش بوی خوب
روز و شب صیاد خاص و عام ایدم
دانهٔ تزویری ایتدم نهان
دانه یه الدانمین مر دانه در
استسک حسن قدیمندن خبر

کویدا وان دانه بدمن دام آن
چون شدی تو صید شد دانه نهان

عبرت آلدکسه اکر بو نکته دن
هر کیم اولسه کاربین عاقبت
ایتمه حسن اول حاله نظر
بولدی آخربین اولان بخت سعید
بلکه ابعد در دیمش ملا جلال

عاقبت بین اولمغه جهد ایله سن
عاقبت حاصلدر آنکا منفعت
آخره باق قیلمه آخرده مقر
اولدی آخربین اولان حقدن بعید
بو یله دربی شائبه تحقیق حال

هر که آخر بین ترا و مسعودتر
هر که آخر بین ترا و مبعودتر

عاقبت احوالن اول مرد جهان
ایلمش برو جمله داخی بیان

یعنی ایردکده زمان نوبهار　　آچیلور ازهار دشت و کوهسار
حسن ازهاری کورنلر لاجرم　　لب کزان اولور تعجیدن اودم
صکره ایردکده دم سرد خزان　　زرد اولور اوراق باغ و گلستان
اول هرشیٔ دنیا اویله در　　آخر هر خوب و زیبا بویله در

ای زخوبی بهاران لب گزان
بنگر آن زردی و سردی خزان

روز روشنده جمال آفتاب　　جمله دنیایی ایدر پر نور و تاب
طلعتی آفاقه نور افشان اولور　　دهری ایلر پرضیا رخشان اولور
ایلسک وقت غروب آکه نگاه　　مرکی ظاهر کورینور بختی سیاه
بویله در پایان حسن ماسوا　　اوله باقمه پس ای مرد خدا
جمله نک انجامنه ایله نظر　　گرچه کیم ظاهرده ای نور بصر

روز دیدی طلعت خورشید خوب
مرگ او را یاد کن وقت غروب

همچنان بدر منیر و تابدار　　طاق گردونه اولور پرتو نثار
روشن ایلر تیره شبده عالمی　　فرویر دنیاده روی خرمی
آخر ایردکده لیالیٔ محاق　　تار اولور اکه بو روشن چارطاق
حسرت حسن و جمال انجام کار　　جسمن ایلر زرد و باریک و نزار

باقمه حسن صورته ای عین جان　　هر کمالک کورزوالندن نشان

بدر را دیدی برین خوش چارطاق
حسرتش را هم ببین اندر محاق

در بیان ترک هرکو فانی است

چونکه بلدک حسن حال ظاهری　　ظاهر اولدی اولی و آخری
ایمدی دلبند اولمه حسن ظاهره　　صرف همت قیلمه شیٔ فاخره
هرنه کیم سن اندن اولدک شادمان　　فرقتن فکر ایله آنک هر زمان
ایتمه دنیایه محبت جان ایله　　کیم گیدر پس عاقبت خسران ایله
اولمه زینهار ای طلبکار یقین　　سود و کنک شینک فراقندن امین

هرچه از وی شاد گردی در جهان
از فراق او بیندیش آن زمان

اول سنی مسرور ایدن شیٔ حسن　　عقل و هوش الدی هزاران کیمسه دن
ایلدی چوق کیمسه یی مسرور و شاد　　آخر اندن صحرادی مانند باد
اولدی بومیدن نیچه مشیار مست　　کتدی کیفی نوش ایدن بولدی شکست
ایتدی چوق شخصی بو نعمت امتلا　　عاقبت درد شکم ویردی ا کا
ایتمه اکه جبکی حددن فزون　　بلمش اول ای مائل دنیای دون

زانچه گشتی شاد بس کس شاد شد

آخر ازوی جست وهمچون باد شد

جهد ایدوب دل ویرمه‌دو دنیا جنه ‌ ‌ ‌ اولمه بسته حسن اشیا جنه
بی قرارو بی بقا درسوددوگک ‌ ‌ ‌ بی حقیقت بیوفا درسوددوگک
قیل تدارک الده فرصت وارایکن ‌ ‌ ‌ اول سنی ترک ایتمدین ترک ایله‌سن
یار هرجایی دکلدر پایدار ‌ ‌ ‌ ایلمز بریرده آرام وقرار
اول سنک میل ایتدوگک برک مراد ‌ ‌ ‌ صحرادی چوق کیمسه‌دن مانند باد

از توهم بجهد تو دل بروی منه
پیش کو.. بجهد تو خود ازوی بجه

چونکه یوقدر زوال دنیاده بقا ‌ ‌ ‌ مرده حکمن ویردی دانالر اکا
آنی سومک مرده سومکدر همان ‌ ‌ ‌ عاشق اولمز اکا الا ابلهان
عشق مرده ایلمز دلده قرار ‌ ‌ ‌ یعنی اولمز اول محبت پایدار
مرده بی قوای گرفتار هوا ‌ ‌ ‌ حی وقیومه محبت قیل که تا
ایریشه‌سن که حیات جاودان ‌ ‌ ‌ کیم دیمش زیرا اپیر زنده جان

عشق بر مرده نباشد پایدار
عشق را بر حی و بر قیوم دار

ای اسیر رنک وبوی دلفریب ‌ ‌ ‌ رنک شهوت نفسکی ایتمش فریب
نقش دنیایه بو غرتلر ندر ‌ ‌ ‌ بوهوسلر بو محبتلر ندر

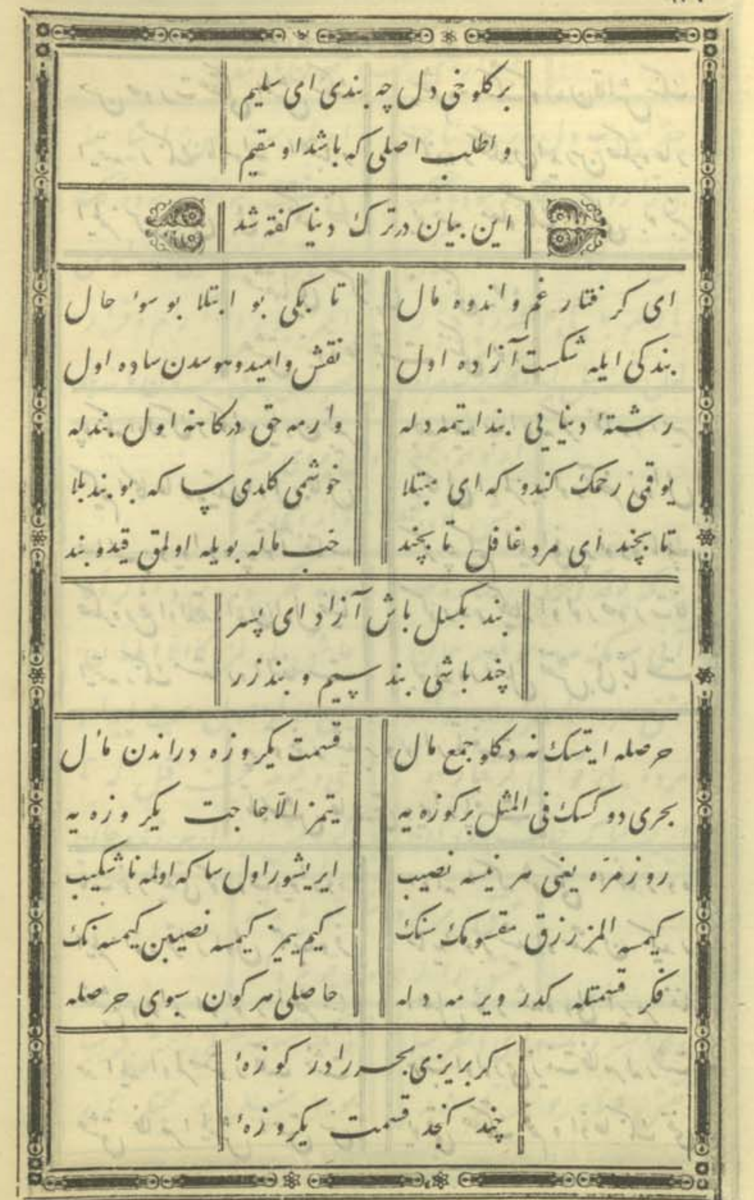
حسن صورت عقلکی المش سنک ‌ ‌ ‌ چشم وهوشک کورمدن قالمش سنک
ایتمه رنک ماسوایه اعتبار ‌ ‌ ‌ کندو رنکگدن ایدرسن صکره عار
ایلمزسن حسن بی رنکه نظر ‌ ‌ ‌ یوخسه معلومک دکلمی بوخبر

عشقهایی کز پی رنکی بود
عشق نبود عاقبت ننکی بود

چونکه اولدک رنک دنیادن خبیر ‌ ‌ ‌ جهد ایدوب اولمه گرفتار واسیر
کیم اکا عاریتیدر اول جمال ‌ ‌ ‌ برکال اولمز بولور آخر زوال
صالسه بر دیواره پرتو آفتاب ‌ ‌ ‌ گرچه کیم ایلرانی پرنور وتاب
صکره رفع اولدقده اندن اول ضیا ‌ ‌ ‌ کورنه رنکیله اولور صورت نما
ایتمه رنک مستعاره التفات ‌ ‌ ‌ بویله‌در تمثیل نقش بی ثبات

پرتو خورشید بر دیوار تافت
تابش عاریتی دیوار یافت

تاب خورشیدی کوروب دیوارده ‌ ‌ ‌ اولمه اکه شوقکی اظهارده
ایلمز انده قرار اول تاب وفر ‌ ‌ ‌ سایهٔ خورشید اوستندن کیدر
شعشع دیوار اولور آخر هبا ‌ ‌ ‌ اصل خورشیده ولی ایرمز فنا
مهر ایله اولمز منور قلب خشت ‌ ‌ ‌ خوب اولوری زینت ظاهرله زشت
عشق ظاهر ایلمش احمق سنی ‌ ‌ ‌ یوقمی عقلک فهم و ادعانک قنی

برکلوخی دل چه بندی ای سلیم
واطلب اصلی که باشد او مقیم

این بیان درترک دنیا گفته شد

ای گرفتار غم واندوه مال — تا بکی بو ابتلا بو سوء حال
بندکی ایله شکست آزاده اول — نقش وامید وهوسدن ساده اول
رشتهٔ دنیایی بند ایتمه دله — وارمه حق درگاهنه اول بندله
یوقمی رحمک کندوکه ای مبتلا — خوشمی کلدی سکا که بو بند بلا
تا بچند ای مرد غافل تا بچند — خب ماله بویله اولمق قید وبند

بند بکسل باش آزاد ای پسر
چند باشی بند سیم وبند زر

حوصله ایتسک نه دکلو جمع مال — قسمت یکروزه دراندن مال
بحری دوکسک فی المثل برکوزه یه — یتمز الّا حاجت یکروزه یه
روزمره یعنی هرنسه نصیب — ایرپشور اول سا که اولمه ناشکیب
کیمسه المز رزق مقسومک سنک — کیم یمز کیمسه نصیبن کیمسه نک
فکر قسمتله کدر ویرمه دله — حاصلی هرکون سبوی حوصله

گر بریزی بحر را در کوزهٔ
چند گنجد قسمت یکروزهٔ

چشمه چشمه سیم وزر اولسه روان — کوزه کوزه السه لر خلق جهان
اهل حرصک کوزه سی طولمزینه — کندو قانسه چشمی سیر اولمزینه
انده کیم واردر قناعتدن اثر — اول غنیدر فقرا کاویرمز ضرر
چون صدف قطره یله ایتدی اکتفا — اولدی پردر لطیف وذی بها
حرص ونفس اوزکه بلادر آدمه — دور آدمدن کلنجه بودمه

کوزهٔ چشم حریصان پر نشد
تا صدف قانع نشد پر در نشد

زهد اودرسن ایده سن دنیایی ترک — اول سنی ترک ایتمیه بی زاد وبرک
گر بو معنیدن نه دیرسک مفاد — دیل که ترک اختیار ایدر مراد
کندو نفسکدن اولورسه ترک اگر — اهل ترک ایچره اولورسن معتبر
دائما اقبال ایدر دنیا سکا — عرض استغنا ایدرسن سن اکا
لطف زهدی بلدروب ملای روم — کورنه دیر اول مرشد حکمت رسوم

ترک دنیا هر که کرد از زهد خویش
پیش آید پیش او دنیا و پیش

بو العجب سرمایه در ترک وجود — اولور البته انک سودی شهود
ترک هستی الیلین بی ارتیاب — شاهد مقصودی کوردی بی حجاب
یعنی برخوردار اولوب دیداردن — ذوق الور سیر جمال یاردن

حب دنیا اولمز ارتوق کارا کا — کوره نور کار جهان مردار اکا
اکه کیم مشهود اولور دیدار یار — ایلمز امر جهانه اعتبار

هر که از دیدار برخوردار شد
این جهان در چشم او مردار شد

چون بولور ترک ایلی سود بی شمار — سن دخی ایله بو کاری اختیار
ملک وجاهی ترک ایدوب ادهم کبی — اولیکور ملک خلودک طالبی
مانع قرب خدادر ملک وجاه — طالب حقه بلادر ملک وجاه
الدانوب بند اولمه صورت ملکنه — داخل اول شاهان معنی سلکنه
دولت فانی دکلدر معتبر — دولت باقی مراد که اکر

ملک برهم زن تو ادهم وار زود
تا بیابی همچو او ملک خلود

اهل حق قولنجه ای خلق جهان — اولدی بودار جهان زندان جان
جسمکز دنیا ایله مأنوسیدر — انده اما جانکز محبوسیدر
جانکز محبسدن ازاد ایلکوز — لامکان صحراسنی یاد ایلکوز
عزم ایدوب دشت فراخ وحدته — یول بولک ایوان وکاخ وحدته
ایمکوز بو قول تحقیقه مکان — فی الحقیقه ای اسیران جهان

این جهان خود حبس جانهای شماست

هین روید آنسو که صحرای شماست

هر کیم ایلر ملک صورتدن گذر — عالم معنی اولور آکا مقر
اولماکوز بونده اسیر رنک وبو — عالم بی رنکی ایلک جست وجو
اولدی معنیده بو عالم تیره چاه — عاقل ایتمز تیره چاهی جایگاه
یوسف جانی ایدن بوندن خلاص — اولدی سلطان سریر مصر خاص
همت ایلک بو مکاندن چقمغه — یعنی بودار جهاندن چقمغه

کین جهان چاهیست پس تاریک وتنگ
هست بیرون عالمی بی بو ورنگ

چون بنزه فرمان حقله انبیا — اولدیلر راه خدایه رهنما
عالم بالایه دعوت قلدیلر — منزل قربه دلالت قلدیلر
اول شهنشاهان ملک لامکان — اولدیلر جان کبی اعلایه روان
انلرک هر کیم که اولدی پیروی — تنک وتار اولور آکا دنیا اوی
حاصلی اول پادشاهان غیور — ایتدیلر ملک اسفلده حضور

انبیا را تنگ آمد این جهان
چون شهان رفتند اندر لامکان

چق بو چاه تیره دن ای یار جان — صوکبی اول وادیٔ عشقه روان
ایریشور سنه نعرهٔ غولان سکا — ذکر حقله آتش انداز اول اکا

فكر دنيايى درونكدن چقر
ايلمه اول كركسه مركز نظر

كوزديكوب نركس كبى دايم اكا
اولمه حيران و اسير و مبتلا

جهد ايدوب اى سالك راه بقا
وحشت آباد فناده دائما

ذكر حق كن بانك غولانرا بسوز
چشم نركس وارازين كركس بسوز

دربيان ذم وقدح مال وجاه

اهل دنياقولى اوزره مال وزر
ستر ايدر خلقك عيوبن سربسر

فقرايله ديرلرعيوب اولورعيان
جهلى ياد ايتمزلر اما عاميان

اول سبدن خلق ايدرلرجمع مال
بويله درلر اما كه قول اهل مال

مال وزر بكزركلاهه فى المثل
ستر اوله تا كيم انكله عيب كل

اول كه يوق باشنده كلدن اضطراب
سربرهنه اولسه ده ايتمز حجاب

مال وزرسررابودهمچون كلاه
كل بوداو كز كله سازدپناه

انده كيم زلف عبيراسا اولور
بى كلاه اولسه دخى رعنا اولور

يعنى بركسده خلوص اولسه تمام
جمع ماله ايلمز اقدام تام

مالى اولسه حفظ و امساك ايلمز
چقسه الدن سينه سن چاك ايلمز

بلكه ايلر حقه اخلاصن زياد
هم اولور محكم دلنده اعتقاد

خاطرين ايتمز پريشان دائما
خود محققدر بوحالت ظاهرا

انكه زلف جعدرعنا باشدشش
چون كلاهش رفت زيبا باشدشش

اولدى باقول عزيزان كرام
مال دنيا ملك عقبى ايكى دام

كيم برينه دوشدى مرغان ضعيف
برينه صيد اولدى مرغان شريف

دام دنيايه دوشن اولمز خلاص
اول سببدن اكه ميل ايتمز خواص

سن دخى اولوب همای لامكان
دام دنيايى ايدنمه آشيان

جهد ايدوب اول دام عقبايه شكار
اولدى زيرا كرنهان كر آشكار

مال دنيا دام مرغان ضعيف
ملك عقبى دام مرغان شريف

اى جهانى بنده فرمان ايدن
نامنى ميروشه ذيشان ايدن

بلمدك دنيا سنى ايتمش اسير
نا كمى برعكس ايتمش سن امير

صانمه كيم دنيايى سن ايتدك شكار
بنده چكمشدرسنى اول آشكار

نفسه رام وشهوته محكوم سن
پنجهٔ اتشده كو ياموم سن

كوش ايدوب بوحق سوزى ايتمه جدل
بويله درحال وماٰلك ماحصل

باز كونه اى اسير اين جهان
نام خود كردى امير اين جهان

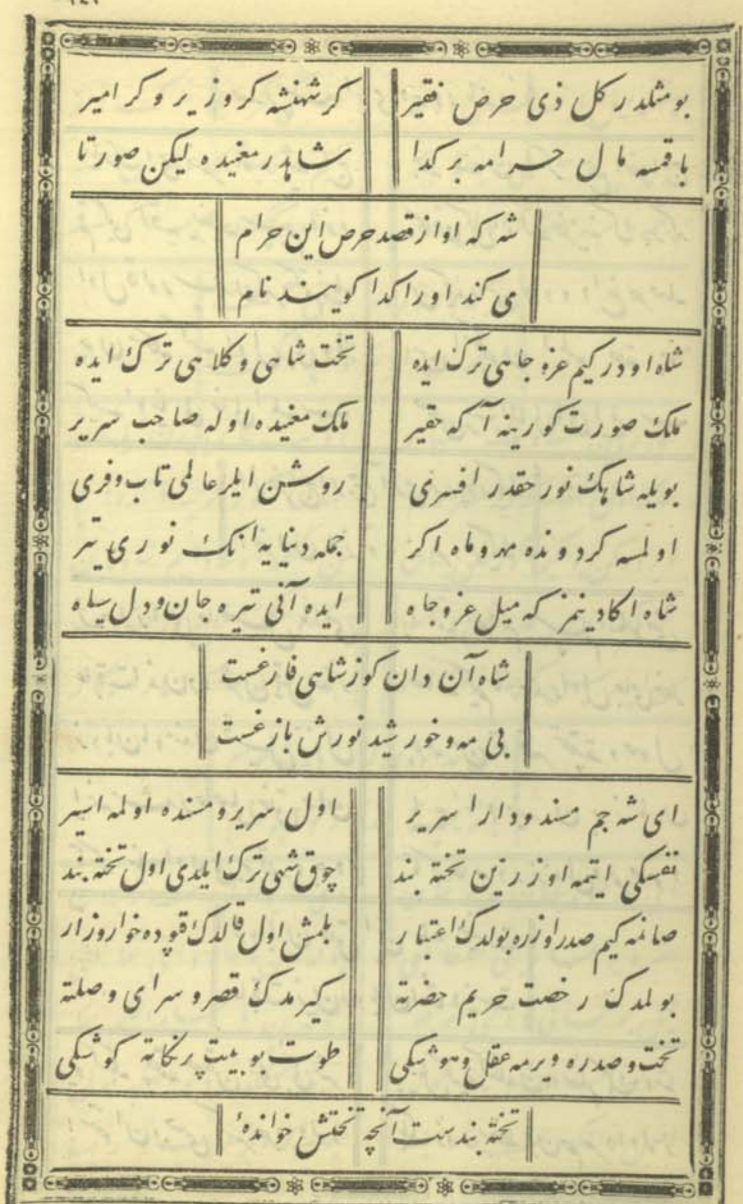
ای رذیل النفس وطماع ودنی
حرصڭ ایتمش بندهٔ دنیاسنی
خواجهٔ دنیایه اولمش پس غلام
خدمتن ایتمکده پس هر صبح وشام
بستهٔ قید جهانسن بلمش اول
بندهٔ محبوس جانسن بلمش اول
حق بوکیم اولمش کال حرصله
فکر دنیا کردنکده سلسله
سن ایتشمز پس اکرچه دائما
دیرلر اپان طعنله دنیا سکا

ای تو بنده مجو این جهان سن جان
چند کویی خویش را خواجه جهان

بو العجیدر عقلی حلقڭ بو العجب
کیم اسیره ایلمشلر شه لقب
نیتهٔ کیم برعکس دایم قورعوام
بر سیه روزنکی یه کافور نام
شاه اودرکیم بندهٔ جاه اولمیه
روسپید اولدرکه کمراه اولمیه
بنده اولدرکیم اولور نفسه غلام
روسیاه اولدرکه قالور ناتمام
بویله دربو قصه امامر زمان
باقیوب معناسنه خلق جهان

مر اسیران را لقب کردند شاه
عکس چون کافور نام این سیاه

شه که حرص ایلر حرامه دائما
شه دیمزلر نامنه دیرلر کدا
کیم طمع زیرا کدالرکاریدر
بی نصاب و بی نوالرکاریدر
شاه اودرکانڭ اوله قلبی غنی
ایتمیه دنیا ایچون نامن دنی

بومثلدر کل ذی حرص فقیر
کرشهنشه کروزیر وکر امیر
باقسه مال حرامه برکدا
شاهدر معنیده لیکن صورتا

شه که او از قصد حرص این حرام
می کند او را کدا کویند نام

شاه اودرکیم عزوجاهی ترک ایده
تخت شاهی وکلاهی ترک ایده
ملکٔ صورت کورینه آکه حقیر
ملکٔ معنیده اوله صاحب سریر
بویله شاهڭ نورحقدر افسری
روشن ایلر عالمی تاب وفری
اولمسه کردونده مهر وماه اکر
جمله دنیایه انڭ نوری یتر
شاه اکادینمز که میل عز وجاه
ایده آنی تیره جان ودل سیاه

شاه آن دان کوز شاهی فارغست
بی مه وخورشید نورش بازغست

ای شه جم مسند ودارا سریر
اول سریر ومسنده اولمه اسیر
نفسکی ایتمه او زرین تخته بند
چوق شهی ترک ایلدی اول تخته بند
صانمه کیم صدر اوزره بولدڭ اعتبار
بلمش اول قالدڭ قپوده خوار وزار
بولمدڭ رخصت حریم حضرته
کیرمدڭ قصر وسرای وصلته
تخت وصدره ویرمه عقل وهوشڭی
طوت بو بیت پرنکاته کوشڭی

تخته بندست آنچه تختش خوانده

صدر پند اری و بر در مانده'

ایلسک ای خسرو خورشید تاج
قم کبی اقسه یغلسه سیم و زر
اول قالورسندن کیرو کتم نیله
چون سکله کتمیه اول بی وفا
کیسه' دنیایی خالی ایلیوب

جمله ملتدن اکر جمع خراج
کان کبی اولسه خزینه ک پر کهر
سن کیدرسن درد و داغ حرصله
سن انکچون ایلمه خلقه جفا
صحن بیت المالی مالی ایلیوب

ازخراج ارجمع آری زرچوریک
اخران از تو بماند مرده ریک

زینهار ای حاصل مامنی
عاقبت اندن دوشرسن قیل حذر
نردبان ماومندن قیل نزول
اینمه مشدر حاصلی خلق جهان
تاکه بنیاد اولدی بو قصر وجود

ایتمه عزم سپلم ماومنی
صانمه کیم ما' مندر اول جای خطر
بوله سن تا قصر تحقیقه وصول
پایه' ماومنیدن برزمان
تاکه ظاهردر نزول وهم صعود

نردبان خلق این ماومنیست
عاقبت زین نردبان افتادنیست

یوکسکه چقمه صقن ای بی خبر
استخوان وجسمی یکسر خرد اولور

بیل که یوکسکدن دوشنلر یک دوشر
بلکه زورسقطه دن هم مرد اولور

چقمغه میل ایتمه طاق دولته
پایه پایه جایکی ایتمه بلند
چقمه بام رفعته تا اول قدر

دوشکی فکر ایله خاک ذلته
کیم دوشوب ناکاه اولورسن مستمند
دوشدوکک دم ایرمیه سا که ضرر

هرکه بالاتر رود احمق ترست
استخوان او بتر خواهد شکست

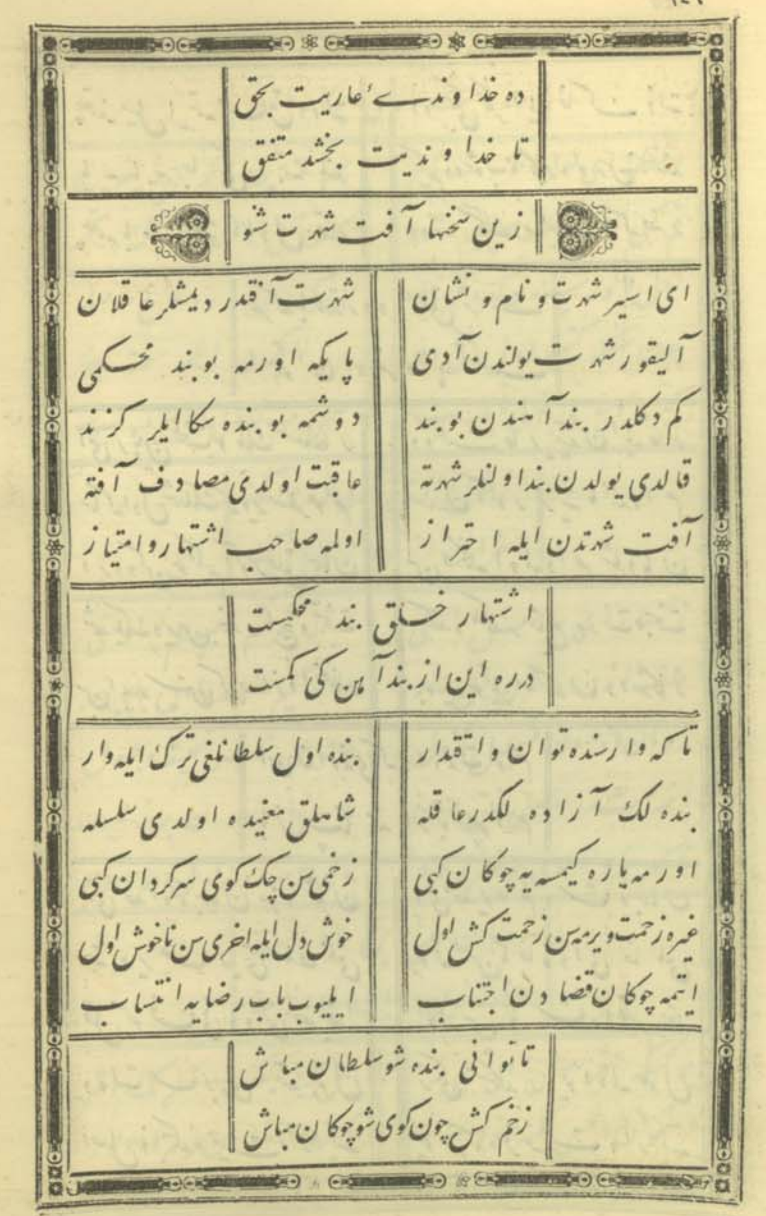
ای رهین تخت و ملک مستعار
سا که اول شهلک که ویرمشلر عوام
ویردوکن چونکیم آلور خلق جهان
شمدیلک دیرسن بندر تاج و تخت
سن ایدرسن کرچه نازو افتخار

دولت عاریتیدن ایله عار
سندن آلورلر بنه ماندوام
سن انکله اولمه دایم شادمان
کندو ملکمدر متاع ورخت وبخت
بویله سویلر سا که انارو زکار

ان خداوندی که دادندت عوام
بازبستانند از تو همچو وام

ای خداوند جهان عز و شان
حقه ویر عاریتی سلطانلغی
قیل بوفانی دولتی حقه فدا
دولت عاریتی ایتمه قبول
اصل ذاتکده حمیت وار ایسه

وی خدیو عالم وشاه جهان
بوله سن تا جاودانی خانلغی
اوله سن تا شاه اقلیم بقا
ترکی مشکلدر دیو اولمه ملول
چو سرکده فرغیرت وار ایسه

ده خداوندی عاریت بحق
تا خداوندیت بخشد متفق

زین سخنها آفت شهرت شو

ای اسیر شهرت و نام و نشان
آلیقور شهرت یولندن آدمی
کم دکلدر بند آهندن بو بند
قالدی یولدن بند اولنلر شهرته
آفت شهرتدن ایله احتراز

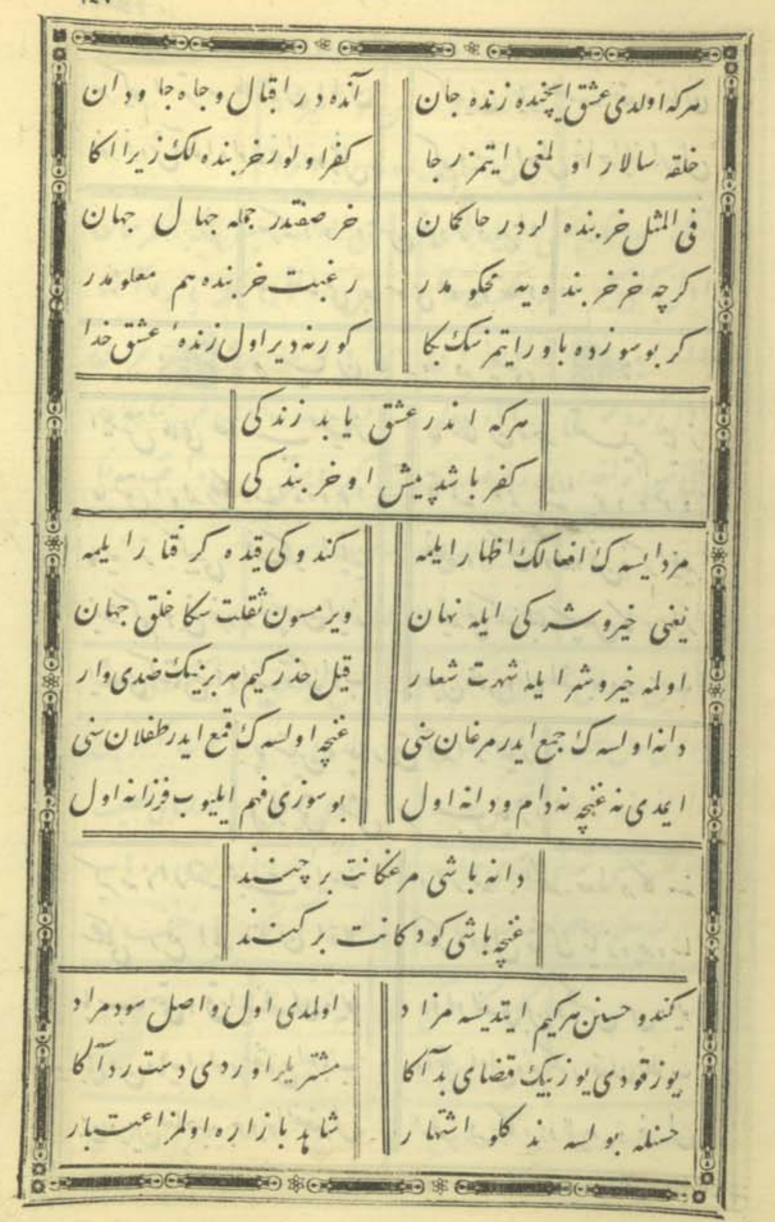
شهرت آنقدر دیمشلر عاقلان
پایکه اورمه بو بند محکمی
دوشمه بو بنده سکا ایلر گزند
عاقبت اولدی مصادف آفته
اولمه صاحب اشتهار و امتیاز

اشتهار خلق بند محکمست
در ره این از بند آهن کی کمست

تا که وارسنده توان و اقتدار
بنده لک آزاده لکدر عاقله
اورمه یاره کیمسه یه چوکان کبی
غیره زحمت ویرمه سن زحمت کش اول
ایتمه چوکان قضادن اجتناب

بنده اول سلطانلغی ترک ایله وار
شاملق معنیده اولدی سلسله
زخمی سن چک کوی سرگردان کبی
خوش دل ایله اخری سن ناخوش اول
ایلیوب باب رضایه انتساب

تا توانی بنده شو سلطان مباش
زخم کش چون کوی شو چوکان مباش

هرکه اولدی عشق ایچنده زنده جان
خلقه سالار اولمغی ایتمز رجا
فی المثل خربنده لردر جاهلان
گرچه خر خربنده یه محکومدر
گر بو سوزده باور ایتمز سنک بکا

آنده در اقبال و جاه جاودان
کفر اولور خربنده لک زیرا اکا
خر صقندر جمله جهال جهان
رغبت خربنده هم معلومدر
کورنه دیر اول زنده عشق خدا

هرکه اندر عشق یابد زندگی
کفر باشد پیش او خربندگی

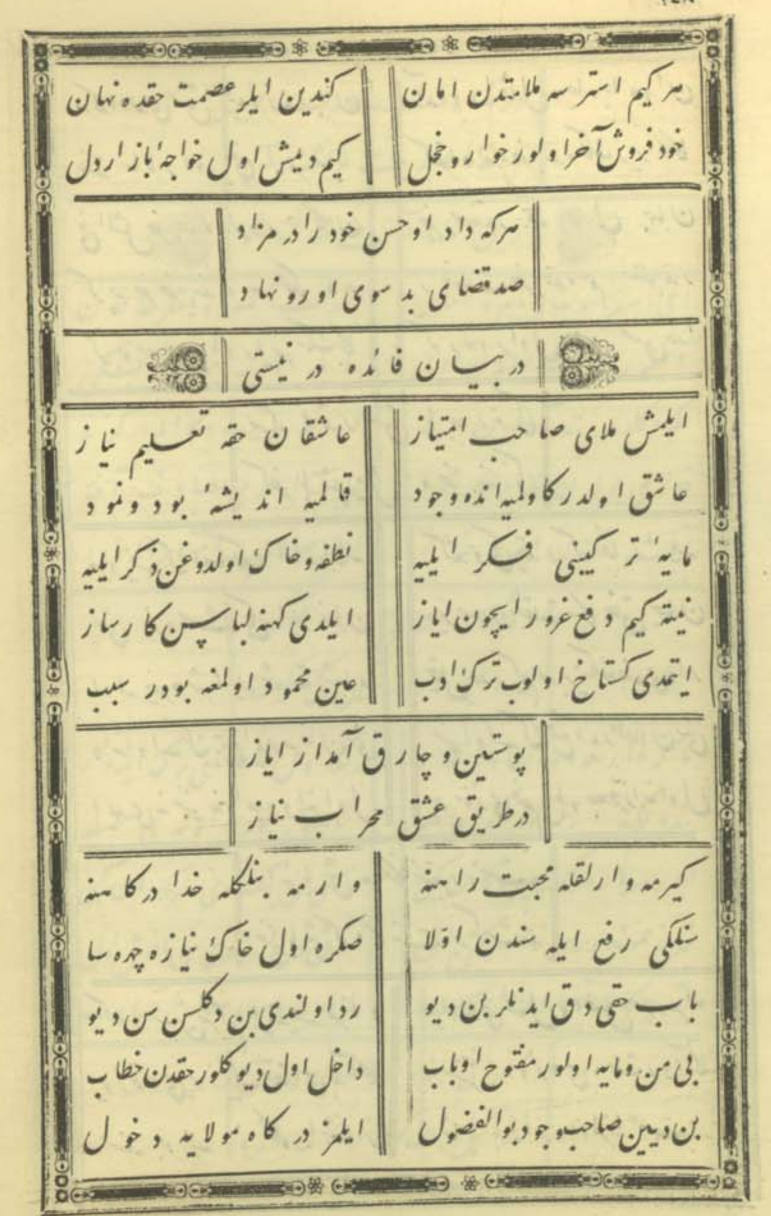
مرد ایسه ک اخفالک اظهار ایلمه
یعنی خیر و شرکی ایله نهان
اولمه خیر و شر ایله شهرت شعار
دانه اولسه ک جمع ایدر مرغان سنی
ایمدی نه غنچه نه دام و دانه اول

کندوکی قیده گرفتار ایلمه
ویرمسون ثقلت سکا خلق جهان
قیل حذر کیم هر بربنک ضدی وار
غنچه اولسه ک قطع ایدر طفلان سنی
بو سوزی فهم ایلیوب فرزانه اول

دانه باشی مرغکانت بر چنند
غنچه باشی کودکانت بر کنند

کندو حسنن هر کیم ایتدیسه مزاد
یوز قودی یوزینک قضای بد آکا
حسنله بولسه ندکلو اشتهار

اولمدی اول واصل سود مراد
مشتریلر اوردی دست رد آکا
شاهد بازاره اولمز اعتبار

هر كيم استرسه ملامتدن امان   كندين ايلر عصمت حقده نهان
خود فروش آخر اولور خوار و خجل   كيم ديمش اول خواجهٔ بازار دل

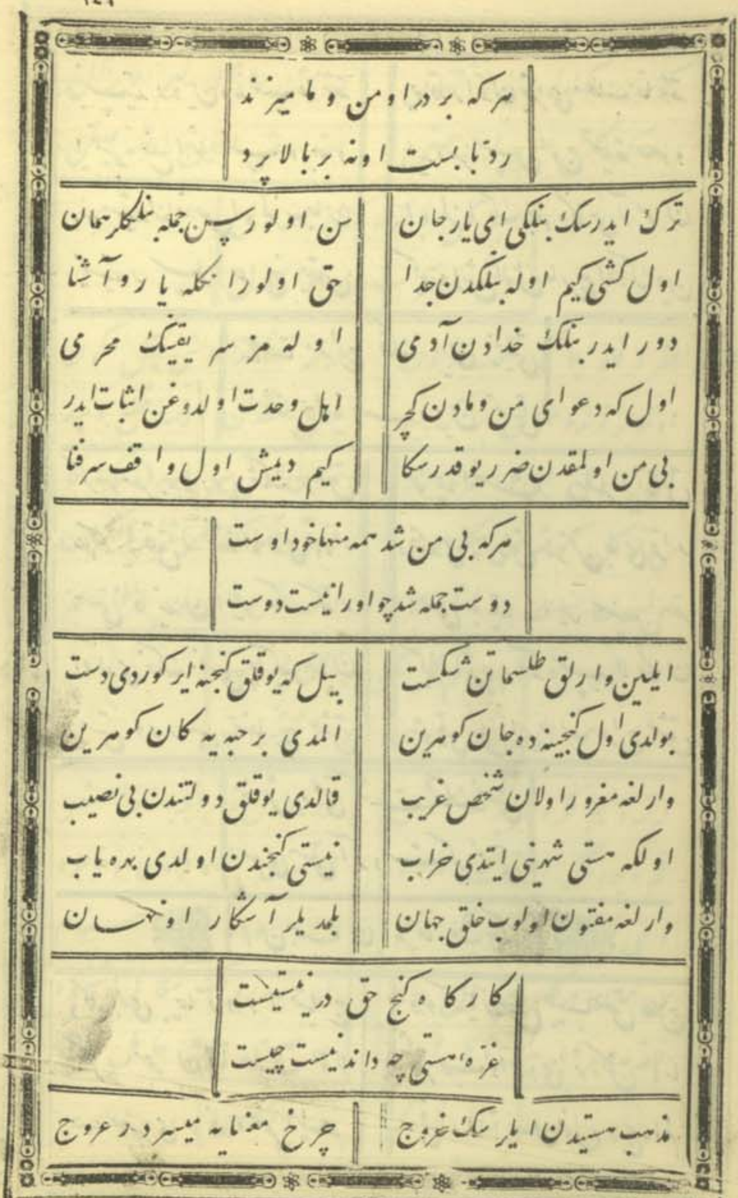
هر كه داد او حسن خود را در مزاد
صد قضاى بد سوى او رو نهاد

در بيان فائده در نيستى

ايلمش ملاى صاحب امتياز   عاشقان حقه تعليم نياز
عاشق اولدر كاولميه انده وجود   قالميه انديشهٔ بود و نبود
مايهٔ تركيبنى فكر ايليه   نطفه و خاك اولدوغن ذكر ايليه
نيتة كيم دفع غرور ايچون اياز   ايلدى كهنه لباسن كارساز
ايتمدى گستاخ اولوب ترك ادب   عين محمود اولمغه بودر سبب

پوستين و چارق آمد از اياز
در طريق عشق محراب نياز

كيرمه وارلقله محبت راهنه   وارمه بنلكله خدا دركاهنه
سنلكى رفع ايله سندن اولا   صكره اول خاك نيازه چهره سا
باب حقى دق ايدنلر بن ديو   رد اولندى بن دكلسن سن ديو
بى من و مايه اولور مفتوح اوباب   داخل اول ديو كلور حقدن خطاب
بن ديين صاحب وجود بو الفضول   ايلمز دركاه مولايه دخول

هر كه بر در او من و ما ميزند
رد بابست او نه بر بالا پرد

ترك ايدرسك بنلكى اى يار جان   سن اولورسن جمله بنلكلر نهان
اول كشى كيم اوله بنلكدن جدا   حق اولور انكله يار و آشنا
دور ايدر بنلك خدادن آدمى   اوله مز سر يقينك محرمى
اول كه دعواى من و مادن كچر   اهل وحدت اولدوغن اثبات ايدر
بى من اولمقدن ضرر يوقدر سكا   كيم ديمش اول واقف سر فنا

هر كه بى من شد همه منها خود اوست
دوست جمله شد چو او را نيست دوست

ايلين وارلق طلسمن شكست   بيل كه يوقلق كنجنه اير كوردى دست
بولدى اول گنجينه ده جان گوهرين   المدى بر حبه يه كان گوهرين
وارلغه مغرور اولان شخص غريب   قالدى يوقلق دولتندن بى نصيب
اولكه مستى شهرينى ايتدى خراب   نيستى گنجندن اولدى بهره ياب
وارلغه مفتون اولوب خلق جهان   بلمديلر آشكار او نهان

كارگاه گنج حق در نيستيست
غرهٔ هستى چه داند نيست چيست

مذهب مستيدن ايلرسك خروج   چرخ معنايه ميسر در عروج

نيستيدر دين ومذهب عاشقه   يوقدراندن غيري مطلب عاشقه
ايتمينجه خلع اثواب وجود   ايده مز پس اوج تحقيقه صعود
بندهستيدن خلاص اولمزسه جان   اولمز انك جلوه كاهي آسمان
نيستيدر پلم چرخ يقين   كيم ديمش اول عارج افلاك دين

چيست معراج فلك اين نيستي
عاشقانرا مذهب ودين نيستي

كر بو معراجه نذردير سنك براق   بويله ايتمشلر بيلنلر اتفاق
هركه يوقلق رخشنه اولدي سوار   قيلدي وارلق منزلن جاي قرار
هستي فانيدن ايلر سنك كذر   هستي باقيده ايلر پس مقر
اولدي خنك نيستي چابك عنان   كيم ايدر برآنده سير لامكان
نيستي دررهبر منهاج عشق   شويله بيل اي طالب معراج عشق

خوش براقي كشت خنك نيستي
سوي هستي آردت كر نيستي

اين بيان امر قناعت ميكند

دكله اي بيماردرد احتياج   درد كه يازمش طبيب حق علاج
اكل معجون قناعت اولا   شرب داروي توكل ثانيا
حب صبري بونلره ضم ايله هم   دفع اوله تا سندن اول رنج والم

كوستر سنك بو دوايه اشتغال   ايريشور ساكه نعيم لايزال
درد كه يكش علاج ايتمه صقن   خلقه عرض احتياج ايتمه صقن

صبر كن با فقر و بكذار از ملال
زانكه در فقرست عزو ذو الجلال

فقر و فاقه جانكي قيلسه زبون   ايتمه اظهار تلاشي قيل سكون
اولمه لرزنده مثال برك بيد   فيض حقدن ايلمه قطع اميد
بلش اول اي درد فقره مبتلا   سندن ارتق ميل ايدر رزقك سكا
سن توكل كوشه سن بكله همان   رزق مقسومك ايريشور نا كهان
اولمسون سندن بديد اثار عجز   ايتمه فقر و فاقه دن اظهار عجز

پاين توكل كن ملرزان پا و دست
رزق تو بر تو ز تو عاشقترست

ايتمه دايم فكر و تدبير معاش   ويرمه اول تدبير ايله جانه خراش
غم ويرر فكر معيشت خاطره   اولمسون سنده فزون بو خاطره
وقتي كلدكده كلور رزقك تمام   ايلمه بيهوده سعي واهتمام
سن همان دركاه حقي قيل پناه   ايريشور رزقك سكا بي اشتباه
فاقه يه صبر ايله عيشه نائل اول   بو نصيحتله هميشه عامل اول

بر دل خود كم نه انديشهٔ معاش

عیش کم نایدتو بردرگاه باش

جنت استرسک خدادن دائما — ایتمه هرکز کیمسه دن برشی رجا
نان ایچون دوکمه همیشه آب رو — ایله بو نقشی دلکدن شست وشو
ایلمه ای سائل رزق ونوال — کندوکی شرمندهٔ ذل سؤال
رازفقری خلقدن ایله نهان — حقه عرض ایت حالکی انجق همان
کیمسه دن ایتمه رجا حقدن دیله — دکله مضمون حدیثی صدقله

کفت پیغامبر که جنت ازاله
کرهمی خواهی زکس چیزی مخواه

چون دیمش اول زبدهٔ نوع بشر — استمزسک کیمسه دن برشی اکر
بن کفیلم کیم ایدر مولی سکا — جنتن احسان ودیدارین عطا
سن دخی ای مؤمن پاک اعتقاد — ایلیوب قول رسوله اعتماد
کیمسه دن اولمه طلبکار کفاف — تا اوله جنت نصیبک بی خلاف
اشته بودعوی ایچون حجت سکا — کیم بیور مشدر رسول مجتبا

کرنخواهی من کفیلم مرترا
جنة المأوی ودیدار خدا

ای اسیر فاقه محتاج وکدا — حقدن استه غیریدن ایتمه رجا
یمدن استه آبی جودن استمه — حوضدن خمدن سبودن استمه

فیضی دریادن آلورجولردخی — لطفنه محتاجدر صولردخی
لطف حق یانده غیرک لطفی هم — اولدی فی الواقع مثال نهدویم
بحره نسبت چون اولورجوبرنمود — ایمدی ای لب تشنکان آب جود

هین ازوخواهید نه ازغیراو
آب دریم جومجو درخشک جو

غیریدن هم استه سن اولدرویرن — اول عطایی آخرکدرصانمه سن
قلب غیره اولدرالهام ایلین — لطفیدرویرمکده ابرام ایلین
چون سکا لطف ایتمکی ایلرمراد — دست مخلوقی ایدردست جواد
حالکه رحم ایلیوب شخص لئیم — لطف ایدوب سکا که اولوراول دم کریم
حقدن استه غیریه اچمه الی — اندن اوزکه برویریوقدربلی

وربخواهی ازدکرهم اوده
برکف میلش سخاهم اونهد

سن نیجه محتاج ایسک بر آخره — اویله درخلق جهان هم یکسره
کرامیروکرشه زرتاجدر — لطف حقه هربری محتاجدر
خلق عالم کرصغاروکرکبار — حاجتن حقدن دیلرلیل ونهار
خلقدن باب امیدی ایله سد — ایده مز محتاج محتاجه مدد
هرکس ایلر لطف مولادن سؤال — فی الحقیقه بویله درچونکیم بوحال

پس چه عرضه میکنی ای بدگهر
احتیاج خود بمحتاج دگر

وارایسه فقر و فقاده طمع خل
خل فقری نوش ایدنلر دائما
خل فقرک فهم ایدن کیفیتن
اولدیلر ذوق قناعتدن همین
تلخی فقر و فنا کتدن مدام

اولدی لذتده قناعت چون عسل
انکبین ذوقله بولدی صفا
حس ایدر شهد قناعت لذتن
نیچه جانلر غرق بحر انکبین
اکشی صورت کوستروب ای مردخام

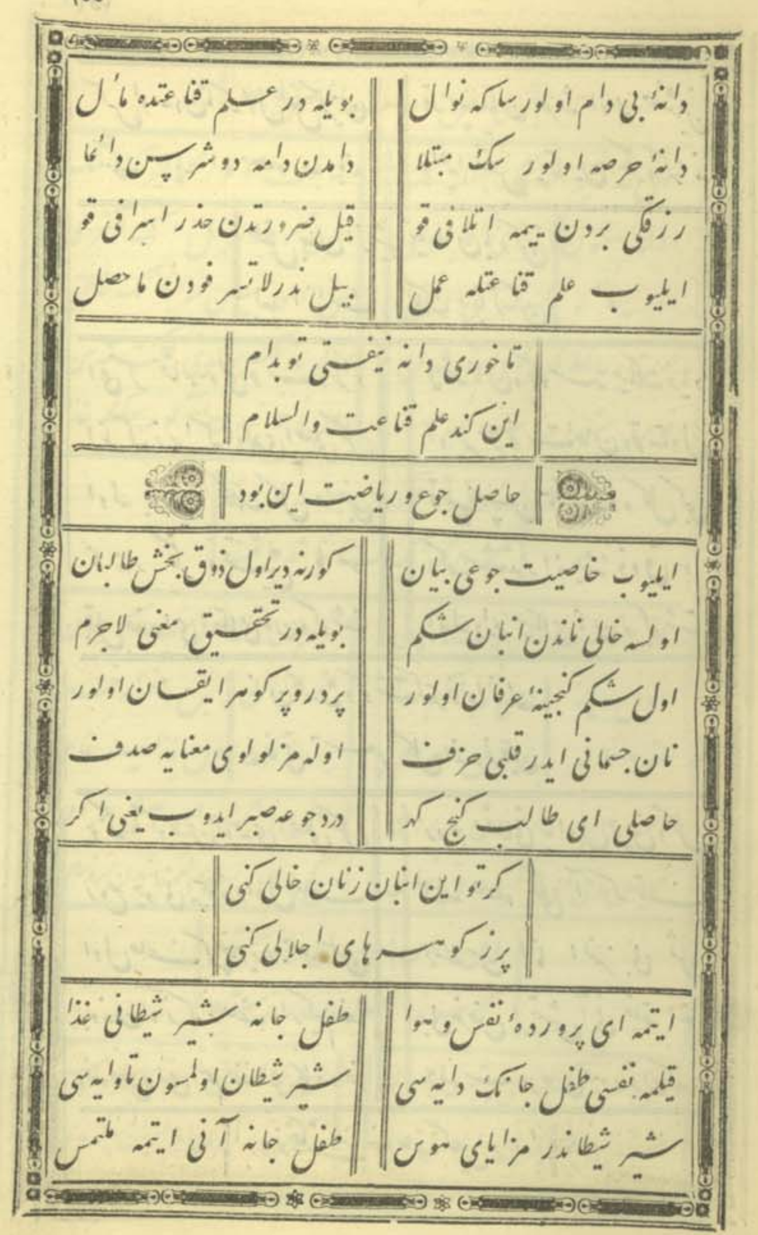
سرکه مفروش و هزاران جان ببین
از قناعت غرق بحر انکبین

ایلمه ای مسرف بسیار خوار
بریتر کن بردخی اولسه دیه
یعنی برکونده دو کتمه دانه کی
چون یمک امرین طوترسن بی عناد
اولمیم دیرسک اکر فقره زبون

خرقهٔ حرصه رفوی بی شمار
آزایله ایله قناعت چوق یمه
دانه دن ایتمه تهی پیمانه کی
منع اسرافی دخی هم ایله یاد
اکل و شرب ایتمه کفایتدن فزون

دانه کمتر خور مکن چندین رفو
چون کلوا خواندی بخوان لاتسرفو

دانه کی یرسک قناعتله مدام | مرکز اولمزسن اسیر بنددام

دانهٔ بی دام اولورسا که نوال
دانهٔ حرصه اولورسک مبتلا
رزقکی بردن یمه اتلافی قو
ایلیوب علم قناعتله عمل

بویله در علم قناعتده مآل
دامدن دامه دوشرسن دائما
قیل ضرورتدن حذر اسرافی قو
نیل ندرلاتسرفودن ماحصل

تاخوری دانه نیفتی تو بدام
این کند علم قناعت والسلام

حاصل جوع و ریاضت این بود

ایلیوب خاصیت جوعی بیان
اولسه خالی ناندن انبان شکم
اول شکم گنجینهٔ عرفان اولور
نان جسمانی ایدر قلبی خزف
حاصلی ای طالب کنج کهر

کورنه دیر اول ذوق بخش طالبان
بویله در تحقیق معنی لاجرم
پردرو پرکوهر ایقان اولور
اوله مزلولوی معنایه صدف
دردجوعه صبر ایدوب یعنی اکر

گرتو این انبان زنان خالی کنی
پرز کوهرهای اجلالی کنی

ایتمه ای پروردهٔ نفس و هوا
قیلمه نفسی طفل جانک دایه سی
شیر شیطاندر مزایای هوس

طفل جانه شیر شیطانی غذا
شیر شیطان اولمسون تا دایه سی
طفل جانه آنی ایتمه ملتمس

کس اومدن تا که اول طفل گزین
همتک ایله او معصومه بلند
قدسیان عرشه اوله همنشین
دایهٔ نفس ایتمدین مکر و گزند

طفل جان از شیر شیطان باز کن
بعد از آتش با ملک انباز کن

ای گرفتار هوای قوت و زاد
اندرک زیرا که اولدی اصلی گل
اولمه بو تیره گلک گل راغبی
ناندر فکر دقیق ما سوا
قیل حذر ای ابتلای نان و گوشت

ایتمه نان و گوشته میلک زیاد
اولیمز قوت جان و قوت دل
قالمیه سن تا که یرده گل کبی
گوشتدر اندیشهٔ ذوق هوا
اولمه دایم مبتلای نان و گوشت

نان گلست و گوشت کمتر خور ازین
تا نمانی همچو گل اندر زمین

چونکه ماکولات اولدی اصلی گل
روح حیوانی ایچوندر اول علف
اول علف گرچه ویرر جسمه سمن
بوندن اوزکه بر علف وار کیم خدا
حاصلی ای سم غذای گاو و خر

روح انسانی یه اول لایق دگل
ایلمه محصولکی آکه تلف
استه سن آنا النمز بی ثمن
بی غرض ایتمش آنی خلقه عطا
ایلیوب مرعای صورتدن گذر

روز حکمت خور علف کین را خدا

بی غرض دادست از محض عطا

اول غذا کیم شمدیلک بسلر تنک
اولمه مفتون غذای ظاهری
اولسه ماکولک غذای باطنی
پست ایدرسنک نان صورت رتبه سن
نور دانشله ویروب قلبه صفا

عاقبت اولور گلوگیرک سنک
موتی موجبدر بیل انک آخری
سن اولورسن سر جانک فاطنی
جمله رزقک بولدی حکمت رتبه سن
علم رحمانیدن آلورسنک غذا

رزق تو حکمت بود در مرتبت
کان گلوگیرت نباشد عاقبت

لقمهٔ ظاهردن اول بسته دهان
اول دهانه اولدی زیرا کیم غذا
لقمهٔ ظاهر ندر قول عوام
لقمهٔ معنی ندر ذوق درون
پس دخی ای طالب ذوق نهان

تا دهان راز اوله پس که عیان
لقمهٔ جان بخش انوار خدا
بو دهانک اول غذاسیدر تمام
اول دهانک بو ایدر عیشن فزون
کچ بو صورت لقمه سندن برزمان

این دهان بستی دهانی باز شد
کو خورنده لقمهای راز شد

منع ایدرسنک جسمی شیر دیودن
شیر دیو ایلرتن انسانی دیو

سیر اولورسن نعمت جانیله پس
گورینور آندن هزاران مکر و دیو

طفل جانه اندروب میل فطام — منعنه ایله کمال اهتمام
تا فراوان نعمت نور کمال — اوله دائم جانکه زاد و نوال
لذت نفسی ایدنه قوت و زاد — دکله بو بیتی که ظاهردر مراد

کرز شیر دیوتن را وابری
در فطام او بسی نعمت خوری

نور معنایی غذا ایدوب دله — بو خورشلردن کسل تدریجله
اولدی زیرا بو خورشلر قوت خر — بونلره میل ایلمز آزاده لر
بوخورشلردن بیل ای صاحب رشاد — قول نفس و فعل شهوتدر مراد
بو غذالردن ایدنلر احتما — بولدیلر امراض صورتدن رها
پس دخی برنیچه کون تدبیر ایدوب — نفسکی پرهیز ایله تغیر ایدوب

زین خورشها اندک اندک باز بر
کین غذای خر بود نی آن حر

کرحلال اولورسه ده قوت عوام — طالبان دوستة اولور حرام
فضله در زیرا بو قوتک غایتی — پاک اولنلر استمز اول نعمتی
بو غذالر قلبی ایلرلر کثیف — اولمز انک حاصلی فکر لطیف
وای اکر اکلی حرام اوله انک — اصلی حق خاص و عام اوله انک
استماع ایله بو قول فاخری — حاصلی بو کیم غذای ظاهری

کرحلال آمد پی قوت عوام
طالبان دوست را باشد حرام

نان وبریان لذتندن قیل فراغ — کیم اولذتدن اولور مختل دماغ
دوشمه نار شهوته بریان کبی — داغلر یاقمه درونه نان کبی
نور عقلی جانه ایله مائده — تا مسیحا کیبی بولسون فائده
هر نفسده مرده احیا ایلسون — دردمر ضایه مداوا ایلسون
قیلمه ذوق نان وبریانه هوس — ایله دائم نور عقلی ملتمس

مائده عقلست نی نان وشوی
نور عقلست ای پسر جان را غذی

آدمه یوق نوردن اوزکه خورش — بولمز اندن غیر ایله جان پرورش
آدمک اولمشدی قوتی نور جان — خلق اولنمزدن مقدم آب ونان
بلکه آدم عین نور جان ایدی — عین جانده صورتی پنهان ایدی
اولدی چون اول صورت آخر آشکار — ایتدی جسمانی غدایی اختیار
آدمه کرچه بو سر مستوردر — ماتقدمدن غدسی نوردر

نیست غیر نور آدم را خورش
وزجز آن جانی نباشد پرورش

نورحقدر فیض جان واصل نان — اولدیلر پرورده اندن نان وجان

نور حقدن آلدی بو نان مایه یی
فیض حقدن بولدی بو جان وایه یی

نان حکمتدر بو نانی نان ایدن
جان قدرتدر بو جانی جان ایدن

صالدی نان صورته عکسن او نان
ویردی جان قالبه فیضن او نان

نان و جان انلرله بولمشدر وجود
بویله دیر زیرا که اول صاحب شهود

عکس ان نانست کین نان نان شدست
فیض ان جانست کین جان جان شدست

چون اوله سپا که غذا بر کز او نور
سنده قالمز رغبت نان تنور

هم اولوب نان تنوره خاک ریز
بلکه هر کورد که ایلر پس کریز

کرندر دیر سک او نور پر ضیا
علم حقدر طالب اول دایم اکا

علم نفسه دیدیلر نان تنور
ایله اندن ممکن اولدقجه نفور

قلمیوب انی دل و جانه غذا
حرص جانیله اولوب کرم اشتها

چون خوری یکبار از ما کول نور
خاک ریزی بر سر نان تنور

کر طعام ظاهریدن ناکهان
خسته اولسک قالمسه سنده توان

اول محلده حالکی کورسه طبیب
دیر که ایله اچلغه صبر و شکیب

اچلقدر جمله امراضه دوا
کیم ایدر خوشلقلری طوقلق هبا

فکر فاسدله ایدرسک قلبی سپیر
درد بی درمانه اولورسن اسیر

سر الجوع طعام اللهی بیل
نطق ملادن بو قولی کوش قیل

جمله ناخوش از مجاعت خوش شدست
جمله خوشها بی مجاعتها ردست

ایتسه درد هیضه افساد مزاج
آچلقدر در عقب اکه علاج

اولمسه آچلق اودرده سازکار
یوز مرض داخی اولوردی آشکار

رنج هیضه ماسوا افکاریدر
کرسنه چشمان انک بیماریدر

آچلق پرهیزدر اول افکاردن
نکته فهم ایت مخزن الاسراردن

کچمه سک بیمار اولورسن متصل
کورنه یازمش اول طبیب جان و دل

کر نباشد جوع صد رنج دکر
از پی هیضه بر آرد از تو سر

درد جوعک کورینه خاصیتن
طالب اول ذوق ایتمکه کیفیتن

اولدی اول جوع لطیف و معتبر
جمله امراضدن پاکیزه تر

هم انک وار نیجه نفع آخری
عشقه مرد طالبی ایلر جری

جوع ظاهردن ایرر جسمه دوا
جوع باطن فیض ایدر جانه صفا

اچلق دردنده دردمان جان
ظاهر و باطنده اولدی بی کمان

رنج جوع از رنجها پاکیزه تر
خاصه در جوعست صد نفع دکر

مرد اودر کیم جوعی تسخیر ایلیه — دائما بو امره تدبیر ایلیه
دیدیلر بو جوعه زیرا عارفان — بر علف زار فراخ و بی کران
ایده مز همتله کیمسه انی طی — هر نیجه سعی ایتسه اولور ست وپی
روح حیوانیده یوق اول اقتدار — کیم ایده طینده سعی بی شمار
هرعلف خواره نصیب اولماز بوحال — کیم دیمش زیرا که مولانا جلال

خود نباشد جوع هرکس را زبون — کین علف زاریست زانداز ه برون

شیر جوعی هرکیم ایلرسه زبون — پنجهٔ شهوتدن اولور اول مصون
بلکه ایلر انی فیض جوع شیر — هم اولور قتل سگ نفسه دلیر
ویردیلر خاصان حقه جوعی تا — اوله لر هربیری بر شیر خدا
ایتمدی اول لقمه دن پروردکار — مبتلای جوع کلبی حصه دار
آز نعمت صاندیلر جوعی عوام — بیلمش اولسونلر بودر حق کلام

جوع مر خاصان حق را داده اند — تا شوند از جوع شیر زورمند

هرکس اولمز نعمت جوعه سزا — اندن المز حصه هر جلف وکدا
کیم غدای ادمیدن کاو وخر — حکمت حقله دکلدر بهره ور
پیش حیوانه علف قورلر مدام — انلره لایق غدا اولدر تمام

جلف اودر کیم نفسی دایم سیر اوله — جوعی تکلیف ایتسه لر دلگیر اوله
یوق یره اول عاشق نان وابا — ایتمسون جوع وریاضتدن ابا

جوع مر جلف وکدا را کی دهند — چون علف کم نیست پیش او نهند

ایتمه فرط حرصله اکل غدا — قالمه اسفلده ذلیل و مبتلا
دیدوکم کیبی عروج ایله که تا — جلوه گاه اوله سکا فوق سما
اولمغیچون عارج اوج هدی — یوق طریق الا که تبدیل غدا
اولمه قوت جسمه دایم مبتلا — زادروحانیدن آل برگ ونوا
لطف ایدوب پند ونصیحتله سکا — کورنه دیر ملا فصاحتله سکا

یاحریص البطن عرج هکذا — انما المنهاج تبدیل الغذا

الفت استر سگ اکر املاک ایله — اولمه آلوده غدای خاک ایله
ایله نور معرفتله اغتدا — اول بصر مانند صاف روشنا
همت ایله جسم ایکن جان اولمغه — نور عین العین انسان اولمغه
قیل ملائکله توافق داخی هم — ایله جانی نور حقدن مغتنم
جهد ایدوب صدق وطلبله دائما — ایله ظلمانی غدادن احتما

اغتذی بالنور کن مثل البصر

وافق الاملاک یا خیر البشر

اولسه قوتک ذکر و تسبیح خدا	کورمیه جسمک فرشته وش اذا
کاه کابوس وکهی وهم وخیال	ایتمیه بردم سنی آزرده بال
حال اولورسه کرسکا تسبیح حق	سنده کوسترمز اثر اول ماسبق
قورتیلورسن جمله دن همچون ملک	هم اولورمنزلکهک اوج فلک
حاصلی ای طالب فیض صفا	صفوت استرسه درونک دائما

چون ملک تسبیح حق راکن غدا
تا رهی همچون ملائک ازاذی

خوان محسوسک مآلی بللودر	وجه مسبوق اوزره حالی بللودر
لیک وار دنیاده بر خوان نفیس	انی تشخیص ایده مز شخص خسیس
کرندرد یرسک او خوان جانفزا	خوان معنیدرکا ولور روحه غدا
کرچه اول خوان لطیف ومعتبر	بسط اولنمشدر جهانه سربسر
کوره مز اما انی چشم لئام	بویله دیر زیرا که اول فخر کرام

چند اخوانی نهاده در جهان
لیک از چشم خسیسان در نهان

طولسه نعمتله اکر باغ جهان	مار و مورک خاکدر قسمی همان
بهره المز نعمت جاندن عوام	کیم دیمشلر العوام کالهوام

نعمت معنی که ذوق وحالدر	عالم اول نعمتله مالامالدر
آدمه لایقدر اول نعمت ینه	مور و ماره خاکدر قسمت ینه
نته کیم اول نائل و خوان وصال	ایلمش بو بیت ایله بسط مقال

کر جهان باغی پر از نعمت شود
قسم مار و مور هم خاکی بود

نیچه برای عاجز و بی اقتدار	نان ایچون سعی ایلمک لیل ونهار
قیل فراغت فکر آب و نان سیر	ذکر حق سا که حیات جان ییر
فیض انوار ایلر جانه بو نان	نان معنیدن اولور زنده بو جان
نان معنی قاپمغه بی احتراز	همتک عالی کرک دستک دراز
صونمدین دست قضا جام ممات	ایرمدین پایانه ایام حیات

بس کن ای دون همت کوته بنان
تا کیت باشد حیات جان بنان

تا که سن ای بی مذاق تشنه جان	چشمهٔ تقلیدی ایلرسن مکان
دائما نوش ایتدوکک شوراب اولور	جسم وجانک خسته وپرتاب اولور
ترک ایدوب اول چشمه یی ای تشنه لب	شط وجیحون و فراتی قیل طلب
عارفان حقدر اول انهار پاک	آبنی نوش ایلین اولمز هلاک
سن قولاق طوتمزسن اما دائما	بویله سویلر ساکه سقای فنا

ای که اندر چشمهٔ شور است جات
توچه دانی شط و جیحون و فرات

تا بکی ای بستهٔ امید و کام   ساکه بو فانی رباط اوله مقام
بکمه بودار محنت گوشه سن   خلوت خرابات محبت گوشه سن
جام عشقی نوش ایدوب مستانه اول   عقله بیلدر حدینی دیوانه اول
کندوکی محو ایله سکر حقله   تاکه فیض انبساط ایرسون دله
بیل بو ذوقی واصل اول کامللره   دیمه سن تا سن دخی غافللره

ای تو نارسته ازین فانی رباط
توچه دانی محو و سکر و انبساط

نقل سکرک نقل ایدوب حالاتنی   شرح ایدرسن خلقه کیفیاتنی
اهل دقت ایتسه لرساکه نظر   سنده کورمزلرا و حالتدن اثر
سن هما نا کوه اولمش سن نظیر   کیم دکل صیت و صداسندن خبیر
اولمدک چونکیم اسیر درد عشق   نامکه هرکز دینلمز مرد عشق
مرد ایسکده زندن ابترسن هله   هرنه دکلو دهره صالسک ولوله

چونکه عاشق نیستی ای زن کدا
همچو کوهی بیخبر داری صدا

در بیان عشق و مستیهای وی

ایلیوب احوال عشاقی بیان   کورنه دیر اول رازدان عاشقان
یعنی اولدر مرد عاشق کیم مدام   خدمت معشوق اولورا که مرام
اوله معشوق حقیقی باخصوص   دائم ایلر بی غرض عرض خلوص
خدمتندن اجرت امید ایلمز   محنتندن راحت امید ایلمز
رنج راحت مزد خدمت جمله کام   عاشقه حقدر بو درحق کلام

عاشقانرا شادمانی غم اوست
دستمزد و اجرت و خدمت هم اوست

عاشق حق ایلمز غیره نظر   ماسوا یا نده اولمز معتبر
حق ویرر بر دیدهٔ پرنور اکا   قنده باقسه حق اولور منظور اکا
غیره باقدرمزانی ذوق شهود   چشمنه انک کورنمز بو نمود
حق بودر کیم عاشق خالص نهاد   ایلمز غیرک تماشاسن مراد
غیره باقسه یوقدر انده معرفت   اکا بو سوداد ن اولمز منفعت

غیر معشوق ار تماشایی بود
عشق نبود هرزه سودایی بود

آتش عشق اولسه کرا فروخته   غیر معشوقی ایدر هپ سوخته
هر دله کا ولدی بو آتش شعله زن   یاندی موجودی انک بو شعله دن
قالمدی الّا که معشوقی همان   بویله ویرمشلر بو آتشدن نشان

بنده وار در دیر سنگ اول آتش اگر   یاندرسنده بو هستیدن اثر
یاغمامش وارک سنگ غوغایی قو   لاف اورب گرمیت دعوایی قو

عشق آن شعله است کوچون برفروخت
هرکه جز معشوق باقی جمله سوخت

دفتراعداده صنغز عشق فرد   کندی بردر برگرکدر اکه مرد
پنج وشش عشقه دکلدر آشنا   کویده بردن غیری یوق محرم اکا
فی المثل کویدر وجود آدمی   دلدر انده شاه عشقک محرمی
اولکه بردن غیریسن ایتمز حساب   عشق اولور انگله محرم بی حجاب
پنج حس وشش جهتدن کچمین   عشقه یار اولمز بودر حق سخن

عشق را در پنج وشش خودیار نیست
محرمش درده یکی دیار نیست

مذهب عشقی ایدنلر اختیار   نامرادی رسمنی ایلر شعار
برمراد ان ره عشق ووداد   عشقدن غیری ایدنز لر مراد
عاشقک اول دم اولور صدقی عیان   قالمیه انده مرادات جهان
اولمیه بردلده کام دنیوی   انده در عشق وخلوص معنوی
گرچه چوق کیمسه ایدر دعوای عشق   کورسک اما کیم خلاف رای عشق

هریکی راهست در دل صدمراد

این بنا شد مذهب عشق ووداد

بندگان عشق پاک ذو الجلال   اولدیلر آزاده وآسوده حال
ملک دنیا انلره اولدی حرام   خواجهٔ دنیایه اولمزلر غلام
تن پرستکدر او ملک بی ثبات   جان پرست ایتمز جهانه التفات
ملک دنیادن ایدن قطع نظر   اولدی درگاه خداده معتبر
ترک ایدوب دنیایی مردان خدا   فخر ایدوب دنیایه دیرلر داٸما

ملک دنیا تن پرستانرا حلال
ما غلام عشق پاک ذو الجلال

مطرب عشقک بودر صوتی مدام   نه خداوند اول نه خود خلقه غلام
بویله دیر اول مطرب ایتدکچه سماع   بنده لک بند و افندیلک صداع
بنده لک بندندن اول آزاده سر   هم خداوند اولمه دن ایله حذر
عاشق اول ترک ایله بو غوغالری   چکمه بند خدمت ودرد سری
دکله سنده وار ایسه گوش قبول   کورنه تحریر ایتمش اول صاحب اصول

مطرب عشق این زند وقت سماع
بندگی بند وخداوندی صداع

بنده لک قیدنده ظاهر صد خطر   سلطنت امرنده حاصل درد سر
اولدی حالی بنده وشاهک عیان   بو ایکیدن قالدی عاشقلق نهان

بو ایکی پرده اولورسه چاك اکر
کورینور اول سر مخفیدن اثر

اول ندر معشوقه وصلت ذوقیدر
عالم وصلتده راحت ذوقیدر

بیلدی چونکیم بو اسراری عوام
اول سببدن دیدی ملای انام

بندکی و سلطنت معلوم شد
زین دو پرده عاشقی مکتوم شد

ایلدکسه امر عشقی اختیار
اولمه شمدن صکره ننك وعاره یار

عشق وناموس ایلمزلر امتزاج
ترك ناموس ایتمه در بونده علاج

ایتمه مرکز باب ناموسی مقر
اول قیودن کوردی چوق عاشق ضرر

یعنی فرصت فوت اولور اول بابده
کیف غفلتله قالورسن خوابده

اولمه والحاصل اسیر ننك وعار
ایلمه ناموس عشقی پست وخوار

عشق وناموس ای برادر راست نیست
بردر ناموس ای عاشق ما ایست

اولسه حقدن غیره کر عشق ونیاز
اول حقیقی اولمز اولور مجاز

جمله اوصاف مولادندر اول
پرتو ذات معلادندر اول

عشقله کلدی ظهوره کائنات
عشقدر سر دفتر جمله صفات

عشقی دنیا امرینه صرف ایلمه
تیره خاکی کوهره ظرف ایلمه

حقه صرف ایلمینه اول کوهری
کورمه شایسته بو وصف آخری

عشق زاوصاف قدیم بی نیاز
عاشقی بر غیر او باشد مجاز

اولدی عشقه قوت حق سازکار
بولدی اول دکلو توان واقتدار

کاهی ایلر سینهٔ افلاکی چاك
کاهی ایلر جسم ارضی لرزه ناك

عشقله معراجه چقدی انبیا
عشقله حرق اولدی یوز پرده سما

شو لقدر قدرتله اولمشدر جری
بی بهانه ذره درکاهی یری

عشقه ویرمش قوت وقدرت خدا
پنچهٔ قهرنده در ارض وسما

عشق بشکافد فلك را صد شکاف
عشق لرزاند زمین را از کزاف

عشقله دور ایتدی بونه آسیاب
موجنی افلاکه ایرکوردی بو آب

اولمسیدی عشقله کرم اتحاد
صورت عالم بولوردی انجماد

یعنی کلمزدی وجوده ممکنات
ممکن اولمزدی ظهور کائنات

فیضیدر اول بحر مواجك وجود
اندن اولمشدر عیان بود ونبود

صورت آرای حوادث عشقدر
کردش افلاکه باعث عشقدر

دور کردونها زموج عشق دان
کر نبودی عشق بفسردی جهان

عشق ایچون اولدی نیچه کفت وشنید
اولمدی اول قلزمك قعری بدید

عشق کیرمز قیل و قالک ظرفنه   سوزی تشمز و صفنک برحرفنه
کفت و کودن فهم اولنمز راز عشق   ایتمش اهنکن مخالف ساز عشق
عشقدر اول بحر بی قعر و کران   کیم محیط اولمز آنی شرح و بیان
نقله صغمز حاصلی اوصاف عشق   کیم دیمش عجز ندن اول وصاف عشق

در نگنجد عشق در کفت و شنید
عشق دریاییست قعرش نابدید

هر محلده آشکار او نهان   عشقدر ورد زبان عاشقان
خوش کلور عاشقلره سودای عشق   صلح اولور اول زمره یه غوغای عشق
علت وسواسه درمان عشقدر   خستگان نفسه لقمان عشقدر
ماسوا دردی بولوراندن دوا   دفع اولور جاندن هوس دلدن هوا
اول سببدن ایلیوب عشقه خطاب   بویله دیرلر عاشقان ذوقیاب

شاد باش ای عشق خوش سودای ما
ای دواے جمله علتهای ما

عشقدر دلدن غروری رفع ایدن   عشقدر امراض قلبی دفع ایدن
آفت ناموس و نخوت عشقدر   چاره ساز درد شهوت عشقدر
طب جالینوس ایله کتمز بو درد   عقل افلاطون دکل بو ایشده مرد
عشق ایدر بو دردده درمانی ینه   عشق ایدر نفسه بو احسانی ینه

عشقدر چونکیم طبیب چاره ساز   نوله دیرلرسه ایدوب عشقه نیاز

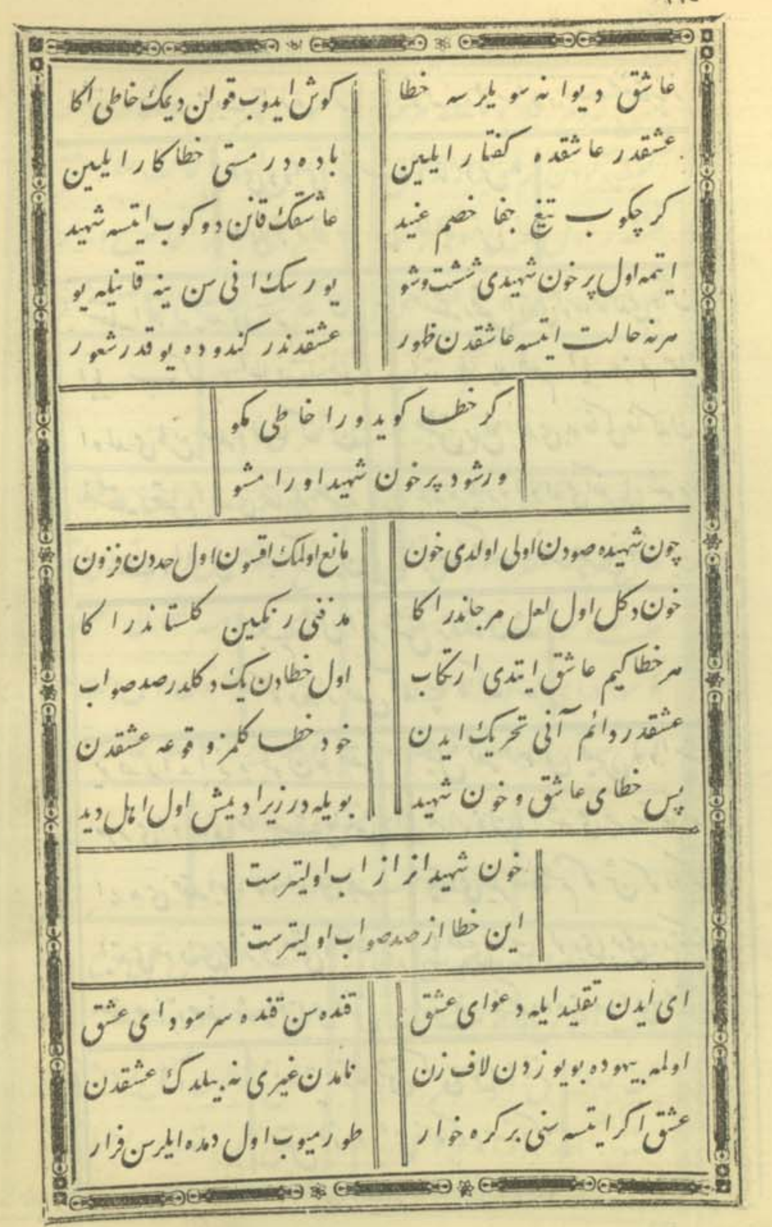
ای دوای نخوت و ناموس ما
ای تو افلاطون جالینوس ما

عشقله افلاکه چقدی جسم خاک   عشقله رقص ایتدی کوه واولدی چاک
ایلیوب کسب لطافت انبیا   ایتدیلر بو جسم ایله عزم سما
اولمدی مانع صعوده خاک تن   عشق رفع ایتدی بو خاکی خاکدن
عشقله رقص ایتدی حقا کوه طور   پاره پاره اولدی آخر بی شعور
همت والای عشقه آفرین   قبضهٔ حکمنده در چرخ و زمین

جسم خاک از عشق بر افلاک شد
کوه در رقص آمد و چالاک شد

بو قدر اندازه جنون عاشقه   قیل نظر احوال قیس و وامقه
هر بری اولدی ملامت عالمه   سر بزندن دوشدی حیرت عالمه
ایرمدی عقله بو سودادن خبر   قیلدی حیرت چشم کوشن کور و کر
ایتدی سودای مجازی عقلی دنک   یا حقیقیدن آلوری بوی و رنک
عقله صغمز وصف شورافزای عشق   بر جنونه بکزه مز سودای عشق

نیست از عاشق کسی دیوانه تر
عقل از سودای او کورست و کر

عاشق دیوانه سویلرسه خطا … کوش ایدوب قولن دیمک خاطی اکا
عشقدر عاشقده گفتار ایلین … باده در مستی خطاکار ایلین
کرچکوب تیغ جفا خصم عنید … عاشقک قانن دوکوب ایتسه شهید
ایتمه اول پرخون شهیدی شستشو … یورسک انی سن ینه قانیله یو
هرنه حالت ایتسه عاشقدن ظهور … عشقدندر کندوده یوقدر شعور

کر خطا کوید ورا خاطی مکو
ورشود پرخون شهید اورا مشو

چون شهیده صودن اولی اولدی خون … مانع اولمک اقسون اول حددن فزون
خون دکل اول لعل مرجاندر اکا … مدفنی رنکین گلستاندر اکا
هرخطاکیم عاشق ایتدی ارتکاب … اول خطادن یک دکلدر صدصواب
عشقدر دائم آنی تحریک ایدن … خود خطا کلمز وقوعه عشقدن
پس خطای عاشق و خون شهید … بویله در زیرا دیمش اول اهل دید

خون شهید از آب اولیترست
این خطا از صدصواب اولیترست

ای ایدن تقلید ایله دعوای عشق … قنده سن قنده سر سودای عشق
اولمه بیهوده بویوزدن لاف زن … نامدن غیری نه بیلدک عشقدن
عشق اکرایتسه سنی بر کره خوار … طورمیوب اول دمده ایلرسن فرار

چون دکلسن عشقده ثابت قدم … طوت لسانکک بوهوادن اورمه دم
ایلمزسک ذلت عشقی قبول … اکمه عشقک نامنی ای بو الفضول

تو بیک خواری کریزانی زعشق
تو بجز نامی چه میدانی زعشق

عشق انکچون اولدی اول خونفشان … تاکریزان اوله لر پیرو نیان
یعنی هرکیم قلمیه جان فدا … ایتمیه عشقه هوس اول ناسزا
عشق خونی ایتمیوب حکمن دریغ … انبیا و اولیایه چکدی تیغ
چونکه بونلر ایتمدی اندن ابا … اولدیلر شایستهٔ قرب خدا
بویله ویرمشلر بو حکمتدن خبر … بیلمدکسه بیلمش اول ای بی جکر

عشق از اول چرا خونی بود
تاکریزد هرکه بیرونی بود

عشقدر سلطان صاحب عزو ناز … کیم دکر بر نازینه یوز بیک نیاز
عشقدر مسندنشین کبریا … درکهنده شاهلر اولور کدا
هرکسه ایتمز تنزل شاه عشق … هرکس اولمز لایق درکاه عشق
عشق دائم نازو استغناده در … کندی اعلی منزلی اعلاده در
عشق صالمشدر جهانه ولوله … عشق آسمان و جمله کیر مزاله

عشق راصد نازو استکبار هست

عشق باصد نازمی آید بدست

گرد عشقه ایرمك اولمز خانفغان
منع ایدر وهای یولدن بیم جان
درد عشق استر بو کار هولناك
ایلیه تا آسمانی فرش خاك
باقیوب شیب وفرازه دائما
اولمیه راه طلبده سست پا
ترك ایدوب اندیشهٔ جان وسری
اوله بو واديده بی خوف وجری
طالب اولمز عشقه بی باك اولمين
گیرمز اول وادی‌یه چالاك اولمين

کی رسد این خانفغان درگرد عشق
کاسمانرا فرش سازد درد عشق

تشنه در عشق اهلی کند و قاتنه
قورقو ویرمز تیغ وخنجر جاننه
باشنی شمشیر عشقه عرض ایدر
خنجر خونریزینه کوکسن کرر
تیغ عشقی باشنه دولت بیلور
قتل اولنسه جاننه منت بیلور
حاصلی عاشق اولور بی وهم باك
کوکلنه کلمز غم خوف وهلاك
ایتمیوب تیغ قضادن اجتناب
بویله ایلر غمزهٔ عشقه خطاب

تو مکن تهدید ازکشتن که من
تشنهٔ زارم بخون خویشتن

اولسه عاشق کشتهٔ شمشیر لا
ایلمز قطعا نینه ترك ولا
اولمسه قربان لابی خوف جان
عیدالاّیه ایرشمز عاشقان

هیبت آوازهٔ طبل بلا
جان عاشقدن صالر کونه صدا
اول صدا هم بویله سویلر آشکار
کیم بلادن ایلمز عاشق فرار
کلسه بسمگاه عشقه بی وجود
مرد عشق ایلر بو نغمه ایله سرود

عاشقم من کشتهٔ قربان لا
جان من نوبتگه طبل بلا

ایتمه ای زاهد دم عشقه هوس
بی حلاوت اورمه اول دمدن نفس
نی سن اما کیم دکلسن نی شکر
المامش سن ذوق شکردن خبر
کرچه آدمسن ولی بی ذوقسن
کرچه طالبسن ولی بی شوقسن
عشق وآوازنی بزم وصال
اوزکه دمدر اوزکه ذوق واوزکه حال
بویله درعشقك دمی هر وقت وان
بیلمین اما که ای یخ بسته جان

تو فسرده درخور این دم نیی
باشکر مقرون نهٔ کی چه نیی

ویرمه ای واعظ بکا پند کله قید
عاشقی طوتمز کمند مکر وکید
پند ایله تکثیر ایتمه بندمی
عشقدن چکمم سوزکله کندمی
عاشق شیداده یوقدر اول جنون
کیم انی دفع ایلیه مکر وفسون
ایتمه دانشمند عقله اعتماد
درس عشقی اکلهمز اول بی رشاد
چون قضا عقلی عقال ایتمش سکا
سن نصیحت بندین اورد قیه بکا

سخت تر شد بند من از پند تو
عشق را نشناخت دانشمند تو

قنده کیم عشق ایلدی دردین زیاد — ایتمدی آنده امامین اجتهاد
ایتدی انلر علم دینه اهتمام — ویردیلر شرع مبینه انتظام
علم عشقی قیلمدی بونلر بیان — بیلمدی بو علمی الّا عاشقان
خارج شرح و بیاندر علم عشق — بشقه براوزکه لساندر علم عشق
علم عشقی ایتمه تحقیر ای نقیه — صانمه بو دعوایی تزویر ای نقیه

آن طرف که عشق می افزود درد
بو حنیفه و شافعی درسی نکرد

شرح عشقی کردیسم بن بردوام — نیجه حشر اوله بو اولمیه تمام
کر تنده اولسه هر مو بر زبان — ایده هم بر نکته سن نقل و بیان
غایته ایرمز بو شرح پر مآل — ایریشو رپایانه دور ماه و سال
دفترودیوانه صغمز شرح عشق — صغه امکانه صغمز شرح عشق
حاصلی جهد ایلیوب هر حال ایله — قوت حال و زبان قال ایله

شرح عشق ار من بکویم بردوام
صد قیامت بکذرد وین ناتمام

وقت حشر و یوم ساعت بللودر — حد تاریخ قیامت بللودر

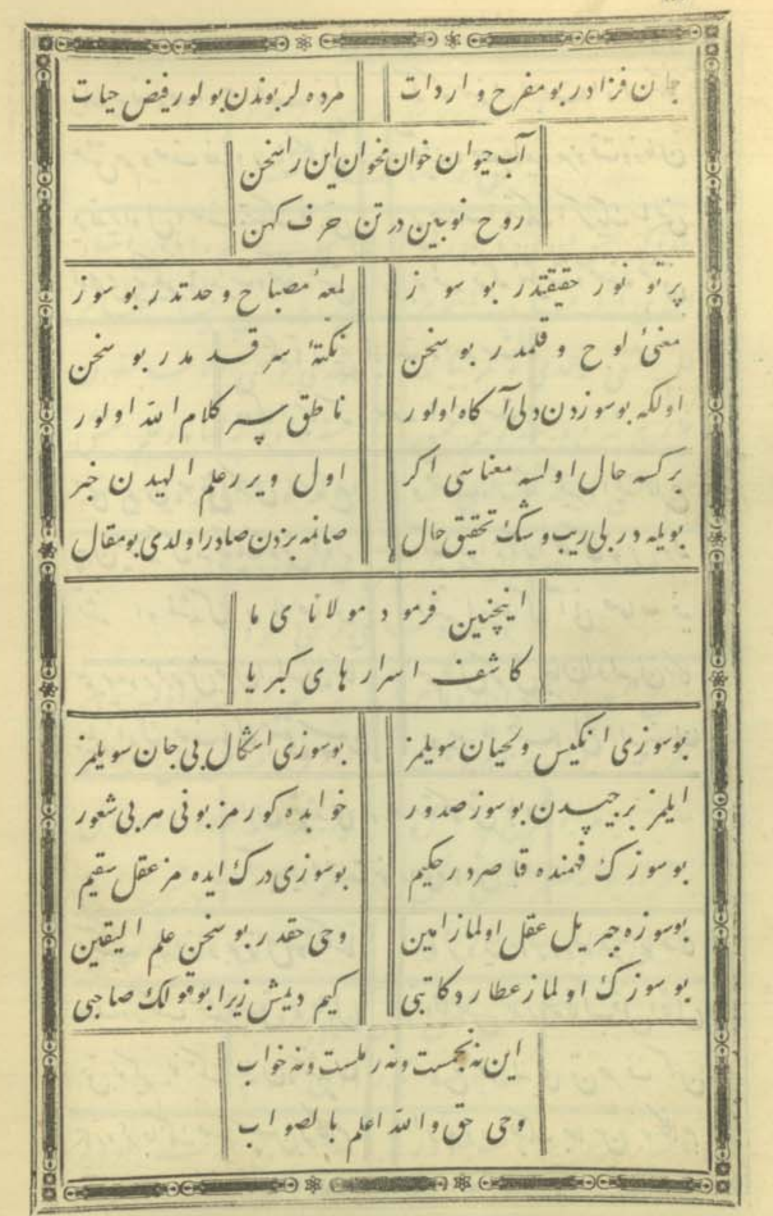
لیک یوقدر حدا وصاف خدا — آکه صغمز ابتدا و انتها
عشق هم وصف خدادر بی‌کمان — آنیده حصر ایده مز وقت و زمان
یوقدر اول وصف جمیلک غایتی — برحساب ایتمک اکر بیک ساعتی
اولدی چونکیم بی بدایت وصف عشق — بولمیه نوله نهایت وصف عشق

زانکه تاریخ قیامت را حدست
حد کجا انجا که وصف ایزدست

ای ایدن بو حق کلامی استماع — وقتیدر شمد نکیر و ایله سماع
چون ایشتدک موبمویک کوش اوله — آب حیواندرکه ایچدک نوش اوله
تشنه اولمشدک بو ماء صافیه — اشنه ایچدک آنی صحا عافیه
هم بو سوزلر نوش جان اولسون سکا — هم لآل کوش جان اولسون سکا
بیلمز ایدک وصف پاک عشقی سن — مو بمو ملا جلال الدیندن

این شنیدی مو بمویت کوش باد
آب حیوانست خوردی نوش باد

آب حیواندر بو قول دلکشا — سوز دیمه سوز ده بولنمز بو صفا
حرف و ترکیب سخنده یوق بو حال — اولمامش بو روحه قالب قیل و قال
حق بوکیم بو نکته جان بخشدن — روح نو بولدی تن حرف کهن
تازه‌لر جانک صفا پس بو کلام — ارتورر قلبک جلاسن بو کلام

جان فزادر بو مفرح واردات | مرده لر بوندن بولور فیض حیات

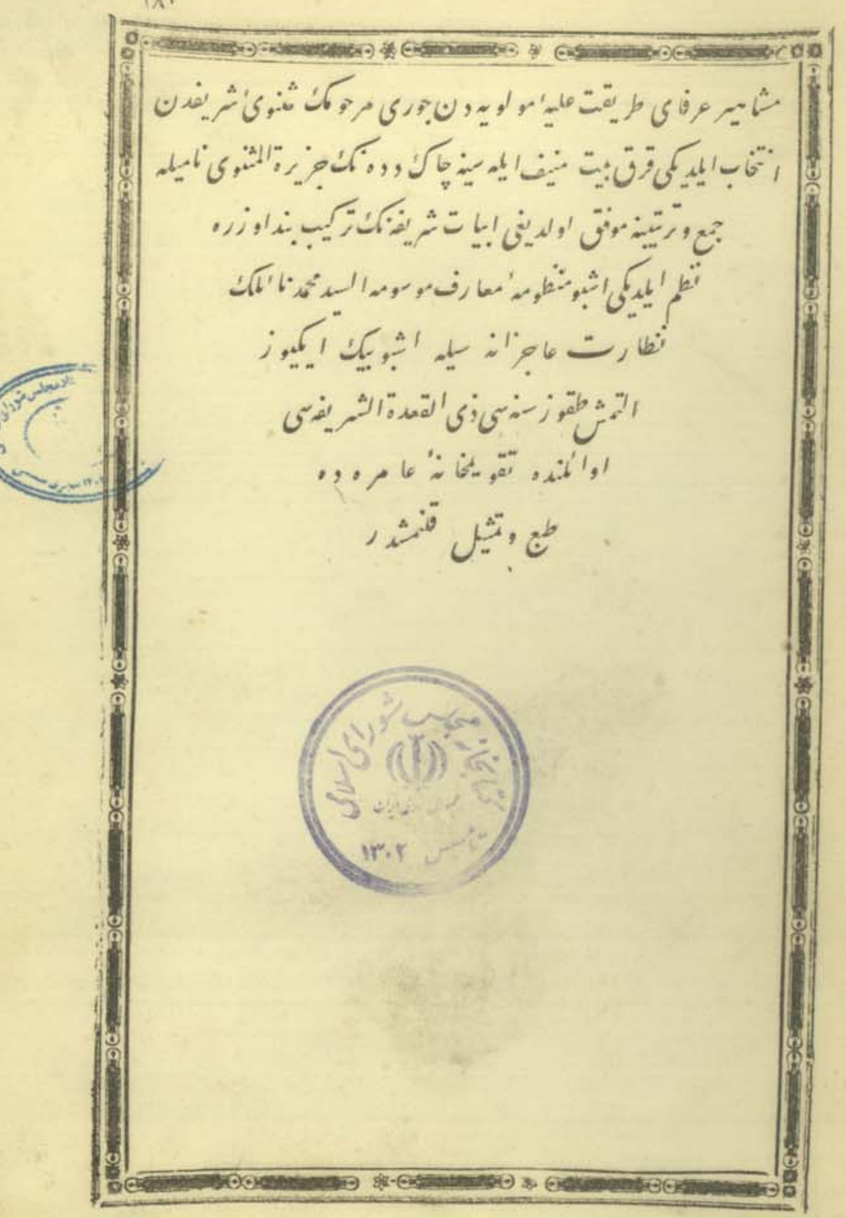
آب حیوان خوان مخوان این را سخن
روح نوبین در تن حرف کهن

پرتو نور حقیقتدر بو سوز | لمعهٔ مصباح وحدتدر بو سوز
معنئ لوح و قلمدر بو سخن | نکتهٔ سر قدردر بو سخن
اولکه بو سوزدن دلی آگاه اولور | ناطق سر کلام الله اولور
برکسه حال اولسه معناسی اکر | اول ویرر علم لدندن خبر
بویله دربلی ریب وشک تحقیق حال | صانمه بزدن صادر اولدی بو مقال

اینچنین فرمود مولانای ما
کاشف اسرارهای کبریا

بو سوزی انکیس وکیسان سویلمز | بو سوزی اشکال بی جان سویلمز
ایلمز برچیدن بو سوز صدور | خوابده کورمز بونی هر بی شعور
بو سوزک فهمنده قاصردر حکیم | بو سوزی درک ایده مز عقل سقیم
بو سوزه جبریل عقل اولمازامین | وحی حقدر بو سخن علم الیقین
بو سوزک اولماز عطارد کاتبی | کیم دیمش زیرا بو قولک صاحبی

این نه نجمست ونه رملست ونه خواب
وحی حق والله اعلم بالصواب

مشاهیر عرفای طریقت علیهٔ مولویه دن جوری مرحومک مثنوی شریفدن
انتخاب ایلدیکی قرق بیت منیف ایله سینه چاکٔ دده نک جزیرة المثنوی نامیله
جمع وترتیبنه موفق اولدیغی ابیات شریفه نک ترکیب بند اوزره
نظم ایلدیکی اشبو منظومهٔ معارف موسومه السید محمد ناملک
نظارت عاجزانه سیله اشبو بیک ایکیوز
التمش طقوز سنه سی ذی القعدة الشریفه سی
اوائلنده تقویمخانهٔ عامره ده
طبع وتمثیل قلنمشدر

